

Brede instap/onthaal

Centra voor leerlingenbegeleiding¹

Wie zijn ze?

De centra voor leerlingenbegeleiding CLB's begeleiden alle leerlingen die schoollopen in Vlaanderen en Brussel, en dit van zodra het kind instapt in het onderwijs (vanaf 2,5 jaar) tot aan het verlaten van het leerplichtonderwijs (tot maximaal 25 jaar).

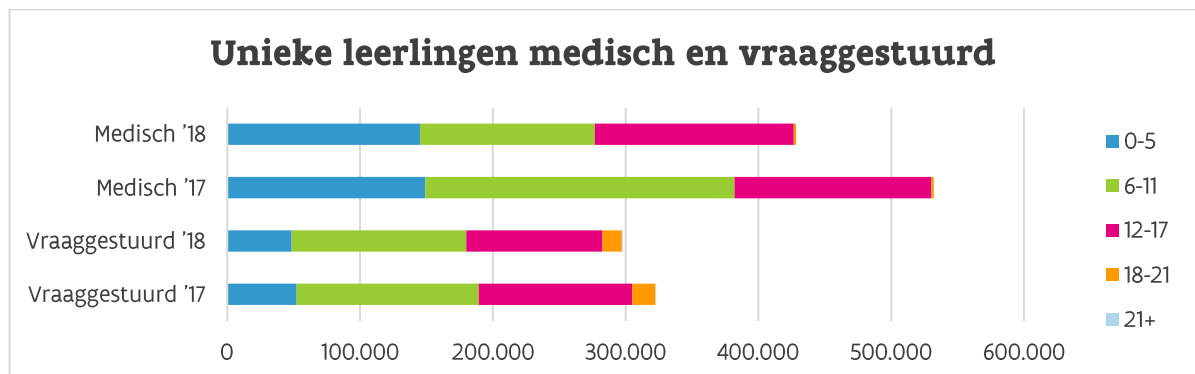
Verspreid over Vlaanderen en Brussel zijn er in totaal 72 CLB's. Tijdens het schooljaar 2017-2018 staan ze in voor de leerlingenbegeleiding van in totaal 1.180.220 leerlingen in 3.722 scholen.² Binnen de leerlingenbegeleiding zijn leerlingen, ouder(s) en scholen de prioritaire partners van de CLB's en staat het belang van de leerling steeds centraal.³

Wat krijgen ze?

Medisch - vraaggestuurd

Vragen aan het CLB kunnen zowel rechtstreeks van de leerling en/of zijn ouder(s) komen alsook vanuit het schoolteam. Deze drie participanten kunnen steeds een beroep doen op de **vraaggestuurde werking**.

Daarnaast zijn leerlingen **verplicht** om deel te nemen aan de medische consulten die een CLB organiseert (een leerling of de ouder(s) kan er ook voor kiezen om het onderzoek door een externe arts te laten uitvoeren).

Referentietabel 135 & 136: aantal leerlingen, medisch en vraaggestuurd, per leeftijd (teenheid: unieke leerlingen) (Bron: CLB jaarverslag)

¹ De cijfers met betrekking tot het CLB hebben betrekking op het schooljaar 2017-2018 en dus niet het kalenderjaar 2018. De cijfers geven het aantal 'unieke leerlingen' weer. Dit betekent dat iedere leerling slechts één keer geregistreerd wordt in deze statistieken, ondanks het feit dat heel wat leerlingen meermaals in contact komen met het CLB tijdens eenzelfde schooljaar.

² Volgens [het Vlaams onderwijs in cijfers 2017-2018](#)

³ De CLB-sector brengt jaarlijks een uitgebreid cijfer rapport uit over zijn volledige werking. Meer lezen? [Bekijk dan het volledige CLB-jaarverslag schooljaar 2017-2018.](#)

De CLB's hebben tijdens het schooljaar 2017-2018 contact met 684.233 unieke leerlingen. Dit is 57,36% van de totale Vlaamse schoolpopulatie, of bijna 6 leerlingen op 10.

Een leerling kan tijdens hetzelfde schooljaar zowel voor een medische activiteit (bv. een medisch consult) als voor een vraaggestuurde activiteit (bv. omdat het thuis moeilijk gaat) in contact komen met het CLB.

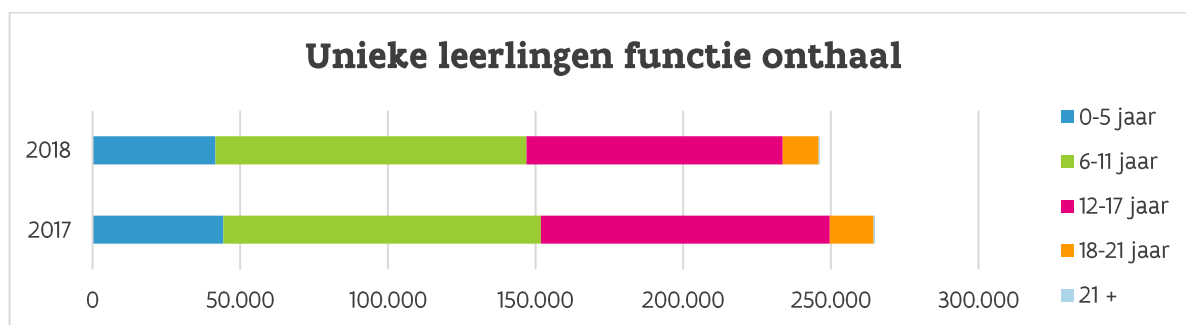
In totaal komen 533.393 unieke leerlingen langs bij het CLB op medisch onderzoek (44,72% van de totale schoolpopulatie).

Voor 284.967 unieke leerlingen wordt vanuit de vraaggestuurde werking een zorgvraag gesteld aan het CLB. Dat is 23,89% van de totale schoolpopulatie, of ongeveer 1 leerling op 4.

Het aantal leerlingen binnen de vraaggestuurde werking daalt voor het zesde schooljaar op rij. Daarentegen stijgt het gemiddeld aantal interventies per leerling. Er komen dus minder leerlingen met een vraag naar het CLB.

Brede instap/onthaal – online hulpverlening

Binnen de functie van de brede instap onthaalt het CLB iedere vraag door de leerling, ouder of schoolteam naar jeugdhulp, dus ook niet-schoolgerelateerde vragen. De cijfers in dit jaarverslag focussen in de eerste plaats op de opdrachten die het CLB opneemt binnen integrale jeugdhulp.

Referentietabel 137: aantal leerlingen met de functie onthaal (teenheid: unieke leerlingen) (Bron: CLB Jaarverslag)

De grafiek die de unieke leerlingen met functie onthaal weergeeft, omvat alle 243.374 leerlingen voor wie het CLB een onthaal registreert in het schooljaar 2017-2018. Dat is een daling ten opzichte van het schooljaar 2016-2017.

Het CLB onthaalt niet alleen vragen op de klassieke manier (nl. face to face) maar zet ook in op online hulpverlening en dit via de CLBch@t, waar leerlingen en hun ouders op een laagdrempelige en anonieme manier een vraag kunnen stellen aan het CLB.

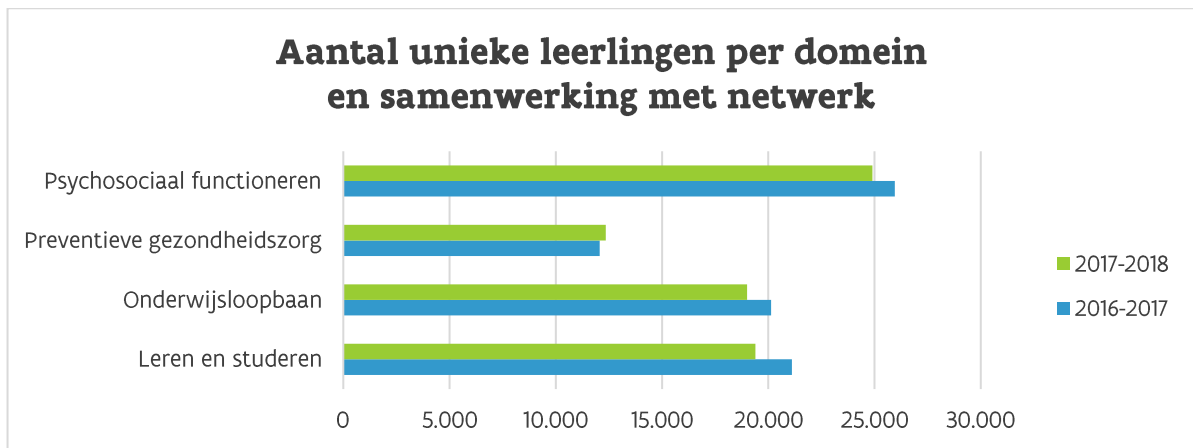
Tijdens het schooljaar 2017-2018 voert het CLB in totaal 4.377 gesprekken met leerlingen en ouders. De meest voorkomende vragen en onderwerpen gaan over studiekeuze, interactie binnen het gezin, seksualiteit, pesten en zelfmoordgedachten.⁴

Samenwerking met netwerk

CLB-medewerkers benaderen kinderen en jongeren vanuit een holistisch mensbeeld en onderzoeken welke ondersteuning kinderen en jongeren nodig hebben binnen onderwijs en gezin. Het CLB neemt geen therapie of gespecialiseerde begeleiding op zich. Wanneer het eigen aanbod van het CLB ontoereikend is om een antwoord te bieden op de hulpvraag, wordt er vanuit de draaischijffunctie op een kwaliteitsvolle manier doorverwezen.

De draaischijffunctie heeft betrekking op de coördinatie door het CLB tussen het centrum, de school en de externe partners binnen de hulp- en dienstverlening wanneer meer gespecialiseerde hulp nodig is.

⁴ CLBch@t brengt jaarlijks ook zelf een jaarverslag uit met gedetailleerde cijfers en informatie over de gevoerde gesprekken. Het [jaarverslag 2017-2018](#) is te vinden op de website CLBch@t.

Referentietabel 140: aantal leerlingen per domein voor de functie samenwerking met netwerk (teleenheid: unieke leerlingen) (Bron: CLB Jaarverslag)

Het is – opnieuw – duidelijk dat de samenwerking met het netwerk in de eerste plaats gebeurt binnen het begeleidingsdomein psychosociaal functioneren.

Het onderwerp waarvoor het vaakst wordt samengewerkt met het netwerk, is ‘problemen thuis’. Mogelijke actoren waarmee het CLB in dergelijke gevallen samenwerkt, zijn bijvoorbeeld een dienst die positieve heroriëntering aanbiedt (contextbegeleiding), een centrum geestelijke gezondheidszorg, de crisisjeugdhulp, een ondersteuningscentrum jeugdzorg ...

Centra algemeen welzijnswerk⁵

Problemen met financiën of administratie, zorgen over huisvesting, relatiemoeilijkheden of problemen met familie of vrienden ... Iedereen wordt wel eens geconfronteerd met moeilijkheden en onvoorziene gebeurtenissen. Het centrum algemeen welzijnswerk CAW wil diegenen die het moeilijk hebben, de nodige steun geven om zelf terug verder te kunnen. Het heeft hierbij specifieke aandacht voor de meest kwetsbare groepen in de samenleving - jongeren, slachtoffers en hun directe omgeving, en gedetineerden en hun directe sociale omgeving -, zowel op individueel niveau als op samenlevingsniveau. Dit doen zij door preventief te werken, door te sensibiliseren en te signaleren, en door te overleggen met de overheid en aan te geven waar de welzijnsproblemen zitten in Vlaanderen en Brussel.

Wie zijn ze?

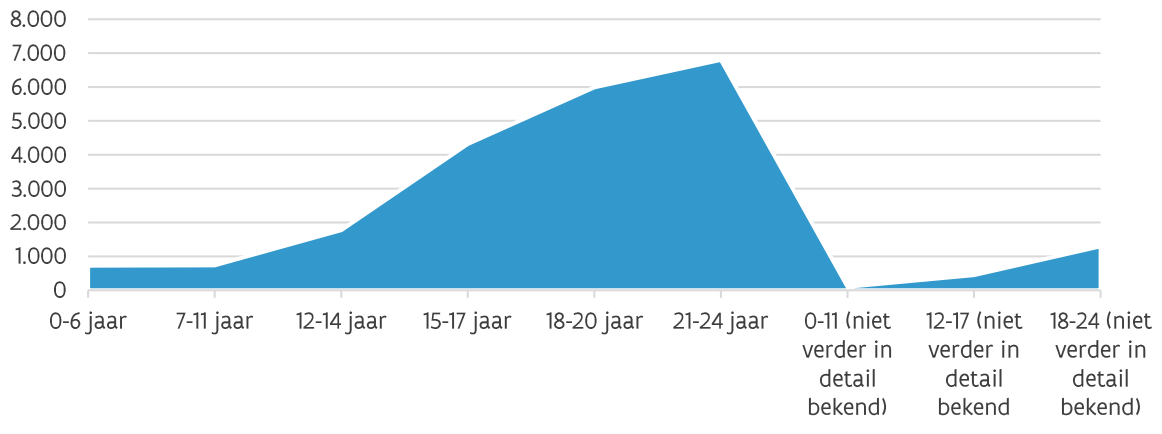
Onthaal is een laagdrempelig proces van vraagverheldering, waarbij samen met de jongere de hulpvraag wordt ontrafeld.

Het onthaal kan één tot meerdere gesprekken zijn, en onderscheidt zich van begeleiding doordat er geen doelstellingen aan worden gekoppeld. De vraagverheldering kan een finaliteit op zich zijn of leiden tot directe hulp.

In 2018 onthalen de CAW's 22.191 kinderen en jongeren tot 25 jaar. De verhouding tussen de leeftijdscategorieën van de kinderen en jongeren blijft over de jaren vrij gelijk.

⁵ Door het omschakelen in 2017 naar andere typemodules, is er geen vergelijking mogelijk tussen 2017 en 2018.

Aantal kinderen en jongeren CAW op onthaal per leeftijdscategorie

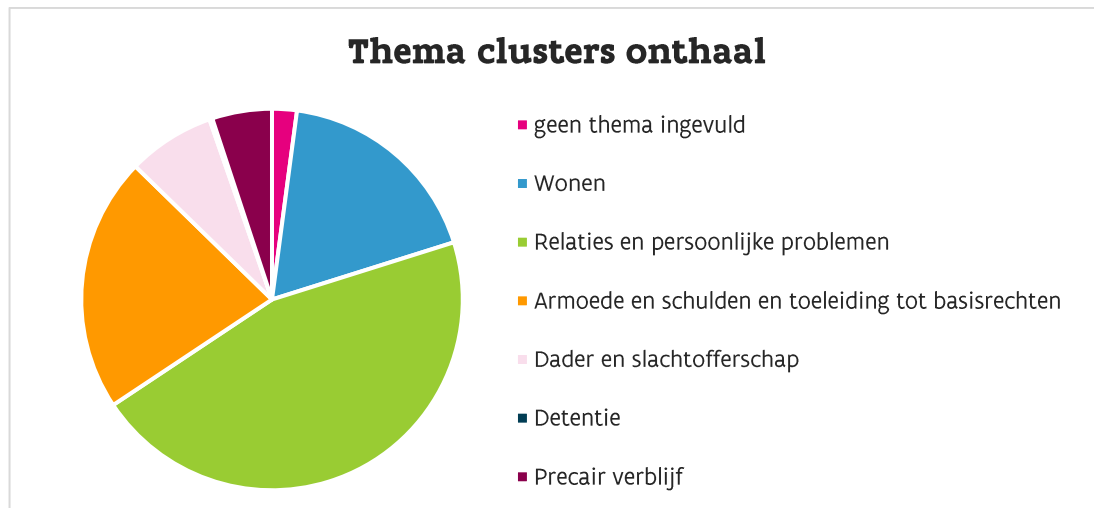
Referentietabel 123: aantal kinderen en jongeren CAW op onthaal, per leeftijdscategorie (teleenheid: kinderen en jongeren) (Bron: We-dossier 2018)

Eind mei 2018 zijn alle websites van de 11 CAW's en JAC's geïntegreerd in één nieuwe website. Dit heeft een positief effect op de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de CAW's. Het aantal mailformulieren via de website is met 50% gestegen tegenover 2017. Ook bij de jongeren is er een significante stijging van het aantal ingezonden mailformulieren (+30%).

Verder is in 2018 gestart met een traject om dubbele fiches van kinderen en jongeren in het registratiesysteem en dubbeltellingen in de analyse (omdat men meerdere keren komt) weg te werken, wat een daling veroorzaakt van het aantal kinderen en jongeren. Daarnaast is ingezet op het beter registreren van jonge kinderen in o.a. de bezoekerimte.

Wat krijgen ze?

De vraagverheldering, die samen met de jongere gebeurt, krijgt een thema toegekend. Dit thema staat voor het onderwerp waarrond vraagverheldering is gedaan of directe hulp is geboden.

Referentietabel 129: manier van afhandelen onthaal (teleenheid: kinderen en jongeren) (Bron: We-dossier 2018)

Jongeren worden vooral geholpen en ondersteund in thema's gerelateerd aan relaties en persoonlijke problemen (46%). De tweede grootste categorie betreft armoede en schulden, gecombineerd met toeleiding tot basisrechten (22%). De categorie die daarop volgt, is wonen met 18%. Ongeveer 7% van de jongeren binnen het CAW onthaal krijgt hulp met betrekking tot dader- en slachtofferschap. 5% meldt aan zonder een thema, gevolgd door 2% die valt onder precair verblijf. Een absolute minderheid valt onder de cluster detentie.

Manier van afronden onthaal

Bij 8.999 (40%) kinderen en jongeren wordt de hulpverlening op onthaal afgerond zonder nood aan verdere begeleiding.

Bij 29% wordt de hulpverlening op onthaal afgerond, maar worden de jongeren wel doorverwezen voor verdere begeleiding: 3.583 (16%) jongeren worden intern doorverwezen binnen het CAW en 2.968 (13%) jongeren worden extern doorverwezen. Het aantal externe verwijzingen is met 8% gestegen ten opzichte van 2017.

Bij 2.871 jongeren is de onthaalhulpverlening afgebroken: meestal (9%) door de jongere of omwille van zijn beschikbaarheid (4%), bv. wanneer de begeleiding stopt omwille van opname of detentie.

Tot slot, 18% van de onthaaltrajecten is nog niet afgerond op het einde van werkjaar 2018.

Preventieve gezinsondersteuning

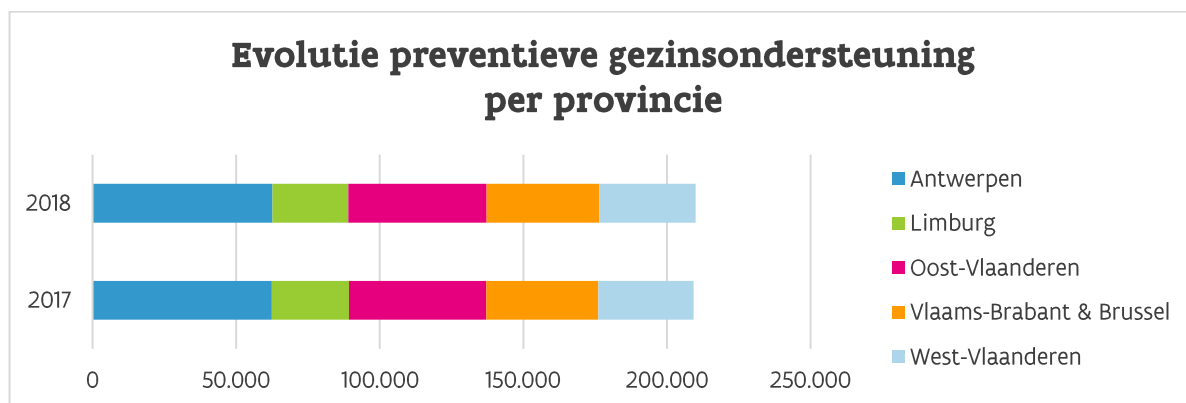
Wie zijn ze?

Van bij de geboorte tot een kind naar school gaat, bieden lokale teams een preventief en ondersteunend programma aan, vormgegeven samen met het gezin. Daarbij gaat aandacht naar het kind, zijn gezin (ouders) en de brede leefomgeving van het kind en zijn gezin.

Dit gebeurt door een mix van:

- programmatorische contacten (opgehangen aan de leeftijd en ontwikkeling van een kind),
- een hele reeks andere momenten en contacten (huisbezoeken, op consultatie, telefonische contacten, ondersteuning via e-mail of chat ...).

Het aanbod is op maat van elk gezin én geïntegreerd. Dit wil zeggen dat de verschillende domeinen waarin Kind en Gezin een opdracht heeft (Groeipakket, kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie) als één geheel bij de ouder terechtkomen, en bovendien op een gepast moment in het dienstverlenend traject.

Referentietabel 179: aantal kinderen met minstens één fysiek contact in preventieve gezinsondersteuning K&G, per provincie (teleenheid: unieke kinderen) (Bron: Mirage)

De preventieve gezinsondersteuning verwijst door naar een breed spectrum van zorgverleners en diensten, bv. de behandelende arts, opvoedingswinkel, initiatieven rond ontmoeting, OCMW, sociale organisaties, kinderopvangvoorzieningen, diensten voor gezinszorg ... Ook naar voorzieningen binnen integrale jeugdhulp wordt doorverwezen.

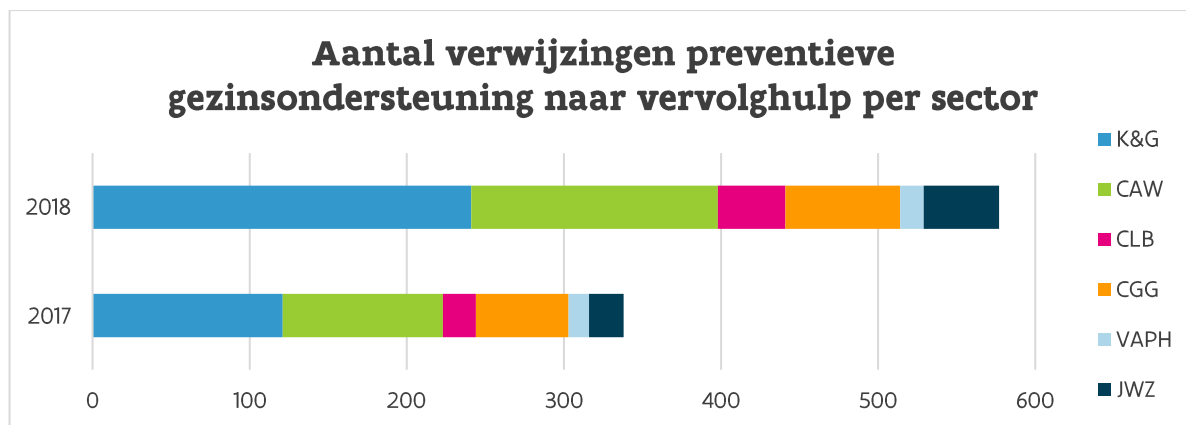
In totaal is bij 208.064 unieke kinderen gebruik gemaakt van de dienstverlening van Kind en Gezin in 2018. Het betreft alle kinderen voor wie minstens één fysiek contact is geregistreerd van het type huisbezoek, consult, gehoorstest en opvoedingsondersteuning. Contacten met zwangere vrouwen zijn niet meegeteld.

Het aantal bereikte kinderen ligt in de lijn van 2017, toen 207.361 kinderen werden bereikt.

Wat krijgen ze?

Eenzelfde kind kan verschillende keren doorverwezen zijn of doorverwezen zijn naar verschillende voorzieningen binnen de probleemgebonden rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Het gaat hier dus niet over het aantal verschillende kinderen dat wordt doorverwezen, wel over het aantal doorverwijzingen. De registratie maakt geen onderscheid tussen gerealiseerde en niet-gerealiseerde verwijzingen.

In 2018 is in totaal 577 keer een doorverwijzing geregistreerd naar de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ).

Referentietabel 180: aantal verwijzingen vanuit preventieve gezinsondersteuning K&G naar vervolghulp RTJ (teleenheid: verwijzingen) (Bron: Mirage)

De drie belangrijkste verwijzers zijn:

- Kind en Gezin (241 doorverwijzingen, 42%),
- CAW (157 doorverwijzingen, 27%),
- CGG (73 doorverwijzingen, 13%).

Dit is een beduidende stijging in vergelijking met 2017 (338 verwijzingen bij de 0-3-jarigen) – vermoedelijk in belangrijke mate door een verbeterde registratie.

Een aantal belangrijke opmerkingen hierbij:

- De sector Kind en Gezin omvat de verwijzingen naar de centra voor kindercare en gezinsondersteuning (CKG) en naar de reguliere werking van de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK). Dat laatste zijn enkel de meldingen met actieve tussenkomst. (Anonieme) advies- en/of coaching-vragen worden niet meegerekend. Verwijzingen naar de inloopteams van Kind en Gezin worden evenmin meegeteld.
- De registraties voor de sectoren CLB (centra voor leerlingenbegeleiding) en CAW (centra algemeen welzijnswerk) maken geen onderscheid in typemodules brede instap en vervolghulp RTJ. De cijfers omvatten dus alle verwijzingen naar beide sectoren.
- De registraties voor de sectoren CAW, CLB, CGG (centra voor geestelijke gezondheid) en VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) maken geen onderscheid tussen verwijzingen naar jeugdhulp of ander (regulier) aanbod. De cijfers omvatten dus alle verwijzingen naar de voornoemde sectoren, ook wanneer het een doorverwijzing is van de ouder (en niet het kind).

Inloopteams

De inloopteams zijn gevestigd in 15 kansarme buurten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en werken buurtgericht. Ze vervullen opdrachten ten aanzien van (aanstaande) gezinnen met jonge kinderen in een maatschappelijk kwetsbare positie.

Inloopteams ondersteunen gezinnen bij het opnemen van hun ouderschap. Ze doen dit door tijd en ruimte te maken voor positieve ouder-kind interacties:

- **rechtstreeks:** door samenspel voor ouders en kinderen, uitwisseling rond opvoeding en ouderschap, informatiesessies rond voeding, slapen, opvoeding e.d., warme toeleiding naar reeds bestaande activiteiten van partners ...;

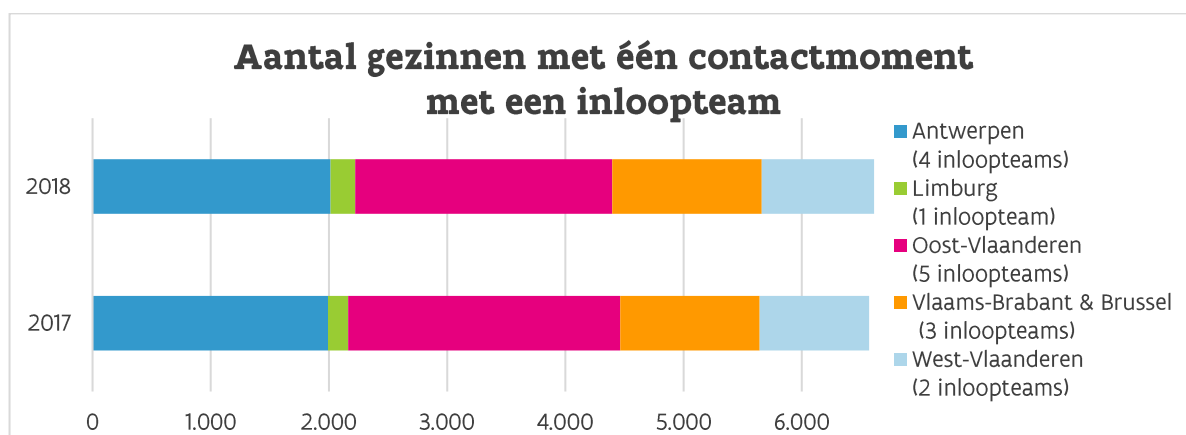
- **onrechtstreeks:** door hulp te bieden bij administratieve zaken, het versterken van vaardigheden van mensen (bv. oefenen van de Nederlandse taal), (warme) doorverwijzing naar en/of afstemming met partners die instaan voor werk, huisvesting, onderwijs ...

Onderstaande cijfers zijn aangeleverd door de inloopteams zelf, die de data in hun registratiesysteem in eigen beheer hebben.

Voor de interpretatie van de cijfers is het belangrijk te weten dat de 15 inloopteams:

- werken in bepaalde kansarme buurten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en dus niet heel Vlaanderen dekken;
- een groot aantal anonieme contacten hebben (meer dan 1.000 anonieme contacten voor alle inloopteams samen) die niet in onderstaande gegevens vervat zijn omdat niet geweten is over hoeveel 'unieke' gezinnen het gaat;
- niet op kindniveau maar wel op gezinsniveau registreren.

De grafiek hieronder toont het aantal unieke contacten in 2018.

Referentietabel 181: aantal unieke gezinnen met minstens één contactmoment in 2018 (teleenheid: unieke gezinnen) (Bron: Mirage)

In 2018 bereiken de 15 inloopteams in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 6.612 unieke gezinnen in een maatschappelijk kwetsbare positie. In vergelijking met 2017 is dit een stijging met 42 gezinnen (+0,6%).

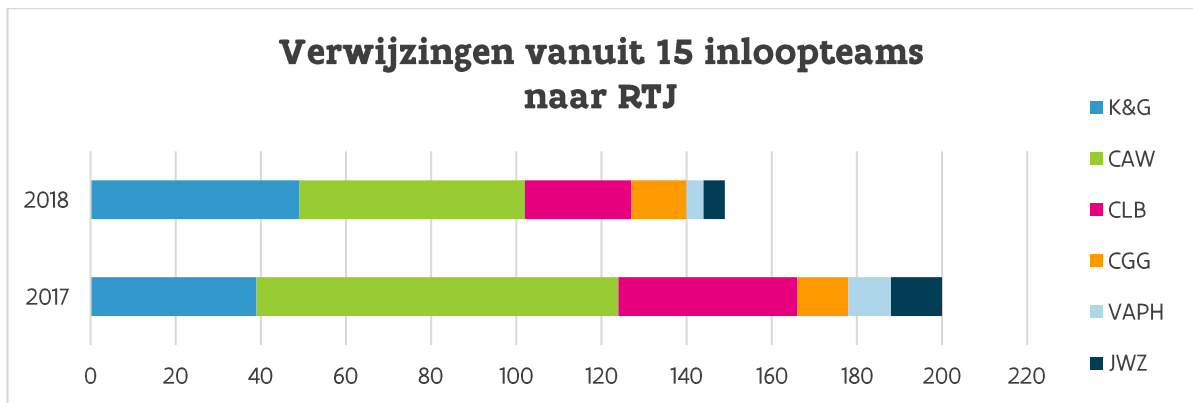
De volgende grafiek toont het aantal doorverwijzingen vanuit de inloopteams naar rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ) binnen integrale jeugdhulp. Eenzelfde gezin kan meerdere keren doorverwezen zijn of doorverwezen zijn naar verschillende voorzieningen. Het gaat dus niet over het aantal unieke gezinnen dat wordt doorverwezen, wel over het aantal doorverwijzingen.

Enkele belangrijke opmerkingen:

- De sector Kind en Gezin omvat de doorverwijzingen naar de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning (CKG) en naar de reguliere werking van de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK). Verwijzingen naar de preventieve zorg van Kind en Gezin zijn niet meegerekend.
- De registraties voor de sectoren CLB (centra voor leerlingenbegeleiding) en CAW (centra algemeen welzijnswerk) maken geen onderscheid tussen typemodules brede instap en vervolghulp RTJ.
- Soms zijn inloopteams betrokken bij de zorgcoördinatie die aanstuurt op doorverwijzing, maar zijn ze niet de doorverwijzer zelf – dit zit dan niet in bovenstaande cijfers vervat.

De inloopteams verzorgen 149 doorverwijzingen naar integrale jeugdhulp. Globaal ligt dit een stuk lager in vergelijking met 2017 (200 doorverwijzingen). Dit lagere cijfer houdt verband met:

- een daling in het aantal doorverwijzingen naar Kind en Gezin (naar alle waarschijnlijkheid door een meer correcte registratie, waarbij de preventieve zorg van Kind en Gezin duidelijker is uitgesloten van de bevraging);
- een daling in het absolute aantal doorverwijzingen naar CAW en CLB.

Referentietabel 182: aantal verwijzingen vanuit 15 inloopteams naar RTJ in 2018
(teleenheid: verwijzingen) (Bron: K&G inloopteams)

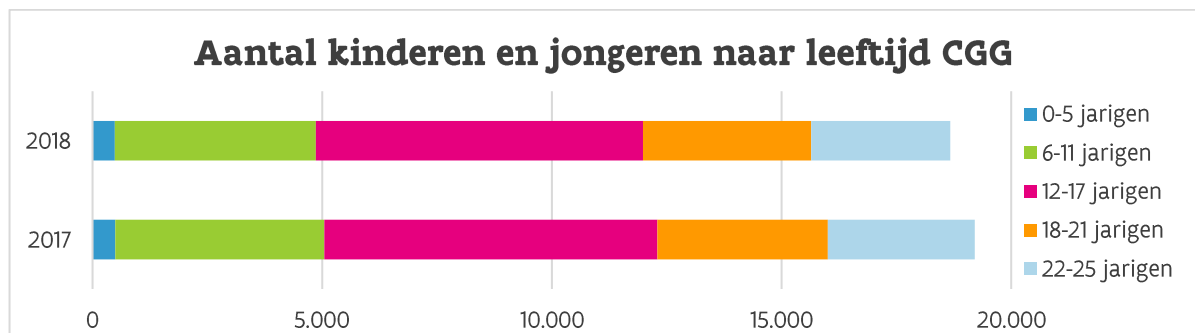
Verder is er een daling in het aantal doorverwijzingen naar VAPH en Jongerenwelzijn.

Probleemgebonden hulp RTJ

Centra geestelijke gezondheidszorg

Wie zijn ze?

Referentietabel 171 toont het aantal kinderen en jongeren bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG) in 2018, vergeleken met 2017 en per leeftijdsgroep. Elk kind of elke jongere is slechts één keer geteld.

Referentietabel 171: aantal kinderen en jongeren naar leeftijd CGG
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Beleidsinformatie Zorg en Gezondheid)

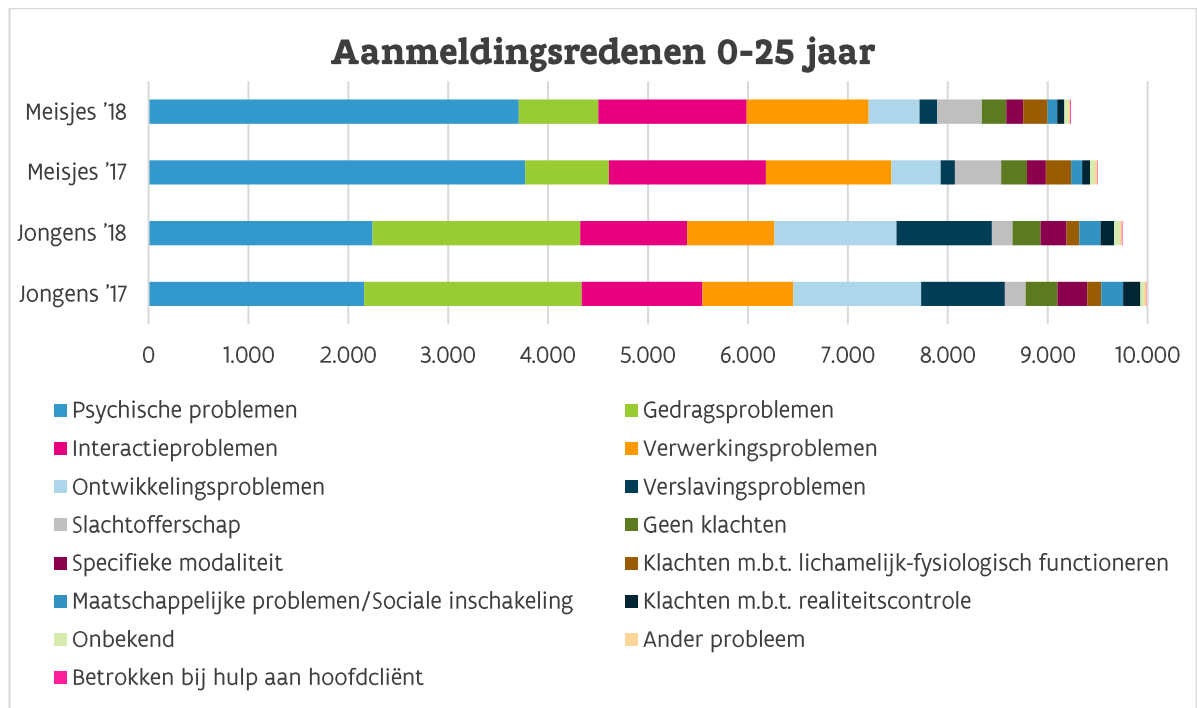
In totaal behandelen de CGG in 2018 18.675 unieke kinderen en jongeren tot en met 25 jaar. Dat is een kleine daling t.o.v. 2017 (19.207).

Wat krijgen ze?

De meest voorkomende aanmeldingsredenen zijn gegroepeerd in grotere categorieën. Er zijn duidelijke verschillen tussen meisjes en jongens.

- Meisjes worden vooral aangemeld met psychische problemen, gevolgd door interactieproblemen en verwerkingsproblemen.
- Voor jongens is het aantal aanmeldingen met psychische problemen net iets hoger dan de aanmeldingen met gedragsproblemen, gevolgd door ontwikkelingsproblemen en interactieproblemen.

In algemeen opzicht verschilt dit niet met het kalenderjaar van 2017. Voor jongens blijkt er een stijging van verslavingsproblematiek, voor meisjes blijft de verdeling grotendeels gelijk ten opzichte van 2017.

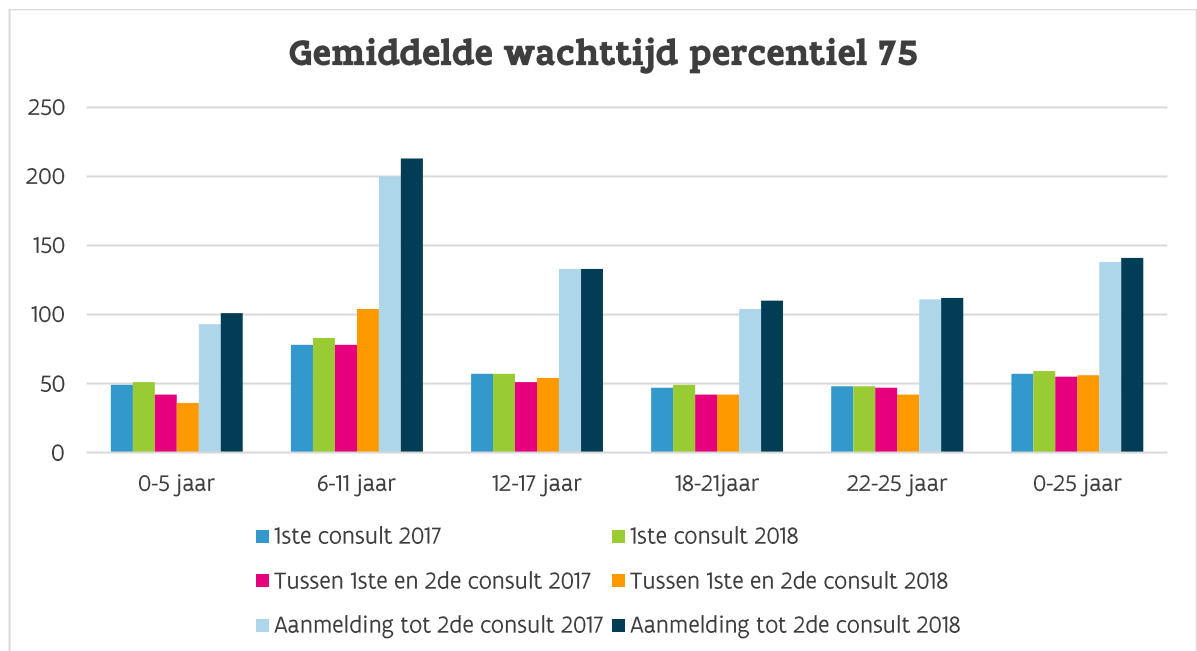

Referentietabel 177: aanmeldingsredenen 0-25-jarigen
(teleenheid: aantal kinderen en jongeren) (Bron: Beleidsinformatie Zorg en Gezondheid)

Onvervulde zorgbehoeften

Omdat de gemiddelde waarde van de wachttijden vertekend kan zijn door extreme waarden en daarom niet altijd een waarheidsgetrouw beeld geeft, zijn de cijfers aangevuld met percentiel 75. Dit geeft de maximale wachttijd weer voor de meerderheid (75%) van de kinderen en jongeren.

In 2018 krijgt 75% van de 0-25-jarigen een eerste afspraak in een CGG binnen 59 dagen na de aanmelding. Dat is twee dagen langer wachten dan in 2017.

Referentietabel 178: wachttijden tussen aanmelding, eerste en tweede consultatie
(teleenheid: dagen) (Bron: Beleidsinformatie Zorg en Gezondheid)

Het eerste gesprek is meestal een intake, het tweede gesprek wordt doorgaans gezien als de start van de behandeling binnen een CGG. In 2018 krijgt 75% van de 0-25-jarigen een tweede consultatie in een CGG binnen 54 dagen na de eerste.

In 2018 kan 75% van de behandelingen bij 0-25-jarigen starten binnen 141 dagen na de aanmelding in het CGG. Hierbij staat de start van de behandeling gelijk aan de tweede consultatie. Dat is opnieuw iets langer wachten dan in 2017 (138 dagen). De langste wachttijden gelden ook in 2018 voor de 6-11-jarigen (213 dagen).

Centra algemeen welzijnswerk

De hulpverlening vanuit de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) kent enkele basisprincipes. Zo wordt voorrang gegeven aan de minst ingrijpende vorm van hulpverlening, is rechtendetectie een basisonderdeel van de hulpverlening en wordt participatief samengewerkt, in dialoog met de jongere, en vanuit een generalistische kijk. De CAW's ondersteunen het kind of de jongere op verschillende levensdomeinen, de context wordt mee opgenomen in het traject en er wordt gekeken naar de samenhang van de ervaren problemen.

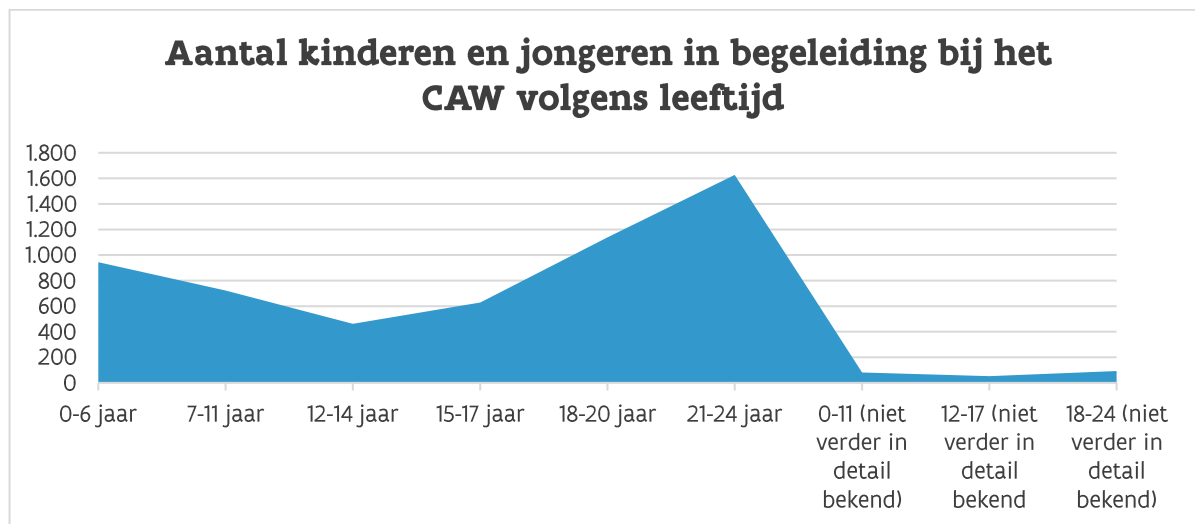
Bij 44% van de kinderen en jongeren die geholpen worden in het CAW, is er hulp of ondersteuning bij meerdere thema's, of wordt gewerkt naar de realisatie van doelstellingen van meerdere modules.

Alle thema's en modules binnen de CAW's zijn onderverdeeld in 5 clusters (zie verder). Er wordt integraal gewerkt wanneer er minstens 3 clusters aanwezig zijn in de hulpverlening aan de jongeren. Dat geldt voor 6% van de kinderen en jongeren.

Wie zijn ze?

In een begeleidingstraject werken de hulpverlener en de jongere samen aan concrete, vooropgestelde doelstellingen en dit op een methodische en systematische wijze en met wederzijds engagement.

Het algemene doel van de begeleiding is werken aan één of meerdere probleemsituaties, zodat de jongere een beter inzicht heeft in de situatie. Zo kan een terugval of verslechtering voorkomen worden of wordt de situatie draaglijk, hanteerbaar of (gedeeltelijk) opgelost.

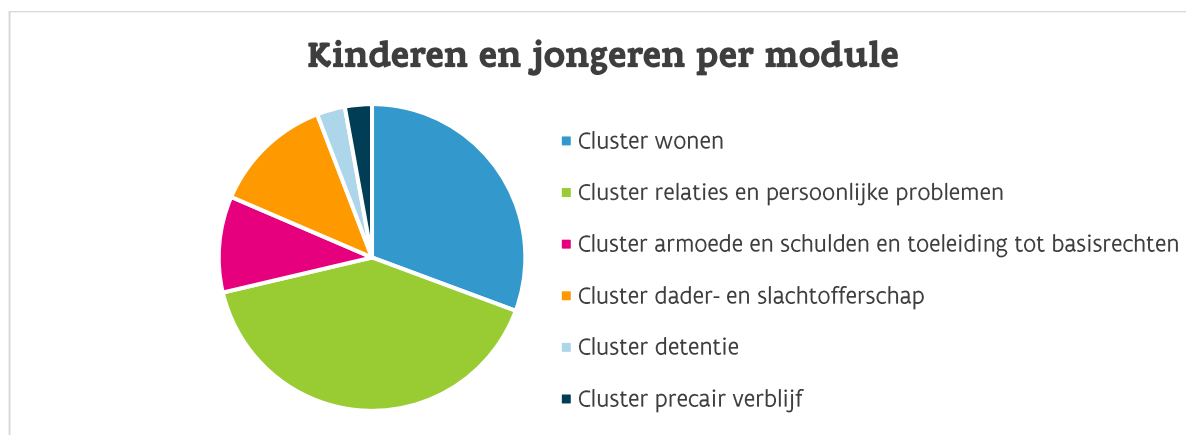
Referentietabel 130: aantal kinderen en jongeren in begeleiding bij het CAW volgens leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: We-dossier 2018)

In 2018 begeleiden de CAW's 5.747 kinderen en jongeren tot 26 jaar. 50% is jonger dan 18 jaar.

Wat krijgen ze?

De meeste kinderen en jongeren zijn in begeleiding omwille van relaties en persoonlijke problemen (41%). Daarnaast is de cluster wonen de tweede grootste categorie (31%). Bij 808 kinderen en jongeren wordt er, individueel of in een gezinssituatie, gewerkt aan het dader- en slachtofferschap (13%).

Jongeren zijn voor 10% vertegenwoordigd in de cluster van armoede en schulden en toeleiding tot basisrechten. De laatste twee categorieën hebben een gelijk percentage (3%): nl. cluster detentie en cluster precair verblijf.

Referentietabel 131: aantal kinderen en jongeren van 0 tot en met 25 jaar in begeleiding per module (teleenheid: aantal kinderen en jongeren) (Bron: We-dossier 2018)

Dader- en slachtofferhulp

In het kader van slachtofferschap biedt het CAW begeleiding aan jongeren die slachtoffer zijn van geweld en misbruik of betrokken zijn bij verkeersongevallen en misdrijven. In 2018 gaat het over 352 kinderen en jongeren.

De CAW's helpen bij het verwerken van een schokkende gebeurtenis, en dat zowel bij nabestaanden, slachtoffers als getuigen.

De begeleidingen bestaan o.a. uit:

- normaliseren en duiden van de reacties op de uitzonderlijke gebeurtenissen;
- geven van handvatten om met deze reacties om te gaan.

Bezoekruimte

In de bezoekruimte kunnen ouders en kinderen terecht om na een echtscheiding het contact te herstellen binnen een veilig kader, vaak via een vonnis door de rechter. Niet alleen worden de contacten tussen kinderen en ouders zo bevorderd. De bezoekruimte streeft ook naar een gepast herstel van betekenisvolle relaties tussen ouders en kind. Het welbevinden van het kind staat centraal. Komt de integriteit van het kind of één van de ouders in het gedrang, dan wordt daar gepast mee omgegaan, bv. door het aanbod stop te zetten of op te schorten.

In 2018 krijgen 803 kinderen en jongeren zo de kans om het contact met één van de ouders - en eventueel grootouders/broers/zussen - te herstellen. Het merendeel van de begeleidingen bezoekruimte situeert zich in de gerechtelijke context (80%).

Jeugdhulpverlaters

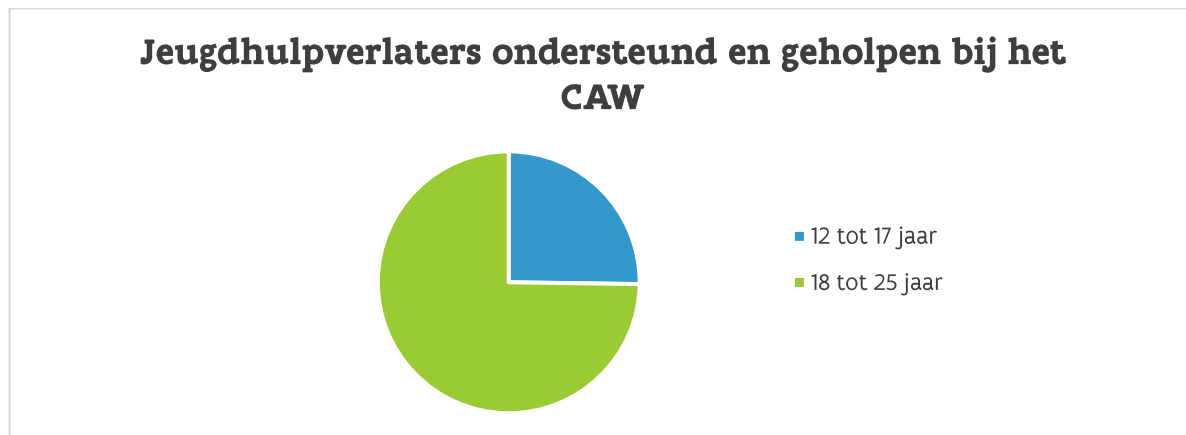
Een doelgroep waar de CAW's ook sterk op inzetten, zijn de jeugdhulpverlaters. Dat zijn minderjarigen of jongvolwassenen (16-25 jaar) die:

1. op korte termijn de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp verlaten en een verder traject wensen aan te gaan binnen de rechtstreeks toegankelijke (jeugd)hulp;
2. op hun 18de de jeugdhulpverlening loslaten en pas op een later moment terug instromen in de volwassenhulpverlening met een nood aan ondersteuning.

Verskillende contextfactoren verhogen de kwetsbaarheid van deze groep jongeren, zoals het verlaten van een instelling, leven met een beperking, slachtofferschap ... Bijkomend wordt deze doelgroep geconfronteerd met structurele breuklijnen in hun hulpverleningstraject, als rechtstreeks gevolg van het bereiken van de meerderjarigheid.

De CAW's ijveren al enkele jaren voor een loopplank op de brug naar meerderjarigheid voor kwetsbare jongeren. In 2018 ontvangen de CAW's extra middelen ter ondersteuning van deze doelgroep. Met deze middelen zijn 222 jeugdhulpverleners geholpen.

Ongeveer drie kwart van de jeugdhulpverleners die ondersteund wordt, bevindt zich binnen de leeftijdscategorie 12-17 jaar. Een kwart van de ondersteunde jeugdhulpverleners bij het CAW is tussen 18 en 25 jaar.

Referentietabel 138: aantal jeugdhulpverleners ondersteund en geholpen bij het CAW met extra toegekende middelen (teleenheid: jongeren) (Bron: We-dossier 2018)

Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning

Een centrum voor kindzorg en gezinsondersteuning (CKG) is een voorziening die hulp biedt aan gezinnen, in al hun diversiteit, met kinderen tot en met 12 jaar of in het basisonderwijs. Het biedt een tijdelijk hulpaanbod bij opvoedingsproblemen als de situatie nog omkeerbaar is, zodat ouders de opvoeding verder op eigen kracht kunnen aanpakken.

CKG worden erkend en gesubsidieerd door Kind en Gezin. Momenteel zijn er 18 in Vlaanderen.

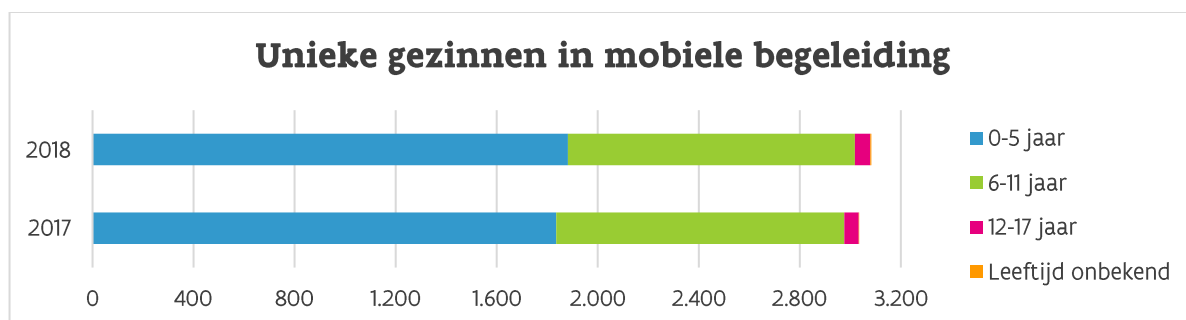
De kernopdracht van een CKG bestaat uit:

- mobiele begeleiding,
- ambulante trainingen en dagopvang,
- crisisopvang,
- korte residentiële opvang.

De hulpverlening is rechtstreeks toegankelijk en vertrekt vanuit de bereidheid van de ouders om hieraan mee te werken.

Functie: Begeleiding RTJ

Wie zijn ze?

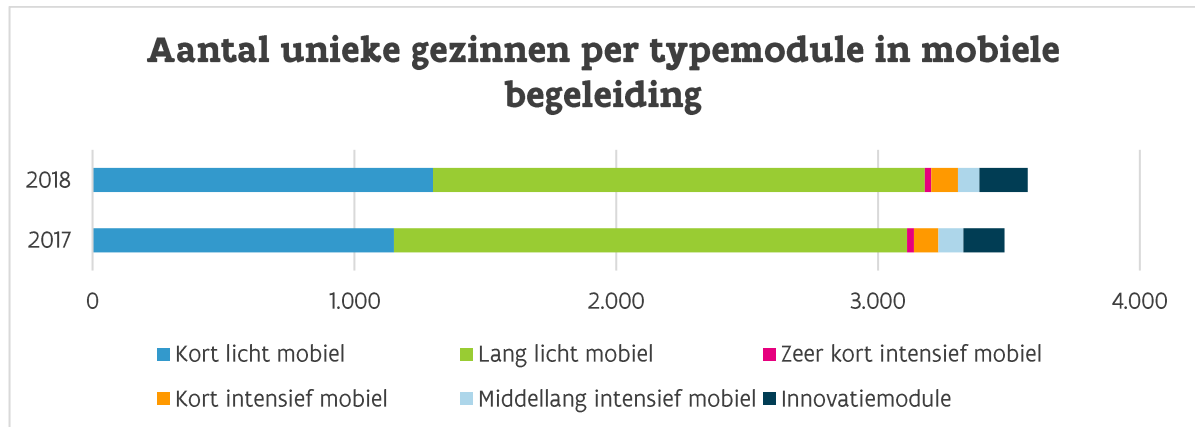
Referentietabel 183: leeftijd unieke gezinnen in mobiele begeleiding (teleenheid: unieke gezinnen) (Bron: registratiesysteem CKG's)

Mobile begeleiding binnen de CKG vooral begeleiding aan huis en focust op de ouder-kind-interactie in een opvoedingscontext. Daarnaast kan het ook worden gekoppeld aan een residentieel verblijf.

In 2018 staan de CKG in voor de mobiele begeleiding van 3.083 gezinnen met één of meerdere kinderen, iets meer dan de 3.035 gezinnen in 2017.

De registratie gebeurt steeds bij één kind van het gezin in begeleiding:

- 1.882 kinderen (61%) zijn jonger dan zes jaar, met in totaal 84 begeleidingen die prenataal van start gaan;
- 1.136 kinderen (37%) is tussen zes en elf jaar oud;
- 61 kinderen, een minderheid, zit in het secundair onderwijs (+12 jaar) (2%).

Referentietabel 185: aantal unieke gezinnen per typemodule in mobiele begeleiding (teleenheid: unieke gezinnen) (Bron: registratiesysteem CKG's)

Wat krijgen ze?

Binnen de functie begeleiding zijn er 5 typemodules. Het gros van de mobiele begeleidingen bestaat uit lang lichte (1.879 gezinnen) en kort lichte (1.300 gezinnen) gezinsbegeleidingen. In mindere mate zijn ook kort intensieve (102 gezinnen), middellang intensieve (82 gezinnen) en zeer kort intensieve (24 gezinnen) mobiele begeleidingen ingezet.¹

Naast de 5 typemodules begeleiding, zijn in 2018 ook meerdere innovatiemodules ingezet door 2 CKG met een begeleidingsfunctie:

- aanbod voor gedetineerde vaders,
- aanbod opvoedingsondersteuning gelinkt aan kinderopvang,
- net-module,
- Spelcounseling.

Deze innovatiemodules bereiken 185 gezinnen.

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgeronde mobiele gezinsbegeleidingen in 2018 bedraagt 136 dagen. Deze varieert per typemodule van gemiddeld 16 dagen (zeer kort intensief mobiel) tot gemiddeld 235 dagen of 7 maanden (lang licht mobiel).

Functie: Training RTJ

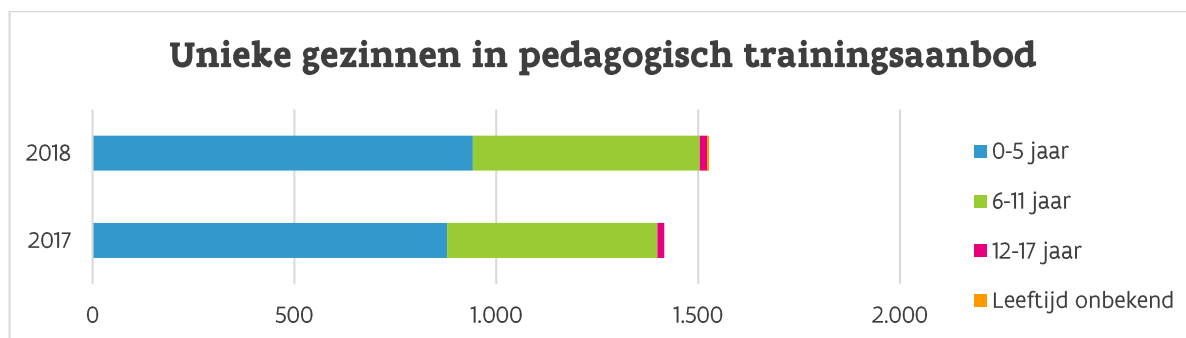
Wie zijn ze?

De CKG kunnen binnen de functie *Training RTJ* vier typemodules ambulante pedagogische training inzetten. Het aanbod gebeurt in groep en heeft als voornaamste focus het aanleren van vaardigheden op het vlak van ouder-kind-interactie en/of sociale vaardigheden bij het kind. Het kan ook worden gekoppeld aan een residentieel verblijf.

Met de ambulante pedagogische trainingen helpen de CKG in 2018 1.527 gezinnen, iets meer dan de 1.416 gezinnen in 2017.

¹ Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.

De CKG richten zich met het trainingsaanbod vooral op gezinnen met kinderen tussen nul en vijf jaar (942 kinderen, 62%) en met kinderen van zes tot elf jaar (562 kinderen, 37%). Kinderen in het secundair onderwijs (+12 jaar) vormen opnieuw een minderheid (n=20).

Referentietabel 186: leeftijd unieke gezinnen in pedagogisch trainingsaanbod (teleenheid: unieke gezinnen) (Bron: registratiesysteem CKG's)

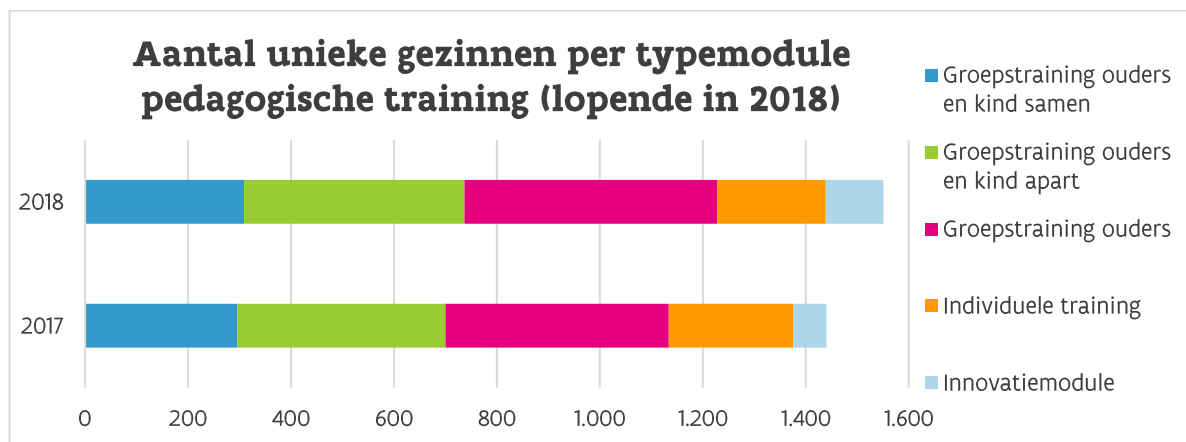
Wat krijgen ze?

Training RTJ omvat vier typemodules ambulante pedagogische training.

De meest gebruikte is de groepstraining van ouders (vnl. Triple P Level 4 groep), met 491 gezinnen en kinderen. Al bereiken ook de overige typemodules heel wat kinderen en jongeren:

- 428 kinderen en gezinnen in de groepstraining van ouders en kind apart,
- 309 kinderen en gezinnen in de groepstraining van ouders en kind samen,
- 211 kinderen en gezinnen in de training van ouders individueel.

In 2018 zijn er ook drie innovatiemodules door drie CKG (o.a. Raket).

Referentietabel 187: aantal unieke gezinnen per typemodule pedagogische training (lopende in 2018) (teleenheid: unieke gezinnen) (Bron: registratiesysteem CKG's)

Functie: Dagopvang RTJ

Wie zijn ze?

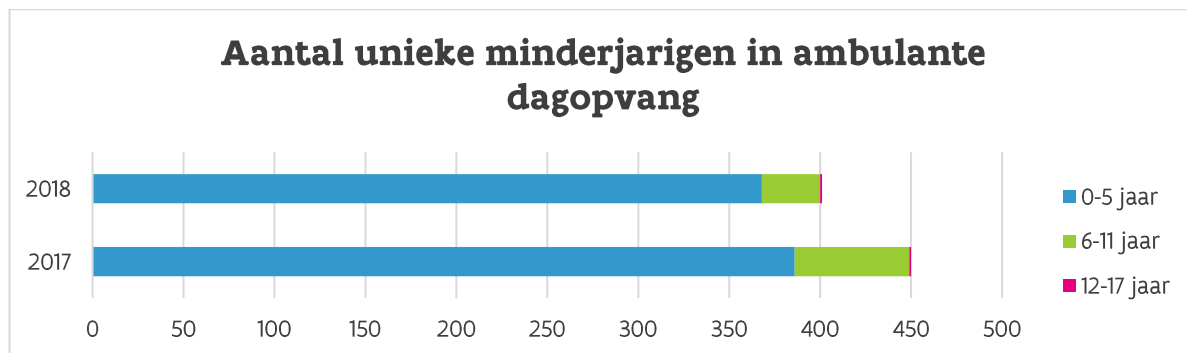
De CKG kunnen onder deze functie 1 typemodule ambulante dagopvang inzetten.

Dit aanbod heeft vooral tot doel opvang overdag te organiseren in het CKG, ter ondersteuning van een mobiele begeleiding en ambulante training en met een eigen hulpverlenende finaliteit.

De combinatie met een mobiele begeleiding of ambulante training is verplicht, tenzij het gaat om een crisissituatie waarbij ambulante dagopvang volstaat.

In 2018 helpt de ambulante dagopvang van de CKG in totaal 401 kinderen: 386 kinderen zijn jonger dan 6 (92%), dat is een kleine daling t.o.v. 2017 (n=450 kinderen).

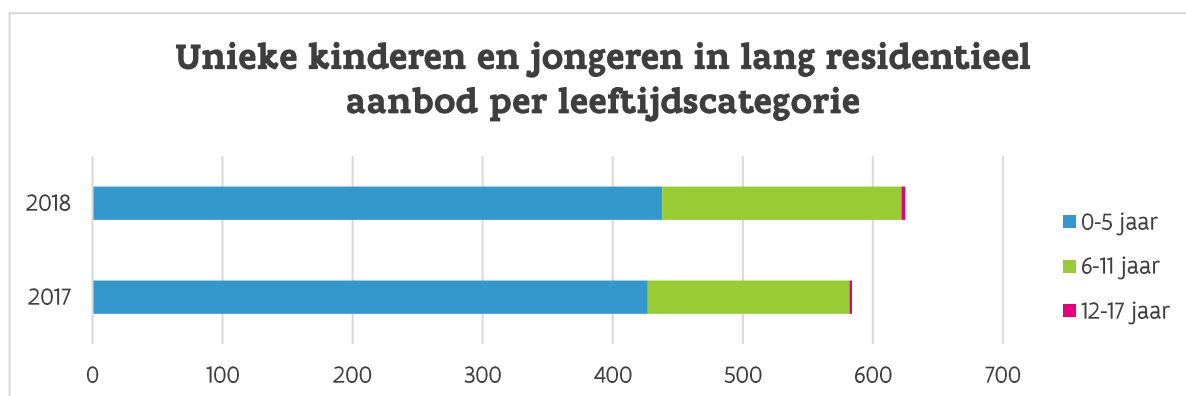
Gemiddeld verblijven de kinderen overdag 60 dagen ambulante in de CKG.

Referentietabel 189: unieke minderjarigen in ambulante dagopvang, per leeftijdscategorie (teleenheid: unieke minderjarigen) (Bron: registratiesysteem CKG's)

Functie: Verblijf RTJ

Wie zijn ze?

Referentietabel 190: aantal minderjarigen in zeer korte residentiële opvang, per leeftijdscategorie (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: registratiesysteem CKG's)

De CKG kunnen onder deze functie 2 typemodules korte residentiële opvang inzetten: crisisopvang en korte residentiële opvang.

Dit verblijfsaanbod moet steeds worden gecombineerd met gepaste mobiele en/of ambulante gezinsbegeleiding, voor zover mogelijk en in het belang van het kind.

De typemodule crisisopvang valt samen met het aanbod onder het crisisnetwerk integrale jeugdhulp (zie aldaar). Alle rechtstreeks toegankelijke opvang die niet via het crisisnetwerk verloopt, wordt onder de typemodule korte residentiële opvang geregistreerd.

In 2018 overnachten in totaal 505 kinderen in de korte residentiële opvang van de CKG. In 67% gaat het over kinderen jonger dan zes jaar (338 kinderen). In lijn met voorgaande jaren is dit een neerwaartse trend (2017: 551 kinderen). Dit is vooral het gevolg van een daling in capaciteit (zie verder) binnen dit aanbod.

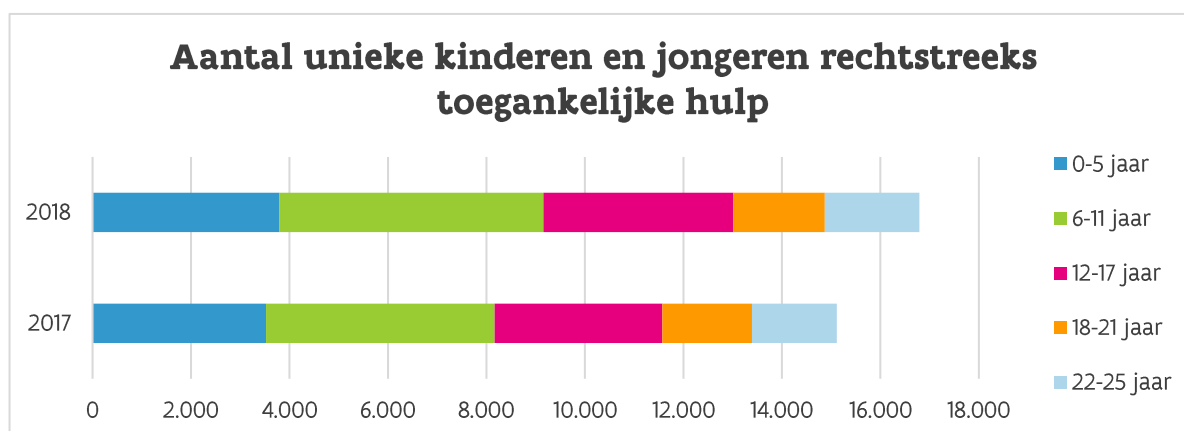
Capaciteit

De CKG hebben in 2018 een capaciteit (= aantal plaatsen dat door de CKG zelf bij het begin van het jaar wordt voorzien om in te zetten) van 90 ambulante opvangplaatsen, 5 minder dan in 2017. Met 105% realiseren de CKG een overbezetting o.b.v. het aantal dagen dat een kind met ambulante opvang in begeleiding is.

De CKG hebben in 2018 een capaciteit van 86 kort residentiële opvangplaatsen (zeer korte opvang), 2 minder dan in 2017. Deze daling wordt gecompenseerd door een verhoogde capaciteit in het lang residentiële aanbod. De CKG realiseren in 2018 een bezetting van 76% o.b.v. het aantal dagen dat een kind met kort residentiële opvang in begeleiding is.

Rechtstreeks toegankelijke hulp aan personen met een (vermoeden van) handicap

Wie zijn ze?

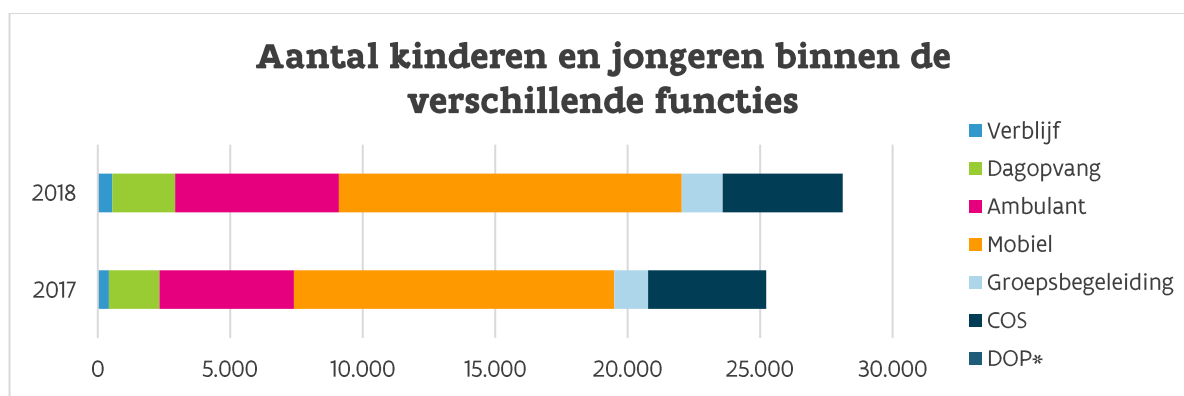

Referentietabel 141: aantal kinderen en jongeren rechtstreeks toegankelijke hulp (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Geïnterneerde Registratietool)

In 2018 is er een verdere toename van kinderen en jongeren met een (vermoeden van) handicap bij de rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Dit komt deels door de doorwerking in 2018 van de opheffing van de aparte erkenning voor de thuisbegeleidingsdiensten en de opname van deze capaciteit binnen RTH in 2017. De stijging is verder ook te verklaren door aanpassingen in functie van de transitie naar persoonsvolgende financiering bij meerderjarigen, met een verhoging van de punten voor RTH tot gevolg. Dit uit zich in een stijging (n=16.791) ten opzichte van 2017 (n=15.114). Er wordt vooral een stijging waargenomen van de groepen 6-11 jaar (+716 jongeren) en 12-17 jaar (+452 jongeren).

Naast de vermelde aantallen in de grafiek, zijn er ook nog 2.309 unieke kinderen en jongeren die gebruik maken van de diensten ondersteuningsplan en 4.534 unieke kinderen en jongeren die beroep doen op de centra voor ontwikkelingsstoornissen.² Worden deze aantallen erbij opgeteld dan komt dit samen op een totaal van 23.634 unieke minderjarigen met een (vermoeden van) handicap binnen de probleemgebonden rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.

Wat krijgen ze?

Referentietabellen 142-149: aantal kinderen en jongeren RTH VAPH (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Geïntegreerde Registratietool)

*DOP vermeldt geen aantallen wegens geen cijfermateriaal voor 2017.

Verblijf

Er is een totale stijging van verblijf (n=554) t.o.v. vorig jaar (n=417), en dit in alle leeftijdscategorieën.

² Omdat er geen gegevens beschikbaar zijn naar leeftijd voor deze 2 sectoren, zijn deze cijfers niet in de grafiek opgenomen.

Het verblijf in RTH blijkt vooral in de leeftijdscategorie 12-17 jaar sterk toegenomen (+7%), terwijl de groepen 6-11 jaar en 18-21 jaar samen evenredig afnemen. De leeftijdsgroepen 0-5 jaar en 22-25 jaar blijven stabiel.

Dagopvang

Er is een sterke stijging van dagopvang: er zijn 2.364 gebruikers, ten opzichte van 1.910 in 2017. Er is een sterke daling in de leeftijdsgroep 18-21 jaar (13,8% versus 18,1%), terwijl de leeftijdsgroepen 6-11 jaar en 12-17 jaar afnemen. De groepen 0-5 jaar en 22-25 jaar blijven stabiel.

Ambulante begeleiding

Het aantal ambulante begeleidingen kent een significante toename van 1.110 (6.185 in 2018 ten opzichte van 5.075 in 2017). De relatieve verdeling over de leeftijdsgroepen blijft stabiel ten opzichte van 2017.

Mobiele begeleiding

Het totale aantal mobiele begeleidingen stijgt met bijna 900 gebruikers ten opzichte van 2017. De verdeling van het aantal mobiele begeleidingen over de leeftijdsgroepen blijft constant.

Groepsbegeleiding

Voor groepsbegeleiding is er een sterke stijging (1.547 in 2018 ten opzichte van 1.279 in 2017). In de verdeling over de leeftijdsgroepen en in vergelijking met 2017, situeren de groepsbegeleidingen zich vooral in de leeftijdsgroepen 6-11 jaar en 12-17 jaar. Dat is te verklaren omdat het in 2017 pas mogelijk werd om groepsbegeleiding in RTH aan te bieden en het aanbod daarom nog een groei kent.

Dienst Ondersteuningsplan

Een persoon met een (vermoeden van) handicap kan een beroep doen op een Dienst Ondersteuningsplan (DOP) om inzicht te krijgen in de meest aangewezen soort(en) ondersteuning, al dan niet gefinancierd door het VAPH. De DOP brengt - samen met de persoon met een handicap en zijn netwerk - de vragen, wensen, ondersteuningsnoden en mogelijkheden in kaart. Het resultaat van dit proces is een ondersteuningsplan. Het grootste deel van de gebruikers van een DOP is tussen 18 en 25 jaar. Door een omschakeling van het registratiesysteem is geen vergelijking mogelijk met 2017.

Centrum voor ontwikkelingsstoornissen

De hoofdopdracht van een centrum voor ontwikkelingsstoornissen (COS) is een zo vroeg mogelijke detectie, diagnosestelling en oriëntering van kinderen met een (vermoeden van) ontwikkelingsstoornis. Om zo snel mogelijk op de meest gepaste manier ondersteuning te bieden, voeren artsen, psychologen, kinesisten, maatschappelijk werkers en logopedisten een diepgaand, gespecialiseerd, multidisciplinair onderzoek uit. Dat heeft als doel de mogelijkheden en beperkingen van het kind in kaart te brengen en eventueel de juiste diagnose te stellen. Het COS kan op basis van deze diagnose ook adviezen geven en het kind en de ouders oriënteren naar de meest geschikte ondersteuningsvorm.

Voor COS Antwerpen is er een daling van het aantal dossiers, door een verschil in registratie. In 2017 is daar geregistreerd op basis van het aantal uitgevoerde multidisciplinaire verslagen, in 2018 is geregistreerd op unieke kinderen en jongeren - zoals bij de andere centra. Dit heeft als gevolg dat het totaalcijfer ook gedaald is, niettegenstaande bij de andere centra allemaal een toename van het aantal unieke kinderen en jongeren is vastgesteld. De verdeling over de leeftijdsgroepen blijft stabiel.

Organisatie voor bijzondere jeugdbijstand

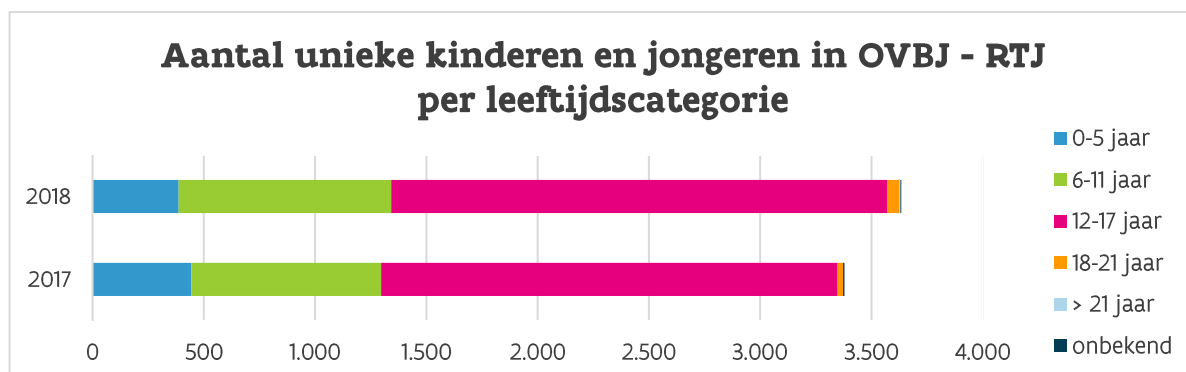
Organisaties voor bijzondere jeugdbijstand (OVBJ) zijn private voorzieningen erkend op basis van typemodules en gesubsidieerd door het agentschap Jongerenwelzijn. Elke OVBJ heeft een erkenning voor contextbegeleiding. Daarnaast kan een OVBJ ook een erkenning hebben voor:

- modules contextbegeleiding in functie van autonoom wonen,
- modules dagbegeleiding in groep,
- verblijfsmodules,
- modules ondersteunende begeleiding.³

3 Een OVBJ met een erkenning voor de modules contextbegeleiding en modules contextbegeleiding in functie van autonoom wonen, kan – op basis van de reële noden van de gebruikers – zelf de verhouding bepalen tussen het effectief aantal in te zetten modules contextbegeleiding en contextbegeleiding in functie van autonoom wonen.

Wie zijn ze?

In 2018 zijn 3.860 dossiers⁴ met enkel rechtstreeks toegankelijke modules afgesloten binnen de OVBJ, voor 3.622 unieke kinderen en jongeren (3.372 in 2017). Dat betekent dat een klein deel van hen twee of meerdere dossiers heeft in het rechtstreeks toegankelijke aanbod van de OVBJ. Er is een stijging van 7% dossiers en minderjarigen t.o.v. 2017 (dit is eenzelfde stijging als het voorgaande jaar).

Referentietabel 6: aantal kinderen en jongeren in OVBJ - RTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

De meeste kinderen en jongeren met een dossier binnen het rechtstreeks toegankelijke aanbod van de OVBJ, zijn tussen 12 en 17 jaar bij instroom in de organisatie (62%). De grafiek toont het aantal unieke kinderen en jongeren met leeftijd bij opstart van hun dossier. Er is een kleine daling merkbaar in het aandeel 0-5 jarigen, wat zich vertaalt in een lichte stijging in de overige leeftijdscategorieën. Voor het eerst is er een categorie >21 jaar.

Binnen het actieplan jongvolwassenen is in 2018 uitzonderlijk al begeleiding na de leeftijd van 21 jaar toegestaan. In 2019 wordt dit officieel mogelijk gemaakt.

De 4 onbekenden zijn niet-begeleide minderjarigen van wie de leeftijd onbekend was op het moment van aanmelding.

Wat krijgen ze?

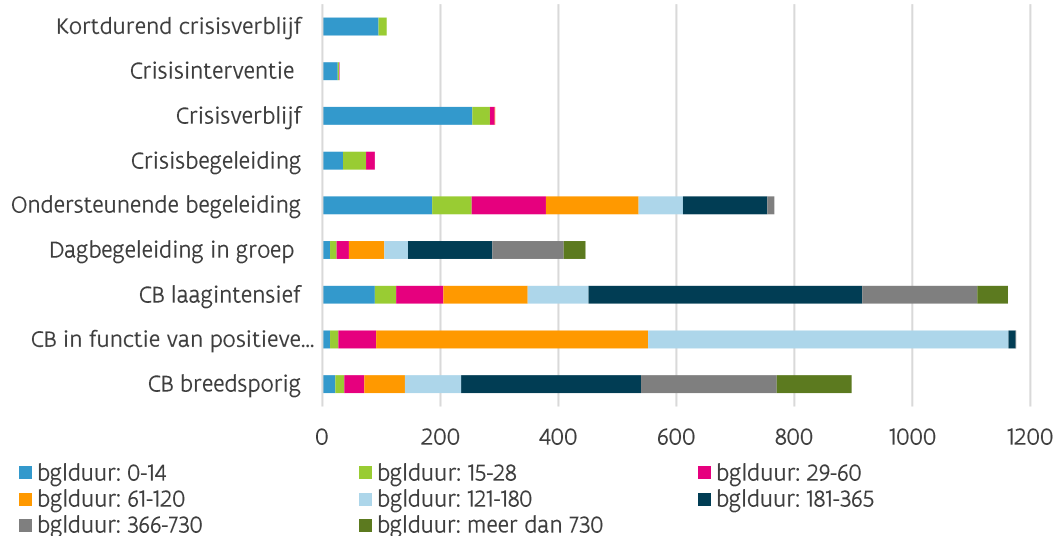
De meeste jongeren krijgen:

- contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering,
- laagintensieve contextbegeleiding,
- breedsporige contextbegeleiding.

De typemodules met betrekking tot crisis hebben de laagste aantallen, en uiteraard allemaal een korte duurtijd.

⁴ Een dossier is een aaneengesloten periode van hulpverlening in eenzelfde voorziening voor een kind of jongere. Deze kan opeenvolgend of tegelijk in verschillende organisaties meerdere dossiers hebben. Vandaar dat het zinvol is ook te kijken naar het aantal unieke kinderen en jongeren (op basis van rijksregisternummer) dat is geregistreerd.

Gemiddelde duur in dagen per typemodule in OVBJ

Referentietabel 9: gemiddelde duur in dagen per typemodule in OVBJ – RTJ
(teleenheid: aantal unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

Contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering wordt meestal afgerond tussen de 4 en 6 maanden (53%). De methodiek van positieve heroriëntering ambiert af te ronden binnen de 4 maanden. Uit de meer gedetailleerde cijfers blijkt dat het merendeel van deze dossiers afgesloten wordt op 121-123 dagen, dus binnen de 4 maanden. In vergelijking met 2017 is er een verschuiving naar een kortere begeleidingsduur (2-4 maanden), van 37% naar 40%.

Bijna de helft van de modules contextbegeleiding laagintensief duurt tussen een half jaar en 1 jaar (idem aan 2017).

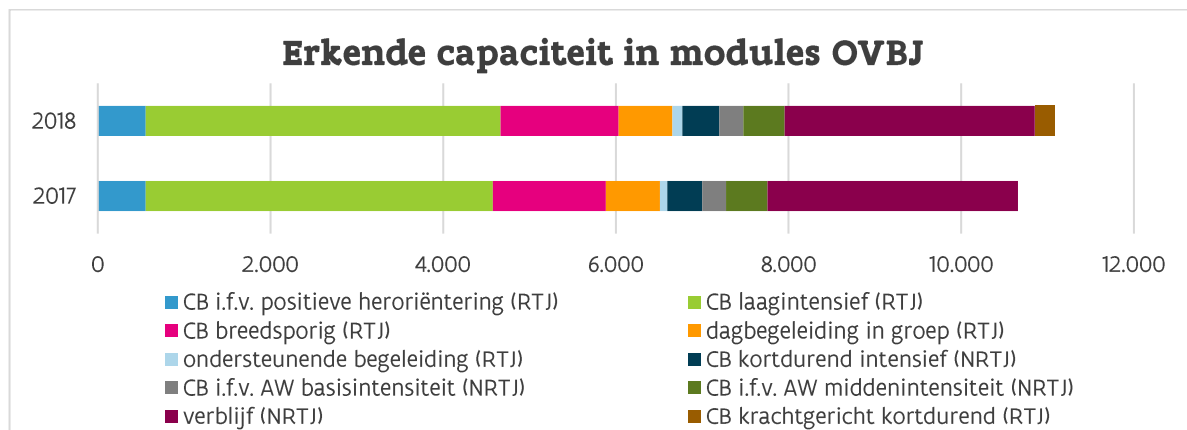
De modules contextbegeleiding breedsporig worden gemiddeld genomen het langst ingezet: 43,5% duurt langer dan 1 jaar.

De duurtijd van de modules ondersteunende begeleiding is sterk afhankelijk van het soort ondersteunende begeleiding dat wordt ingezet. 27% van de situaties binnen dit aanbod wordt afgerond binnen de veertien dagen (28% in 2017). Dit zijn o.a. de time-out projecten die een aaneensluitende periode van ondersteuning bieden, waar andere vormen van ondersteunende begeleiding een langere duur hebben aangezien ze een onderbroken vorm van ondersteuning kunnen geven.

Bij de module dagbegeleiding in groep blijkt de verschuiving naar een langere begeleidingsduur zich door te zetten. 42,5% van de kinderen en jongeren wordt langer dan een jaar begeleid.

Capaciteit

Erkende capaciteit in modules OVBJ

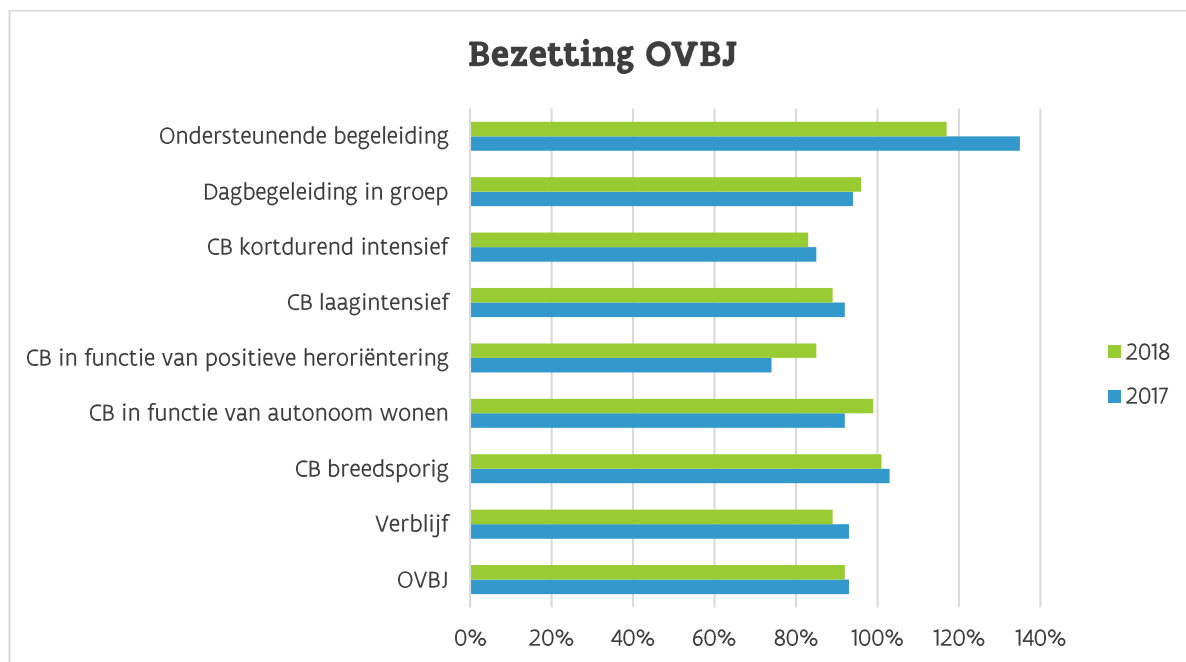

Referentietabel 1: erkende capaciteit in modules OVBJ
(teleenheid: aantal erkende modules) (Bron: Domino-Binc)

De erkende capaciteit voor de OVBJ wordt uitgedrukt in modules.

In 2018 is in het kader van één gezin, één plan een nieuwe typemodule *contextbegeleiding kortdurend krachtgericht* opgestart. Deze zorgt voor een uitbreiding van 228 modules. In dit kader is ook de module contextbegeleiding laagintensief uitgebreid. De andere wijzigingen zijn het gevolg van de interne staatshervorming en van ombouw van aanbod binnen organisaties, in functie van een betere dienstverlening.

De capaciteit van de vluchtelingen crisis is in 2018 projectmatig verlengd. Deze capaciteit is niet gewijzigd ten opzichte van 2017.

Referentietabel 2: bezetting OVBJ
(teleenheid: aantal erkende modules) (Bron: Domino-Binc)

De **bezettingsgraad** geeft aan in welke mate de totale capaciteit van een module daadwerkelijk bezet wordt gedurende een bepaalde periode. Dit percentage wordt bepaald door de effectieve inzet te delen door de beschikbare capaciteit in die periode.

De gemiddelde bezetting van de OVBJ is 92%. Dit percentage blijft over de jaren stabiel.

De bezettingspercentages van de afzonderlijke typemodules vertonen wel enkele verschuivingen ten opzichte van vorige jaren.

Zo is er vooral een stijging bij:

- contextbegeleiding in functie autonoom wonen,
- contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering.

Bij de overige modules contextbegeleiding en de verblijfsmodules is er een lichte daling.

De stijging van contextbegeleiding in functie van autonoom wonen was al in 2017 ingezet. Dit heeft zeker te maken met de verhoogde aandacht voor de kwetsbare doelgroep van jongvolwassenen. De stijging van contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering is te verklaren doordat de module steeds meer geïmplementeerd geraakt in het werkveld en stilaan overal volledig benut kan worden. Voor ondersteunende begeleiding is de bezetting 117%. Dit hoge bezettingspercentage heeft te maken met de diversiteit van het aanbod binnen deze module.

Pleegzorg

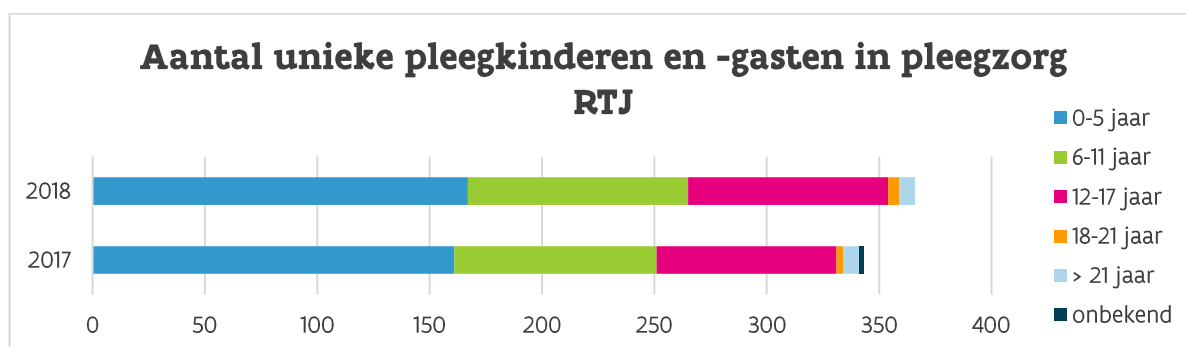
Wie zijn ze?⁵

In 2018 zijn 390 dossiers afgesloten door de diensten voor pleegzorg met enkel een module ondersteunende pleegzorg of crisispleegzorg. Dit voor 365 unieke pleegkinderen en -gasten, wat betekent dat een klein deel van hen twee of meerdere dossiers heeft in het rechtstreeks toegankelijke aanbod van de diensten voor pleegzorg.

De grafiek toont het aantal unieke pleegkinderen en -gasten⁶ in de afgesloten dossiers.

Na een stijging in 2017, blijft het percentage pleegkinderen tussen 0-5 jaar nu ongeveer gelijk op 46% (47% in 2017).

Ook de verdeling over de andere leeftijdscategorieën blijft procentueel gelijk. Dit komt door de gelijke toename met 2 tot 8 unieke pleegkinderen per leeftijdscategorie.

Referentietabel 14: aantal pleegkinderen en -gasten in pleegzorg - RTJ per leeftijdscategorie met leeftijd bij opstart dossier (teleenheid: unieke pleegkinderen en -gasten) (Bron: Domino-Binc)

Wat krijgen ze?

De meest ingezette typemodule binnen pleegzorg, is de ondersteunende begeleiding voor pleeggezinnen, gezinnen, pleegkinderen of pleeggasten.

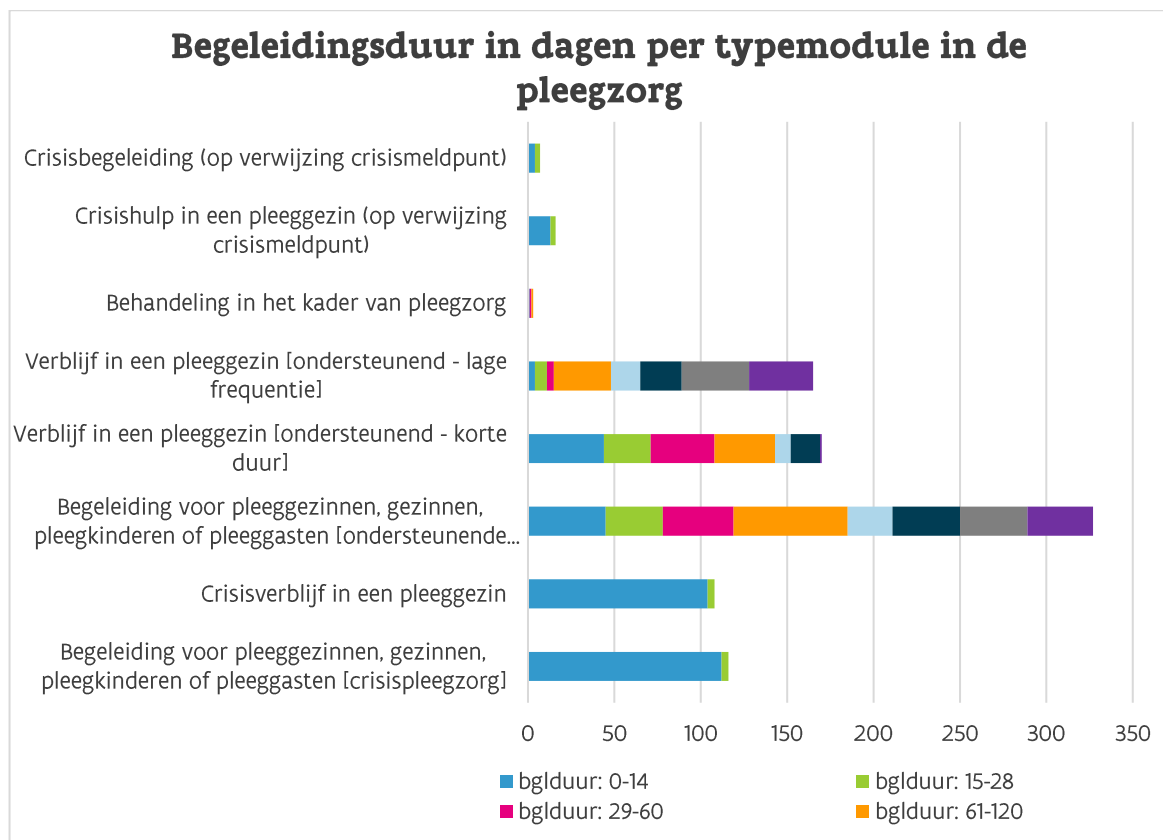
De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers van een pleegkind of pleeggast met rechtstreeks toegankelijke modules van een dienst voor pleegzorg, is 254 dagen. Dat is een stijging met ongeveer 2 maanden t.o.v. 2017 (197 dagen gemiddeld):

- 36% van de dossiers heeft een begeleidingsduur tussen 0 en 28 dagen;
- 20% heeft een begeleidingsduur van langer dan een jaar (t.o.v. 17% in 2017). Dit is mogelijk te verklaren door de onderbroken ondersteunende begeleiding.

De grafiek geeft van de afgesloten dossiers met enkel rechtstreeks toegankelijke modules, de duur van de afzonderlijke modules weer. De crisismodule heeft uiteraard een korte duurtijd. Ondersteunende pleegzorg korte duur heeft als doel een korte, aaneensluitende periode van 3 maanden ondersteuning te bieden.

⁵ Een pleegkind of pleeggast kan opeenvolgend of tegelijk in verschillende organisaties meerdere dossiers hebben. Daarom is het zinvol te kijken naar zowel het aantal unieke pleegkinderen of pleeggasten (op basis van rijksregisternummer) als het aantal dossiers.

⁶ De diensten voor pleegzorg richten zich ook tot meerderjarige pleeggasten. Pleegzorg voor pleeggasten is altijd rechtstreeks toegankelijk.

Referentietabel 17: gemiddelde duur per typemodule in pleegzorg - RTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: aantal unieke pleegkinderen en -gasten) (Bron: Domino-Binc)

De cijfers geven aan, net zoals in 2017, dat er toch een deel van de modules gedurende een langere periode wordt ingezet. Dit is vaak in functie van overbrugging, tot een alternatief is gevonden voor het pleegkind. De module ondersteunende pleegzorg lage frequentie heeft als doel onderbroken ondersteuning te bieden aan het gezin. Vandaar dat deze modules een lange duurtijd kunnen hebben, wat ook blijkt uit de grafiek.

Capaciteit

Pleegzorg kent geen programmatie en wordt niet uitgedrukt in capaciteit. De inzet van de verschillende modules of vormen van pleegzorg op 31/12/2018 geeft een indicatie van de grootte van het aanbod.

Op 31/12/2018 zijn er 7.214 pleegzorgsituaties, een stijging van een kleine 10% t.o.v. 2017. De stijging lijkt elk jaar licht toe te nemen:

- De grootste groep vormt de perspectiefbiedende pleegzorg (= pleegzorg met een continu en langdurig karakter) met 5.616 pleegzorgsituaties (78%).
- De ondersteunende pleegzorg (= pleegzorg ter ondersteuning van het gezin van het pleegkind of de pleeggast, hetzij voor een korte aaneengesloten periode, hetzij met afwisselend verblijf) (14%) en de perspectiefzoekende pleegzorg (= pleegzorg gedurende een periode van maximaal zes maanden, één keer verlengbaar met zes maanden, waarbij een duidelijk perspectief voor het pleegkind of pleeggast ontwikkeld wordt) (9%) vormen een minderheid van de pleegzorgsituaties.

De verhoudingen tussen de verschillende pleegzorgvormen blijft stabiel, al is er doorheen de jaren wel een lichte stijging voor de ondersteunende pleegzorg, wat gepaard gaat met een licht dalende trend bij de perspectiefbiedende pleegzorg. Het aandeel van perspectiefzoekende pleegzorg nam geleidelijk aan toe, maar lijkt nu gestabiliseerd.

Behandelingspleegzorg (= pleegzorg waarbij een dienst voor pleegzorg voorziet in een behandeling voor een pleegkind of pleeggast, of in een intensieve training en begeleiding van de pleegzorger) wordt op 31/12/2018 ingezet bij 1.157 pleegkinderen of -gasten die gebruik maken van perspectiefzoekende of perspectiefbiedende pleegzorg. Dit is 35% meer dan in 2017.

Crisisopvang (= pleegzorg die snel inzetbaar is in crisissituaties) is in 2018 ingezet voor 186 unieke jongeren.

In totaal zijn er 505 pleeggasten ouder dan 21 jaar, dat zijn er een 40-tal meer dan in 2017. Aangezien voor pleegzorg geen capaciteit bepaald is, wordt hiervoor geen bezettingspercentage berekend.

Met uitzondering van behandelingspleegzorg vertalen de verschillende vormen van pleegzorg zich in een verblijfsmodule en een begeleidingsmodule die nooit apart van elkaar kunnen worden ingezet.

Pleegzorg voor pleeggasten is altijd rechtstreeks toegankelijk, net zoals ondersteunende en crisisleegzorg. Perspectiefzoekende en perspectiefbiedende pleegzorg zijn niet-rechtstreeks toegankelijk. Behandelingspleegzorg wordt aangeboden bovenop perspectiefzoekende of -biedende pleegzorg maar is op zich rechtstreeks toegankelijk.

Centra voor integrale gezinszorg

De centra voor integrale gezinszorg (CIG) zijn organisaties die zorgen voor de begeleiding en het verblijf van ouders (al dan niet alleenstaand) en hun kinderen, en van aanstaande ouders, bij wie de gezinscohesie, de zorg voor de komende generatie en de maatschappelijke integratie in het gedrang komen of al verstoord zijn.

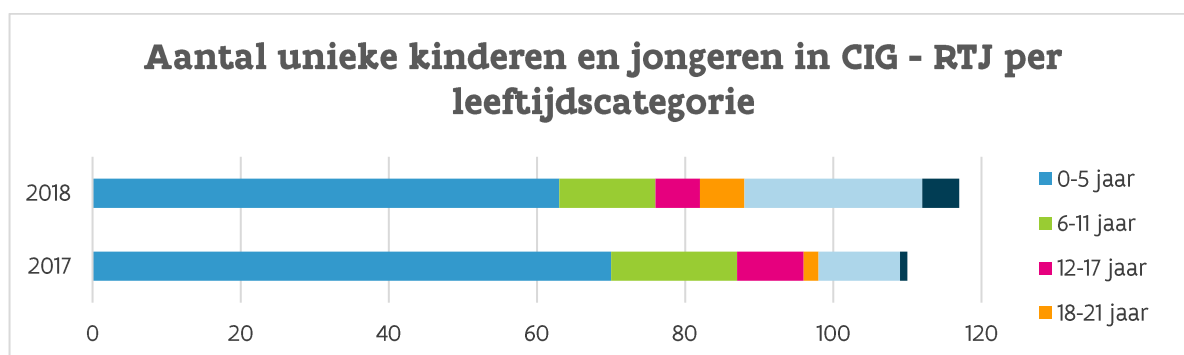
De opvang en begeleiding door de CIG is gericht op het verbeteren van de opvoedingscontext en van de relationele, individuele, familiale en maatschappelijke context. Finaal doel is de maatschappelijke integratie.

De CIG zijn erkend op basis van de typemodules contextbegeleiding, verblijf van gemiddeld één tot drie nachten per week en verblijf van gemiddeld vier tot zeven nachten per week. De CIG bieden ook kortdurend crisisverblijf aan.

Daarnaast hebben verschillende CIG een engagement in de crisisnetwerken, in de vorm van modules crisisopvang en/of crisisbegeleiding. Deze modules kunnen enkel ingezet worden op verwijzing van het crisismeldpunt.

Wie zijn ze?

In 2018 zijn 117 unieke kinderen en jongeren geregistreerd via een CIG in de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, ten opzichte van 118 dossiers. In 2017 waren dit 110 kinderen en jongeren en 112 dossiers⁷. De meeste jongeren zijn tussen de 0 en 5 jaar oud bij instroom in de organisatie (54%). Binnen deze leeftijdscategorie wordt 20% geteld als ongeborn kind. Ook zij worden meegeteld, aangezien zij meetellen voor de bezetting van de organisatie. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2017, maar in absolute getallen gaat het om een stijging van 11 naar 24.

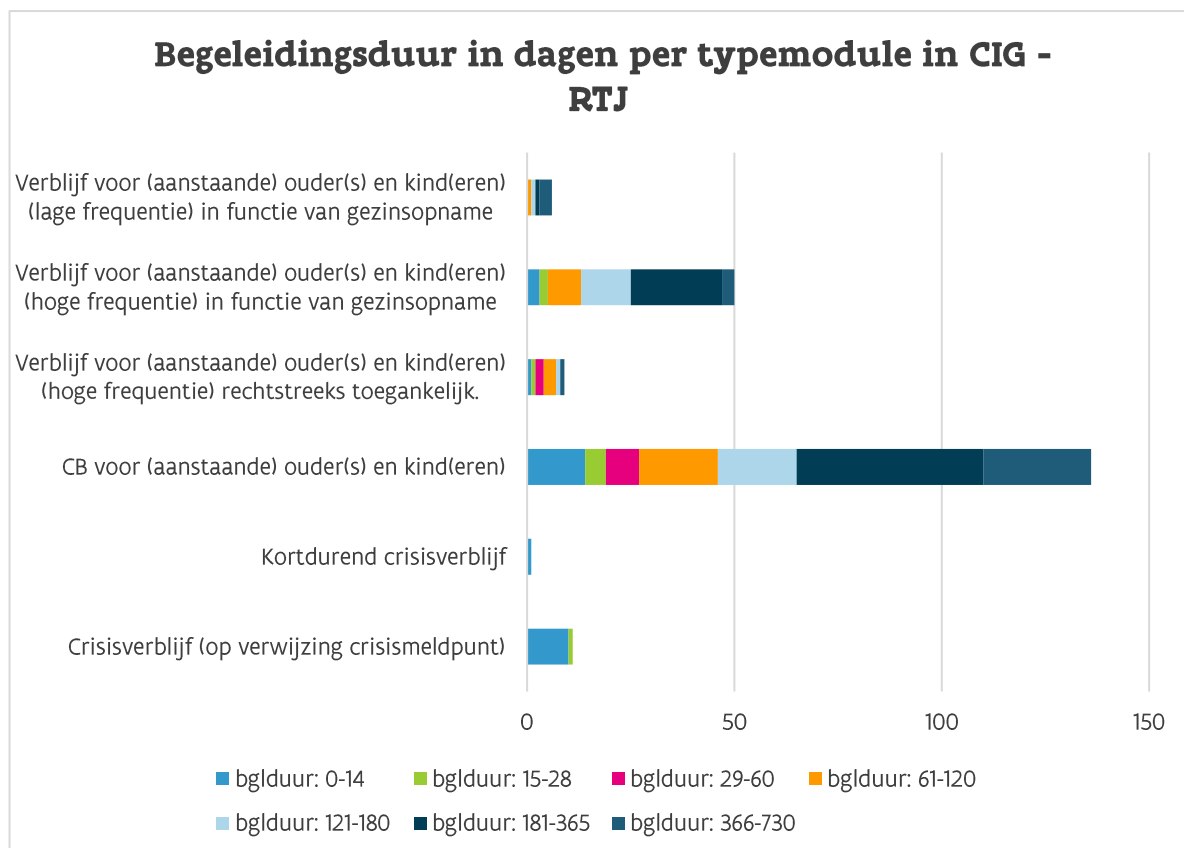

Referentietabel 23: aantal kinderen en jongeren in CIG -RTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) met leeftijd bij opstart van het dossier (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

⁷ Een dossier is een aaneengesloten periode van hulpverlening in eenzelfde voorziening voor een kind of jongere. Deze kan opeenvolgend of tegelijk in verschillende organisaties meerdere dossiers hebben. Daarom is het zinvol te kijken naar zowel het aantal unieke kinderen en jongeren (op basis van rijksregisternummer) als het aantal dossiers dat is geregistreerd.

Wat krijgen ze?

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers met rechtstreeks toegankelijke modules binnen een CIG is 342 dagen. Dit is een forse stijging met een 80-tal dagen (258 in 2017).

Referentietabel 26: gemiddelde duur in dagen per typemodule in CIG – RTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

In de categorieën van begeleidingsduur zijn er een aantal verschuivingen: 13% dossiers heeft een begeleidingsduur tussen 0 en 28 dagen (dalende trend):

- 6% minder dossiers met een duurtijd tussen 4 en 6 maanden in vergelijking met 2017;
- 14% meer dossiers met een duurtijd langer dan een jaar in vergelijking met 2017 (stijging met 10% in de categorie van 1-2 jaar).

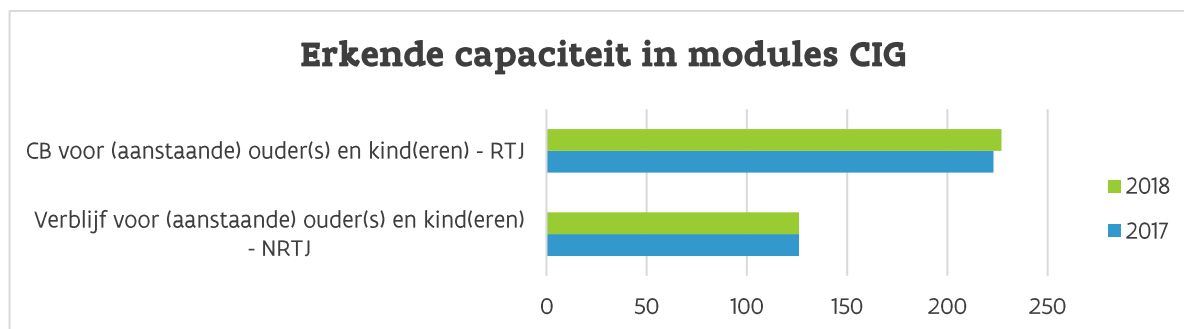
De crisismodules hebben allemaal een korte duurtijd. Het grootste aandeel is voor de module contextbegeleiding voor (aanstaande) ouder(s) en kind(eren). Ook hier is er een verschuiving in de verhoudingen van de duurtijden:

- In 2018 duurt 45% van de dossiers tussen 6 maanden en 2 jaar (34% in 2017).
- 23% van de dossiers duurt tussen 1 en 2 jaar (15% in 2017).

De module verblijf voor (aanstaande) ouder(s) en kind(eren) rechtstreeks toegankelijk wordt ingezet voor het ongeboren kind van een meerderjarige aanstaande mama die wordt begeleid door het CIG. Deze module heeft een variabele duurtijd (zodra het kind geboren wordt, wijzigt de verblijfsmodule naar niet-rechtstreeks toegankelijk).

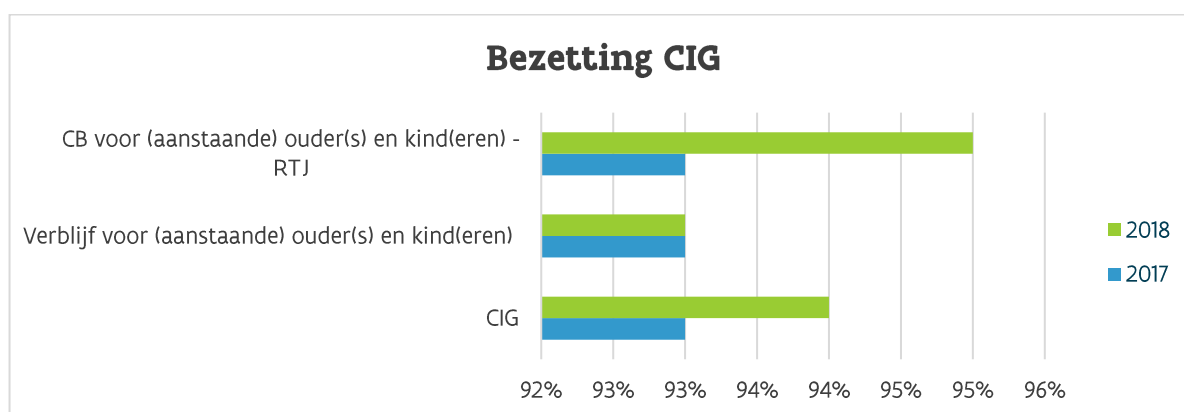
Tenslotte kan de module verblijf in functie van gezinsopname ingezet worden voor minderjarigen die mee verblijven in het CIG bij een ander gezinslid voor wie een niet-rechtstreeks toegankelijke verblijfsmodule wordt ingezet. Deze verschuivingen lijken omgekeerd aan wat in 2017 is vastgesteld. Omwille van de kleine absolute aantallen, is het moeilijk hier te spreken van trends.

Capaciteit

Referentietabel 18: erkende capaciteit in modules CIG
(teleenheid: aantal erkende modules) (Bron: Domino-Binc)

De erkende capaciteit voor de CIG wordt uitgedrukt in inzetbare modules. In 2018 stijgt de capaciteit met 4 plaatsen ten opzichte van 2017 voor contextbegeleiding voor (aanstaande) ouder(s) en kind(eren).

Referentietabel 19: bezetting CIG
(teleenheid: aantal erkende modules) (Bron: Domino-Binc)

Herstelgerichte en constructieve afhandeling

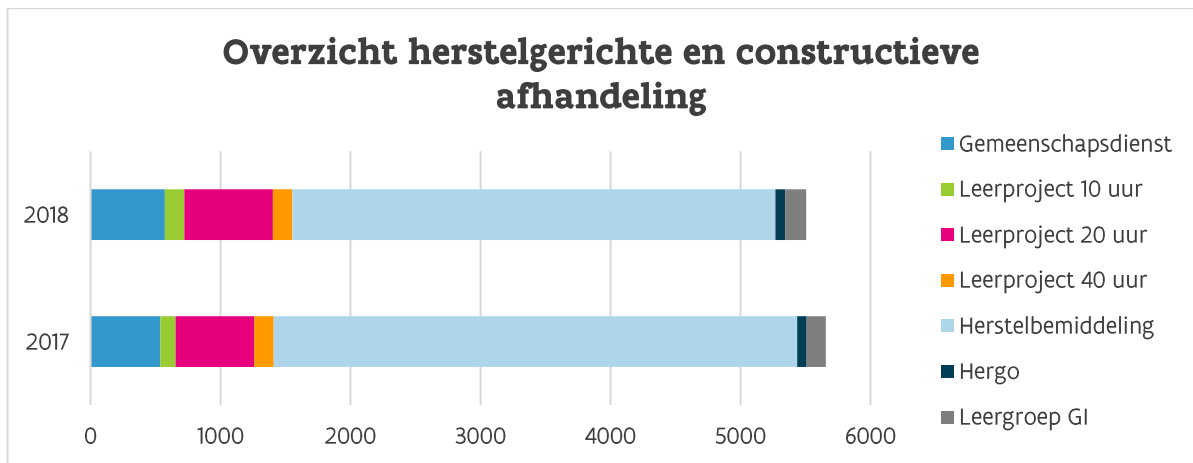
Wat krijgen ze?

De diensten herstelgerichte en constructieve afhandeling (HCA) hanteren vier afhandelingsvormen:

- **Gemeenschapsdienst** is een maatregel uitgesproken door de jeugdrechter waarbij de minderjarige die een MOF⁸ pleegt een bepaald aantal uur moet werken. Gemeenschapsdienst wordt omschreven als een prestatie van opvoedkundige aard en algemeen nut en is doorgaans beter bekend als werkstraf.
- Een **leerproject** geeft een minderjarige die een MOF pleegt de kans om over zijn gedrag, de feiten en de gevolgen na te denken. Er wordt stilgestaan bij zijn voorgeschiedenis en toekomstperspectieven. Er zijn leerprojecten van 10, 20 en 40 uur.
- **Herstelbemiddeling** is een voorstel van het Parket of de jeugdrechtbank aan de minderjarige dader (en zijn ouders) en het slachtoffer van een misdrijf. Met ondersteuning van een neutrale bemiddelaar wordt gezocht naar een mogelijke vorm van herstel en/of van communicatie omtrent de feiten en gevolgen ervan.
- **Herstelgericht groepsoverleg (Hergo)** is een kringgesprek waarbij de jongere - samen met zijn ouders, enkele mensen uit zijn omgeving en het slachtoffer - op zoek gaat naar mogelijkheden om zijn fout zo goed mogelijk te herstellen. Hergo is een voorstel van de jeugdrechter of de jeugdrechtbank.

Als deel van innovatieve projecten organiseren de HCA-diensten sinds 2016 ook leergroepen voor jongeren in de gemeenschapsinstellingen.

⁸ MOF: als misdrijf omschreven feit.

Referentietabel 27: overzicht herstelgerichte en constructieve afhandeling
(teleenheid: afhandelingen) (Bron: Domino-Binc)

In 2018 is de stijging, die zich sinds 2015 manifesteert, omgebogen in een daling. Vooral de schommelingen bij herstelbemiddeling vallen op: in 2017 was er een sterke stijging en in 2018 een sterke daling.

Multidisciplinaire teams

Wie zijn ze?

Voor aanvragen naar VAPH-jeugdhulpverlening bij de intersectorale toegangspoort of voor verlengingen van lopende VAPH-jeugdhulpverlening - waarbij nieuwe diagnostiek nodig is of zorgverzwaring wordt gevraagd -, moet steeds een multidisciplinair team (MDT) worden betrokken.

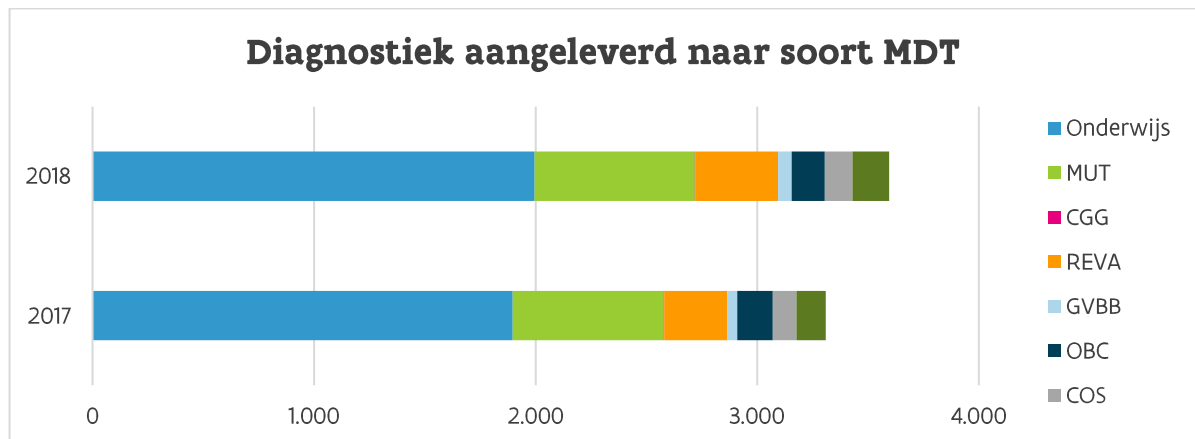
Erkende MDT's kunnen minderjarigen aanmelden bij de intersectorale toegangspoort. Ook staan ze in voor de aanlevering van diagnostiek. De MDT's moeten tot slot ook een indicatievoorstel doen waardoor de aanvraag sneller behandeld kan worden door de toegangspoort.

Wat krijgen ze?

In 2018 zijn de MDT's voor 3.595 dossiers vergoed voor het aanleveren van diagnostiek (2017: 3.350 keer) in functie van aanvragen niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp binnen het VAPH. Dat betekent niet dat zij voor al die dossiers ook zelf de aanmelder zijn bij de intersectorale toegangspoort.

Gegevens over het aantal MDT's die een aanvraag indienen bij de toegangspoort, staan bij het deel over de intersectorale toegangspoort.

Het vaakst is beroep gedaan op de CLB (55,5%. In 2017: 56,6%). Zij worden, net zoals in 2017, gevolgd door de mutualiteiten (20,1%. In 2017: 20,4%) en de revalidatiecentra (10,4%. In 2017: 8,5%).

Referentietabel 80: diagnostiek aangeleverd naar soort MDT (teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

MUT: Mutualiteiten

CGG: Centra Geestelijke Gezondheidszorg

REVA: Revalidatiecentra

GVBB: Erkende Centra Gespecialiseerde Voorlichting Beroepskeuze

OBC: Observatie- en behandelcentra

COS: Centra voor ontwikkelingsstoornissen

KPSY: Kinderpsychiatrie

Intersectorale toegangspoort – indicatiestelling

Duiding

- De meeste grafieken vermelden voor elke categorie en voor elk (sub)totaal het unieke aantal kinderen en jongeren. Eén minderjarige kan in meerdere categorieën voorkomen, zodat het sub- of eindtotaal niet gelijk is aan de som van de onderliggende categorieën. De percentages worden ook steeds per categorie t.a.v. het totaal aantal unieke kinderen en jongeren weergegeven. Dit betekent dat het eindtotaal (100%) niet gelijk is aan de som van de onderliggende percentages.
- De weergegeven handicapcodes zijn zowel deze toegekend door de intersectorale toegangspoort als de 'oude', toegekend door de Provinciale Evaluatie Commissie (voor dossiers overgedragen door het VAPH bij de opstart van de toegangspoort).
- Kinderen en jongeren met een hulpvraag naar handicapspecifieke, niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp starten steeds met al hun typemodules en kunnen eens ingestroomd ook schakelen tussen hulp. Daarom kan niet eenduidig worden getoond welke hulp er daadwerkelijk wordt gevraagd of ingezet.

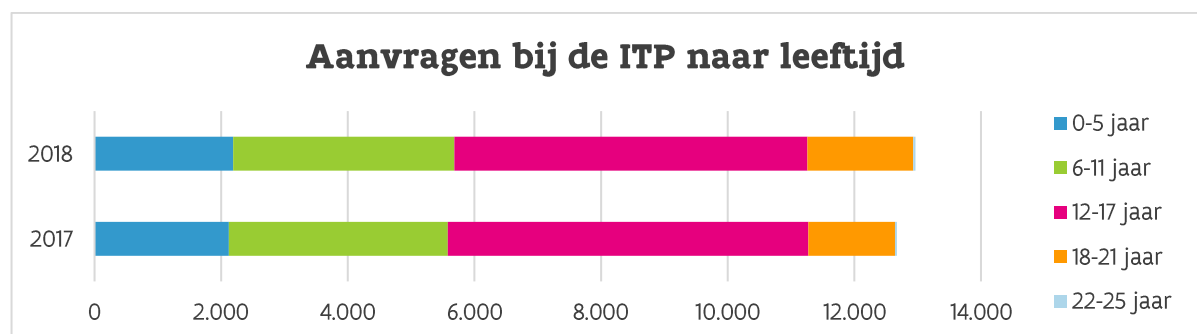
Wie zijn ze?

In 2018 is bij de intersectorale toegangspoort een A-document ingediend voor 12.742 kinderen en jongeren. Geen enkele minderjarige stelt rechtstreeks een hulpvraag aan de toegangspoort, 2 kinderen of jongeren hebben contact met het team indicatiestelling.

Voor eenzelfde kind of jongere kunnen in één jaar tijd meerdere A-documenten worden ingediend. Ook kan deze in twee leeftijdscategorieën zijn meegeteld, namelijk als hij jarig was tussen aanvraag 1 en 2. In het totaal is hij echter slechts 1 keer geteld.

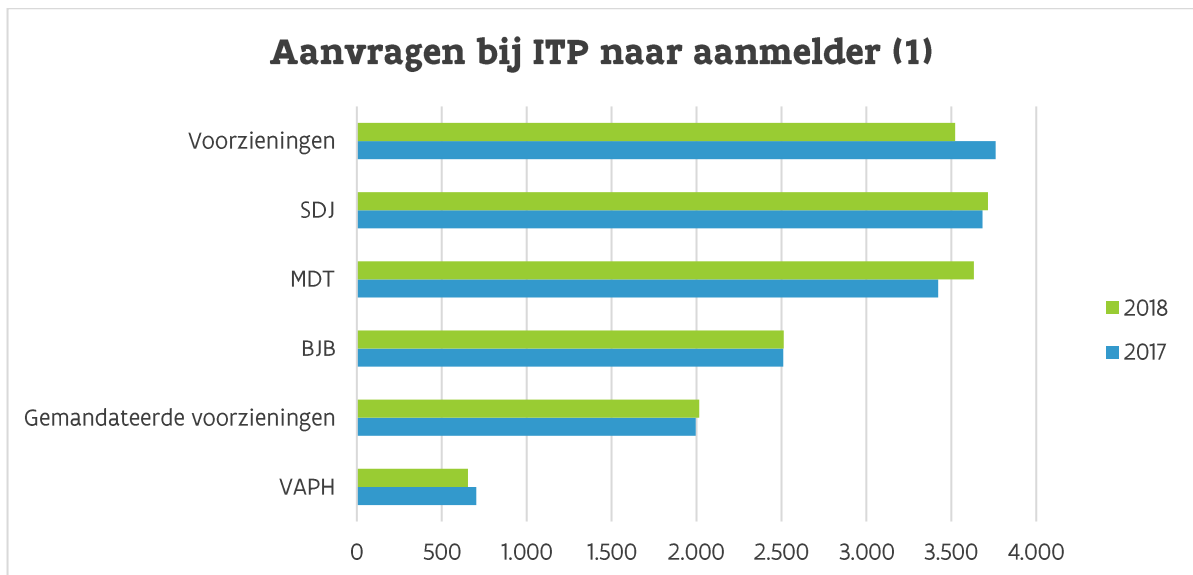
De grootste groep minderjarigen voor wie in 2018 een A-document is ingediend, is tussen 12-17 jaar (n=5.575; 43,8%). Dit ligt in de lijn van 2017 (n=5.695; 45,7%).

In 2018 is voor een gelijkaardig aantal kinderen en jongeren een A-document ingediend als in 2017.

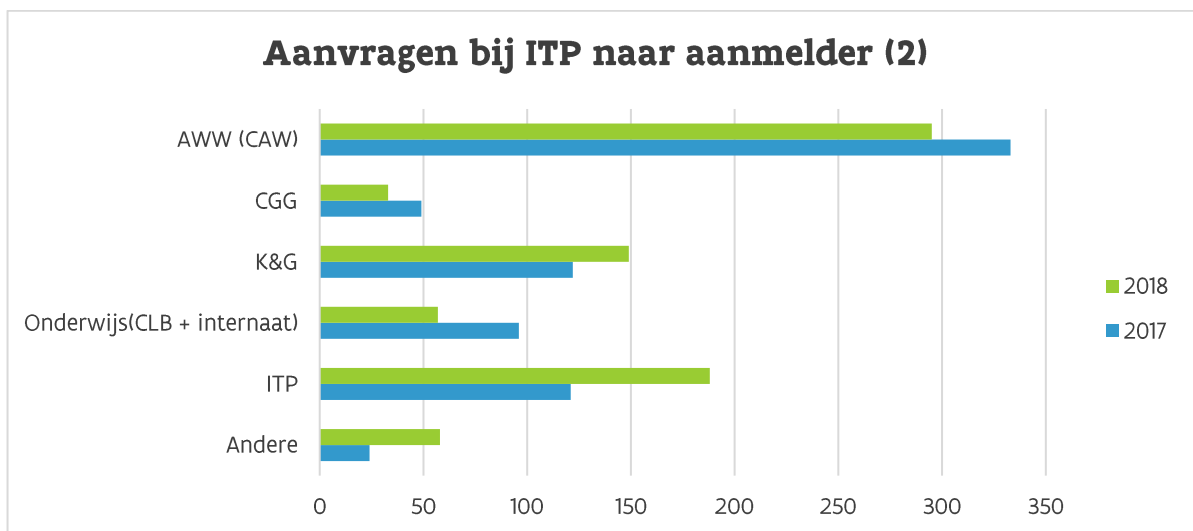

Referentietabel 92: aanvragen bij de ITP naar leeftijd
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De aanmeldingen vanuit de sociale dienst van de jeugdrechtsbank (n=3.684), de voorzieningen uit de rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp in functie van verlenging of herindicatie van de hulp (n=3.523) en de multidisciplinaire teams (n=3.640) maken elk ongeveer ¼ van de aanmeldingen uit bij de intersectorale toegangspoort.

Referentietabel 94: aanvragen bij de ITP, naar aanmelder (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Referentietabel 94: aanvragen bij de ITP, naar aanmelder (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De data tonen een sterke daling van het aantal aanvragen vanuit onderwijs in 2018 (n=57), in vergelijking met 2017 (n=96). Een mogelijke verklaring is de versoepeling op het gebruik van de VIST aanvragen bij specifieke acties. Zo zijn de aanvragen voor internaat mogelijk verschoven naar de MDT's. MDT's mogen dit nu ook met een gewoon A-document aanvragen, wat hen een vergoeding en eventueel een groter gebruiksgemak oplevert.

Voor 12.480 (97,9%) unieke kinderen en jongeren is een gewoon A-document ingediend, voor 486 (3,8%) gaat het over een VIST. Dat is een bijzondere categorie van aanvragen voor een versnelde indicatiestelling en toewijzing.

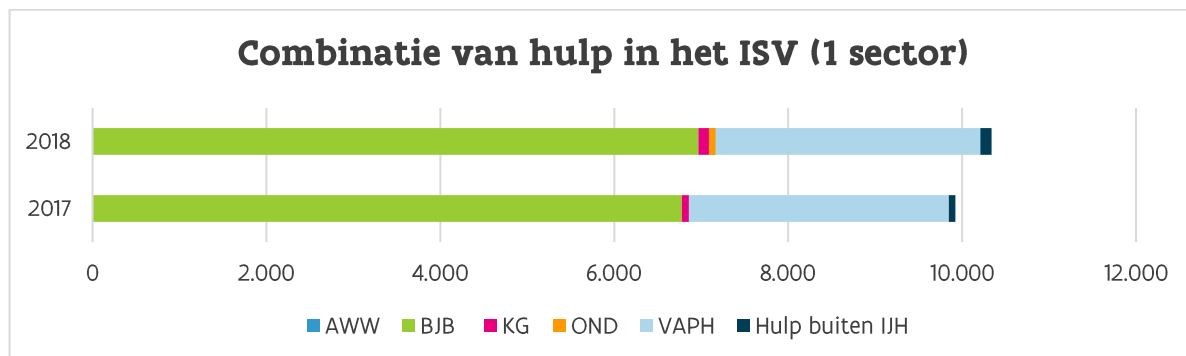
Er is een lichte daling van het aantal ingediende VIST vragen, doordat er meer specifieke acties worden ingediend met een A-document. De aanmelder kan kiezen om dit met een VIST of A-document te doen. MDT-aanmelders worden enkel vergoed voor een kwalitatief ingevuld A-document en niet voor een VIST, wat een verschuiving naar het A-document bevordert.

Wat krijgen ze?

Voor 12.304 van de 12.742 kinderen en jongeren die in 2018 zijn aangemeld bij de intersectorale toegangspoort, is een indicatiestellingsverslag (ISV) afgeleverd.

Een aantal heeft op 31 december 2018 nog geen ISV. Dit gaat o.a. over kinderen en jongeren:

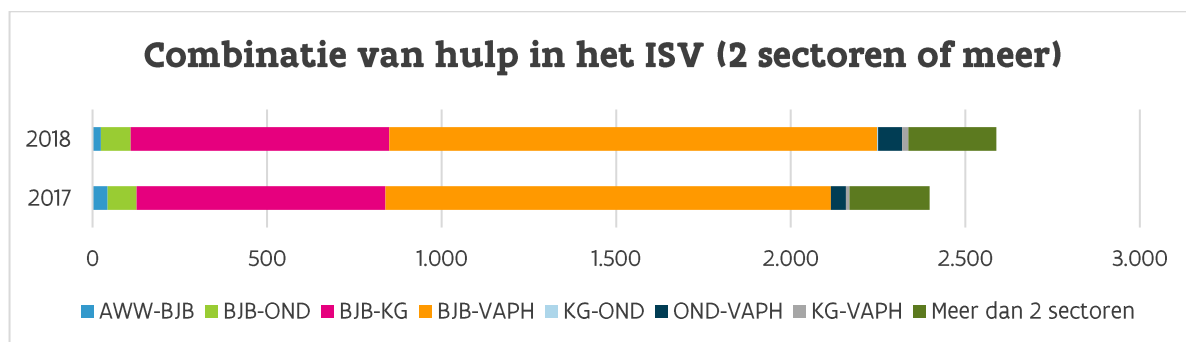
- voor wie het A-document niet ontvankelijk was en voor wie nog geen nieuw A-document is ingediend;
- voor wie pas eind december hulp is gevraagd;
- voor wie bijkomende informatie is opgevraagd.

Referentietabel 95: combinatie van hulp in het ISV
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De grafieken tonen het aantal unieke kinderen en jongeren voor wie in 2018 een indicatiestellingsverslag is afgeleverd, naar combinatie van sectoren en typemodules.

Het gaat hier dus niet over combinaties in opgestarte hulp. Voor eenzelfde kind of jongere kunnen er meerdere indicatiestellingsverslagen zijn. Zo kan deze in eenzelfde jaar een indicatiestellingsverslag hebben met enkel een typemodule bijzondere jeugdbijstand en een indicatiestellingsverslag met combinatie bijzondere jeugdbijstand en onderwijs.

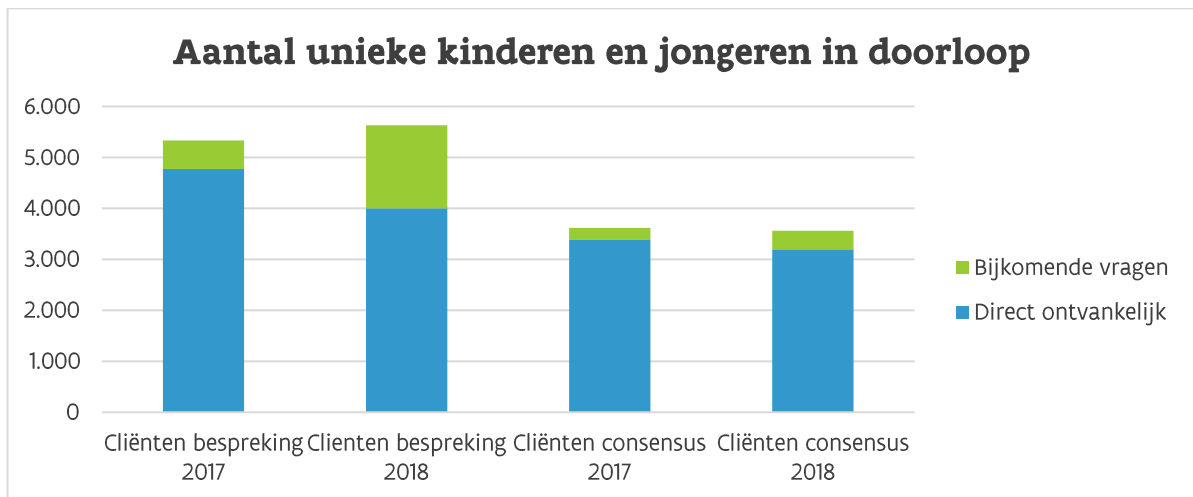
Referentietabel 95: combinatie van hulp in het ISV
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Voor 10.159 kinderen en jongeren (82,6%) is er een indicatiestellingsverslag met één of meerdere typemodules vanuit 1 sector. Voor 20,9% van de minderjarigen is er een indicatiestellingsverslag met een combinatie van sectoren. Dit is vergelijkbaar met 2017.

Onvervulde zorgbehoeften

Doorlooptijd indicatiestelling

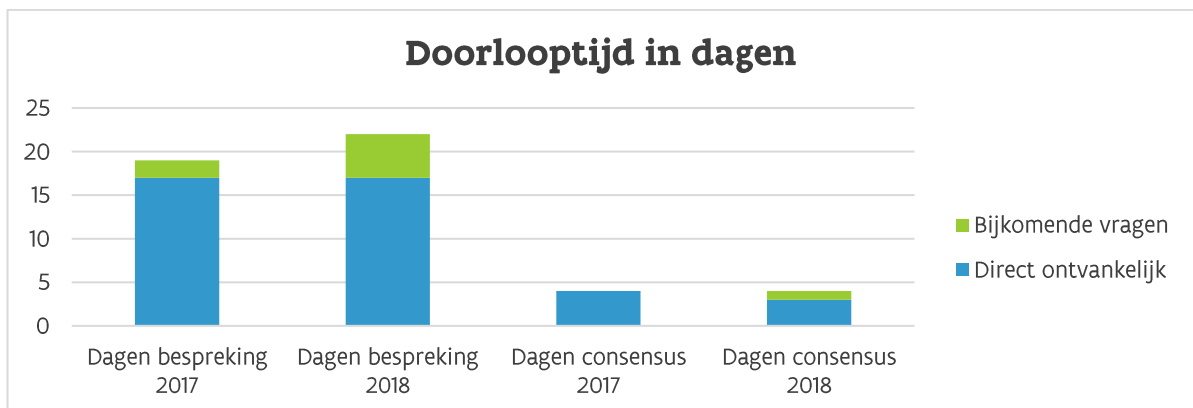
De doorlooptijd in indicatiestelling wordt gemeten tussen het moment van indienen van een A-document en het goedkeuren van het indicatiestellingsverslag.

Referentietabel 96: doorlooptijd indicatiestelling (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Het aantal ingediende consensusdossiers is stabiel gebleven in 2018 (n=3.560) in vergelijking met 2017 (n=3.617). Bij de besprekingsdossiers is dezelfde trend merkbaar: 5.631 consensusdossiers in 2018 t.o.v. 5.333 in 2017. Ook de verhouding consensus/besprekingsdossier blijft stabiel.

Aanmeldingen vanuit de sociale dienst van de jeugdrechtsbank stromen rechtstreeks door naar jeugdhulpregie. Deze dossiers worden daarom in de berekening van de doorlooptijd indicatiestelling niet meegenomen. Zo blijven er 8.863 kinderen en jongeren over voor de berekening van de doorlooptijd.

Referentietabel 96: doorlooptijd indicatiestelling (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De **gemiddelde doorlooptijd in indicatiestelling** naar type dossier is de mate waarin een dossier niet meteen ontvankelijk is of bijkomende informatie moet worden opgevraagd. Dit kan gaan over de regisseerbaarheidstoets bij consensusdossiers (bv. het opvragen van een advies rond de 1/3 kinderbijslag) of voor een inhoudelijke verrijking van besprekingsdossiers (bv. opvragen van bijkomende informatie voor de inhoudelijke beoordeling van een aanvraag). Deze zaken bepalen mee de doorlooptijd in indicatiestelling.

In 2018 bedraagt de gemiddelde doorlooptijd voor besprekingsdossier 17 kalenderdagen. Indien bijkomende informatie nodig is, is dit gemiddeld 22 kalenderdagen. Hiermee blijft de gemiddelde doorlooptijd van het team indicatiestelling voor besprekingsdossiers onder de 30 werkdagen (42 kalenderdagen).

Een indicatiestellingsverslag afleveren voor een consensusdossier gebeurt in 2018 gemiddeld binnen de 4 kalenderdagen, waarmee men onder de vooropgestelde 5 werkdagen (7 kalenderdagen) blijft.

Er is wel een lichte stijging van de doorlooptijd van de besprekingsdossiers. Een verklaring hiervoor kan de personeelsuitval binnen de teams indicatiestelling zijn.

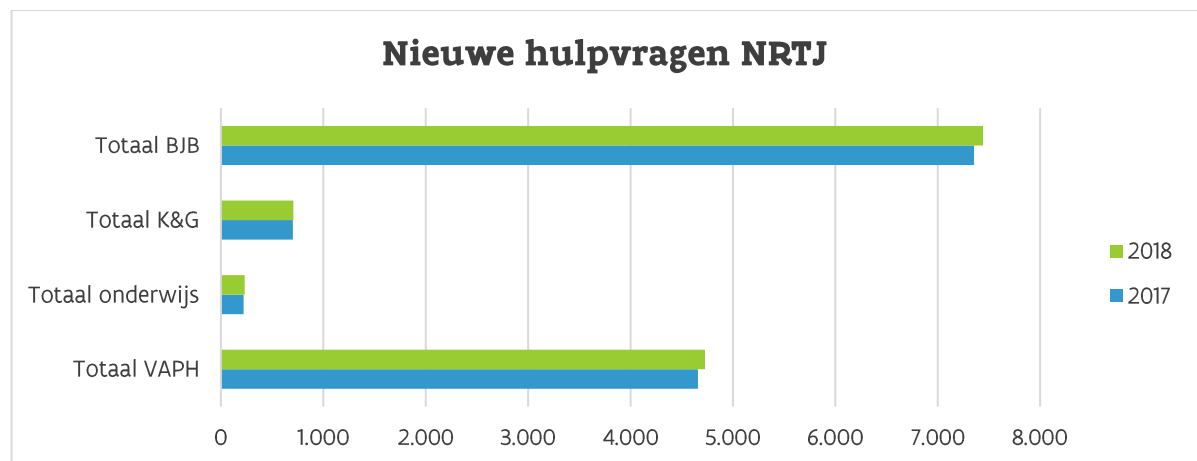
Intersectorale toegangspoort – jeugdhulpregie

Wie zijn ze?

Van de 12.304 kinderen en jongeren voor wie in 2018 een indicatiestellingsverslag is afgeleverd, zijn er 12.163 in regie gekomen. Dat verschil heeft te maken met indicatiestellingsverslagen die o.a. enkel rechtstreeks toegankelijke typemodules bevatten of hulp buiten het toepassingsgebied integrale jeugdhulp. In dat geval komen deze hulpvragen niet in regie.

Nieuwe hulpvragen

Van de 12.163 kinderen en jongeren die in 2018 in regie komen, zijn er 10.981 die een nieuwe hulpvraag stellen.

Referentietabel 97: nieuwe hulpvragen NRTJ
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Het verschil tussen indicatiestellingsverslagen die in regie komen en nieuwe hulpvragen is te verklaren door o.a. minderjarigen voor wie een verlenging van de hulp wordt aangevraagd. Ten opzichte van 2017 stijgt het aantal nieuwe hulpvragen lichtjes (+3%).

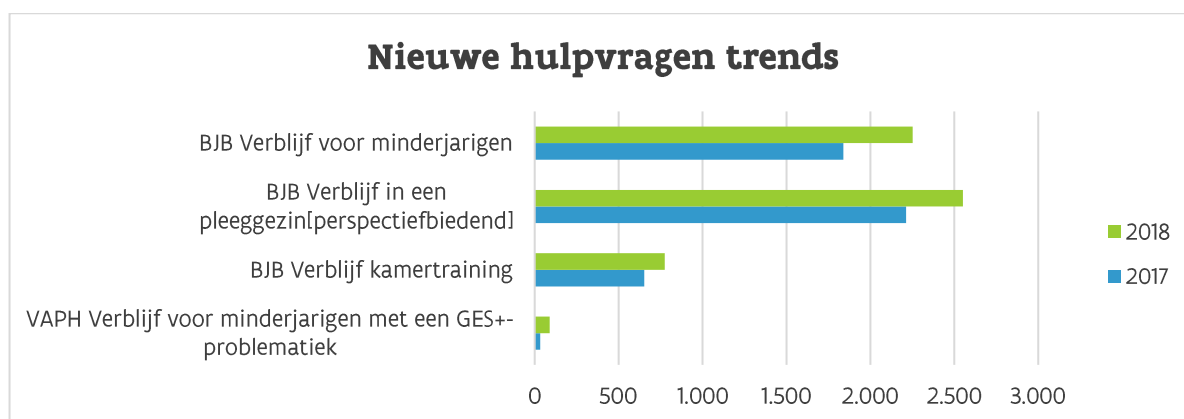
De grafiek van de nieuwe hulpvragen toont volgende vragen per sector:

- vragen voor ondersteuning door een voorziening of pleegzorg (NRTJ);
- vragen voor bijstand, zoals de specifieke actie, doventolken, individuele materiële bijstand en de vergoeding van verblijfs- en verplaatsingskosten voor minderjarigen met een handicap in het gewoon onderwijs;
- vragen voor persoonlijke assistentie voor minderjarigen met een handicap (PAB).

Hulp in voorzieningen/pleegzorg

Het merendeel van de nieuwe hulpvragen betreft een aanvraag naar ondersteuning door een voorziening of pleegzorg (NRTJ): 9.838 kinderen en jongeren. Dat is een lichte stijging in vergelijking met 2017 (+8%).

De stijging situeert zich vooral bij het aantal vragen naar verblijf in een begeleidingstehuis van de BJB (+22,5%), kamertraining (+18,7%) en een pleeggezin (+15,3%). Het aantal vragen voor verblijf in een CKG, een IPO of een MFC van het VAPH blijft eerder stabiel. Er is wel een forse toename van vragen voor jongeren met een GES+ statuut (+169,7%). In 2018 was er een uitbreiding van het aantal GES+ plaatsen.

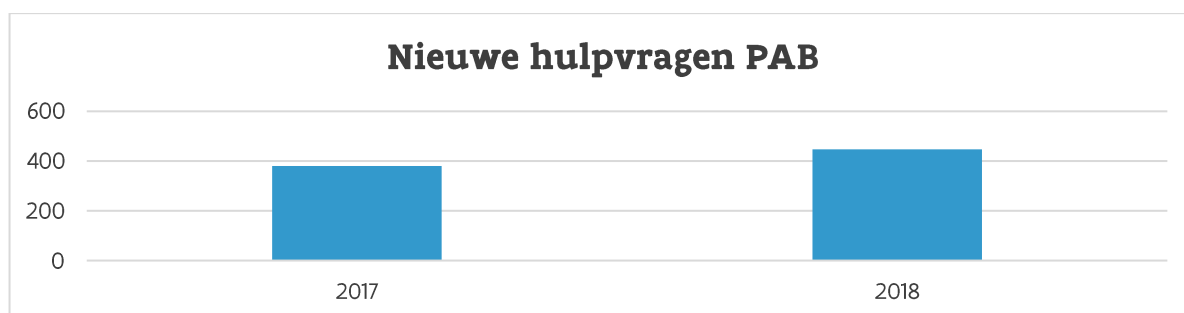

Referentietabel 98: nieuwe hulpvragen NRTJ in voorzieningen (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Persoonlijke-assistentiebudget voor minderjarigen met een handicap (PAB)

Het aantal kinderen en jongeren dat in 2018 een erkenning voor een PAB krijgt, stijgt met 17,6%.

De te verdelen budgetten voor PAB zijn de afgelopen twee jaar fors verhoogd en de leeftijdscategorie is opgetrokken naar 22 jaar. Hierdoor zetten mogelijk meer mensen de stap naar een PAB vraag.

Referentietabel 97: nieuwe hulpvragen PAB (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Wat krijgen ze?

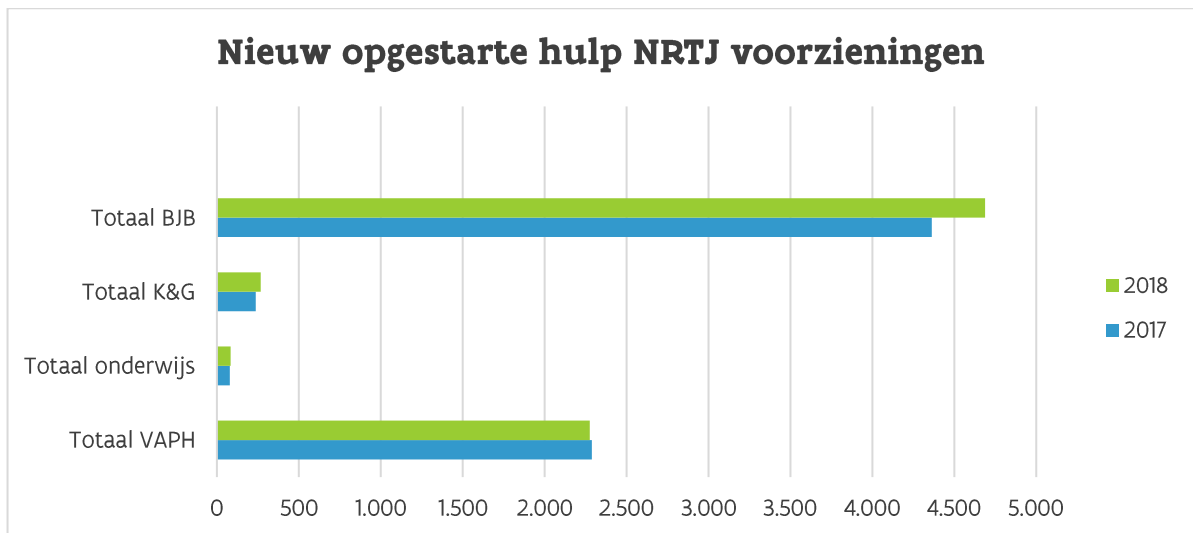
Nieuw opgestarte hulp¹

In 2018 is voor 7.121 unieke kinderen en jongeren nieuwe, niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp binnen een voorziening of pleegzorg opgestart.

Daarenboven krijgen 213 kinderen en jongeren met een handicap een persoonlijke-assistentiebudget en 72 kinderen en jongeren een persoonsvolgende convenant.

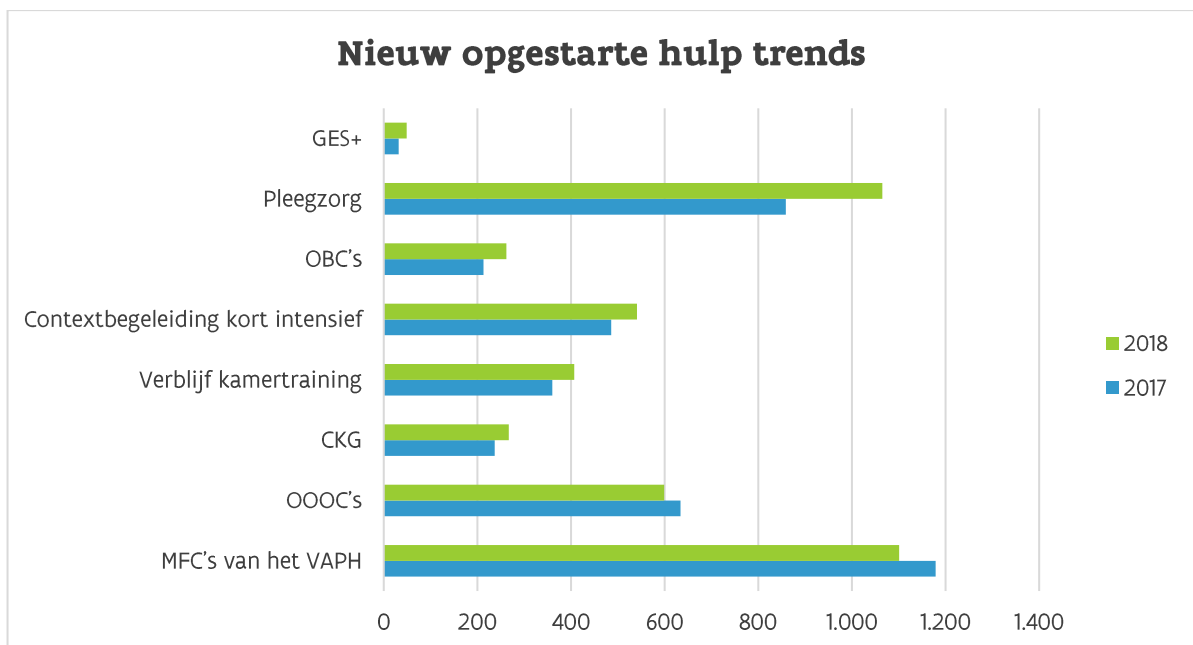
Tenslotte worden 26 kinderen en jongeren begeleid in een intersectoraal zorgnetwerk en worden de hulptrajecten van nog eens 271 kinderen en jongeren versterkt met extra middelen (IPH).

¹ De grafieken geven de nieuw opgestarte hulp weer per sector en/of typemodule. Indien voor een minderjarige in 2018 hulp voor meerdere sectoren/typemodules wordt opgestart, is dit in elke categorie geteld. Verlengingen van reeds lopende hulp blijven buiten beschouwing. Daarom zijn op basis van deze grafieken geen uitspraken mogelijk over het totaal aantal kinderen en jongeren in de jeugdhulp.

Referentietabel 100: nieuw opgestarte NRTJ hulp voorzieningen
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Hulp in voorzieningen/pleegzorg

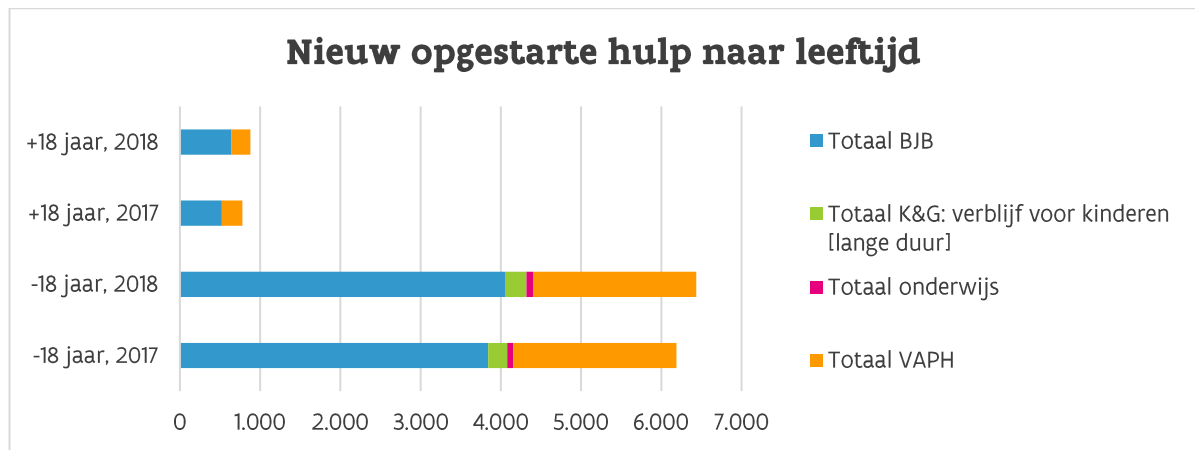
Referentietabel 100: nieuw opgestarte NRTJ hulp voorzieningen
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Er is een stijging (+4,8%) van de nieuw opgestarte hulp in 2018 (n=7.121) t.o.v. 2017 (n=6.792). Tegelijk blijkt de verblijfsduur van de minderjarigen in de voorzieningen af te nemen.

De sterkste stijging is in de voorzieningen voor GES+ (+53,1%), voor pleegzorg (+24%) en de OBC's (+23%). Voor GES+ kan dit verklaard worden door de impact van het uitbreidingsbeleid op de nieuwe instroom.

Verder is er een lichte stijging voor contextbegeleiding kortdurend intensief (+11,3%), kamertraining (+13,1%) en CKG (+12,6%).

Daarentegen houdt de daling verder aan voor nieuwe opstart bij de OOOC's (-5,52%) en de MFC's van het VAPH (voor verblijf -6,62%).

Referentietabel 101: nieuwe opgestarte NRTJ hulp voorziening naar leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De grafiek toont de nieuw opgestarte hulp naar leeftijd. De stijging voor opgestarte hulp is verhoudingsgewijs sterker voor de +18 jarigen. Dit is volledig te wijten aan de opstart in de bijzondere jeugdzorg.

Bij het VAPH wordt daarentegen een kleine daling van de opstart voor +18 jarigen opgemerkt, behalve voor GES+.

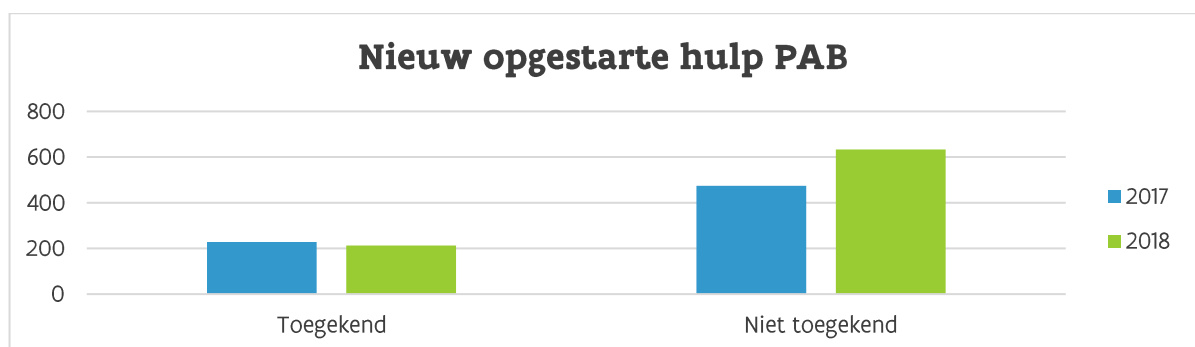
Bij de kinderen en jongeren met nieuw opgestarte hulp in 2018, zijn er meer vanuit een vrijwillig traject (n=4.020; 56,5%) dan vanuit een gerechtelijk traject (n=3.101, 43,5%). Per sector bekeken, geldt dat enkel voor de VAPH hulp. De NRTJ hupverlening voor de andere 3 sectoren start meer op vanuit een gerechtelijk traject dan vanuit een vrijwillig traject.

Persoonlijke-assistentiebudget voor minderjarigen met een handicap

De toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) gebeurt door de intersectorale regionale prioriteitencommissie (IRPC) in elke regio.

In 2018 zijn 846 priorchecklists voorgelegd aan de IRPC om te bespreken. Aan 213 minderjarigen (25,18%) is een PAB toegekend, voor een totaal van 8.200.428,05 euro.

Het merendeel van de toegekende PAB's behoort tot de hoogste budgetcategorie.

Referentietabel 205: aanvragen PAB UB naar resultaat (teleenheid: unieke minderjarigen) (Bron: INSISTO)

Persoonsvolgende convenanten

Een persoonsvolgende convenant is een persoonsvolgend budget dat een geïndividualiseerd aanbod toelaat op maat van een minderjarige of jongvolwassene met een handicap.

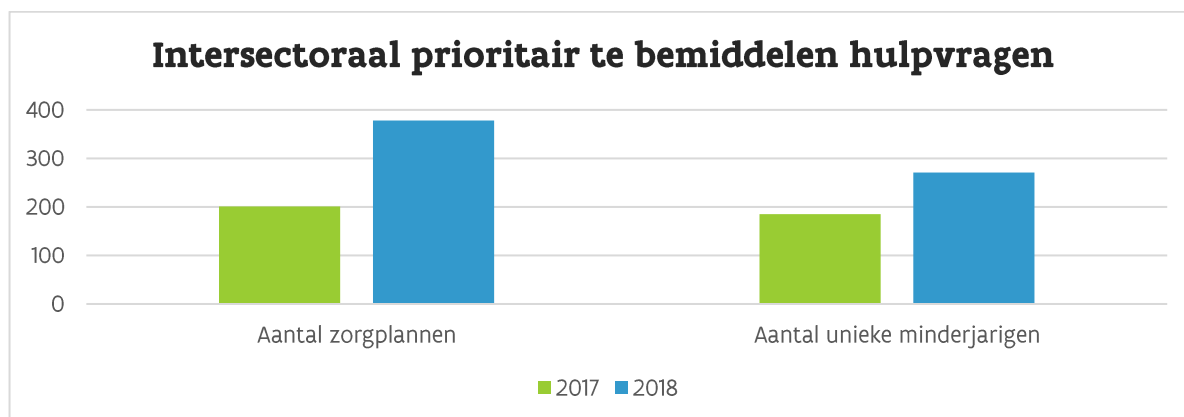
In 2018 organiseren in totaal 72 kinderen en jongeren hun hulpverlening via een persoonsvolgende convenant (+38%). Deze kan zowel kort worden ingezet als langdurig (resp. 12 en 60). In 2018 is 1 miljoen euro extra budget voorzien hiervoor.

Intersectoraal prioritair te bemiddelen hulpvragen

Met de middelen voor intersectoraal prioritair te bemiddelen hulpvragen (IPH) kunnen jeugdhulpaanbieders een geïndividualiseerd aanvullend aanbod realiseren voor kinderen en jongeren met complexe hulpvragen.

In 2018 is dit het geval voor 271 minderjarigen. Dat is ongeveer 45% (n=86) meer dan in 2017.

Het aantal zit reeds sinds de start van de toegangspoort in een stijgende lijn; er is sprake van bijna een verdrievoudiging (+185,3%) sindsdien.

Referentietabel 119: intersectoraal te bemiddelen hulpvragen (teleenheid: zorgplannen - minderjarigen) (Bron: INSISTO)

Er is in 2018 extra budget uitgetrokken om de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen te bevorderen met IPH middelen.

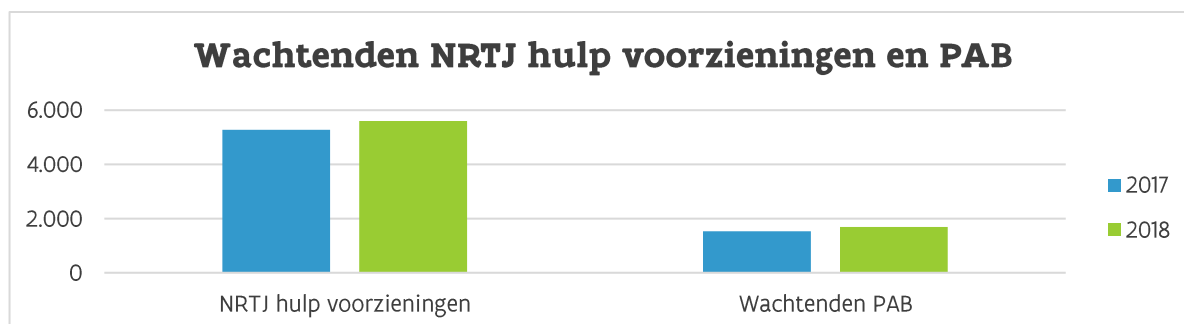
Voor elke minderjarige wordt voor een bepaalde periode een zorgplan opgemaakt. Indien nodig kan de inzet van de middelen verlengd worden met een nieuw zorgplan. In iets minder dan twee derde van de zorgplannen gaan de IPH-middelen naar een VAPH-voorziening.

Intersectorale zorgnetwerken

De intersectorale zorgnetwerken zijn netwerken van jeugdhulpaanbieders die een kwaliteitslabel hebben om een sterk geïndividualiseerd aanbod te ontwikkelen voor kinderen en jongeren met een handicap en een complexe hulpvraag. Het netwerk krijgt hiervoor 75.000 euro per jongere.

Op 31 december 2018 zijn 26 jongeren toegewezen aan één van de drie zorgnetwerken.

Onvervulde zorgbehoefte

Referentietabel 108: wachtenden NRTJ hulp voorzieningen en PAB (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Er is een stijging (+ 6,2%) van het aantal wachtende kinderen en jongeren op 31 december 2018 (n=5.600) t.o.v. 2017 (n=5.273) voor een voorziening of pleegzorg.

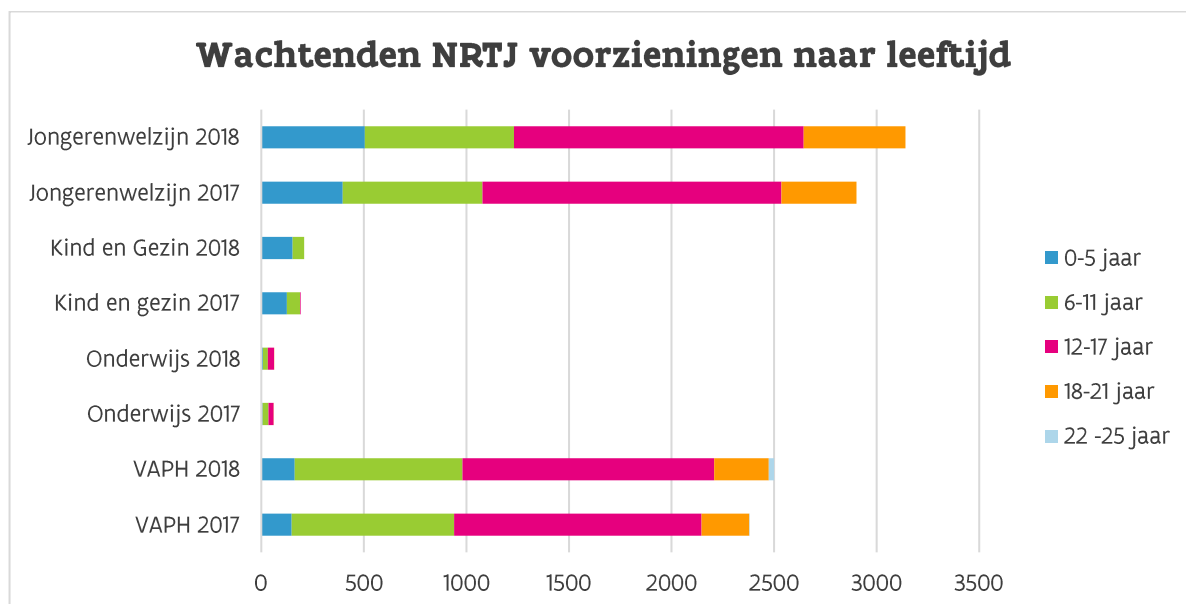
Voor een persoonlijk assistentiebudget (PAB) zien we een gelijkaardige trend met een stijging (+ 10,1%) van het aantal wachtenden op 31 december 2018 (n= 1.688) t.o.v. 2017 (1.533).

Het merendeel van de wachtenden wacht op NRTJ hulp binnen een voorziening (n=5.600; +6,2%), maar ook het aantal wachtenden voor een persoonlijke-assistentiebudget stijgt merkbaar (n=1.688; +10,1%).

Hulp in voorzieningen/pleegzorg

Aantal wachtenden

Binnen de sector bijzondere jeugdzorg stijgt het aantal wachtenden met 8,6%. De stijging situeert zich vooral bij het aantal kinderen en jongeren dat wacht op contextbegeleiding in functie van autonoom wonen en centra voor integrale gezinszorg (CIG).

Referentietabel 110: aantal wachtenden NRTJ hulp naar leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Van de 5.600 kinderen en jongeren die op 31 december op NRTJ hulp binnen een voorziening wachtten, zijn 4.824 minderjarig en 776 meerderjarig. Bijna de helft van de wachtenden is tussen 12 en 17 jaar oud (n=2.570).

Bij de minderjarigen komen er minder wachtenden bij dan bij de meerderjarigen (139 versus 188), waardoor de stijging van het aantal meerderjarige wachtenden verhoudingsgewijs veel groter is (+3% versus +32%). Ook de doorstroom naar hulpverlening voor volwassenen is hier van belang.

In de leeftijdsgroep 0-5 jaar is er eveneens een plotse stijging van het aantal wachtenden (+19,1%) over verschillende werkvormen (CKG, OOC, perspectiefzoekende pleegzorg, OBC, MFC dagopvang, CIG).

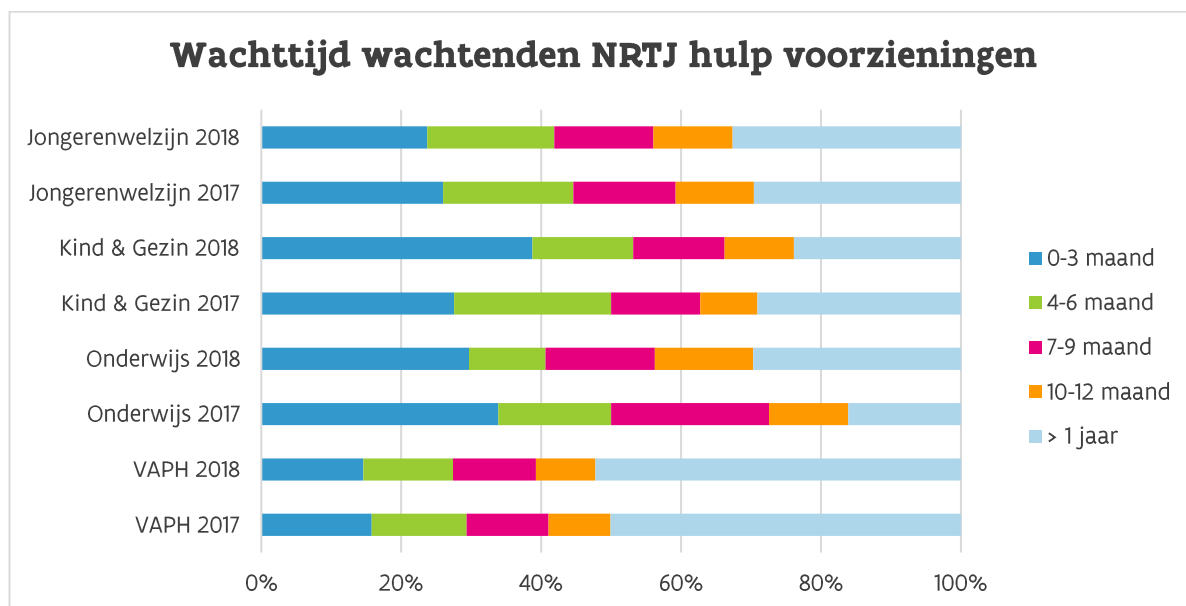
Tegelijk is er een beperkte afname van het aantal jonge kinderen dat wacht op perspectiefbiedende pleegzorg.

Voor de sector Kind en Gezin is er een stijging met 8,9%.

Binnen de sector VAPH is de stijging van het aantal wachtenden met 5% iets lager dan in de andere sectoren. Voor de sector Onderwijs (de IPO²s) is dit slechts 3,3%.

² IPO: internaat met permanente openstelling.

Wachttijd wachtenden

Referentietabel 112: wachttijd wachtenden NRTJ hulp voorzieningen (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Gemiddeld wachten de wachtenden 425 dagen op NRTJ hulp.

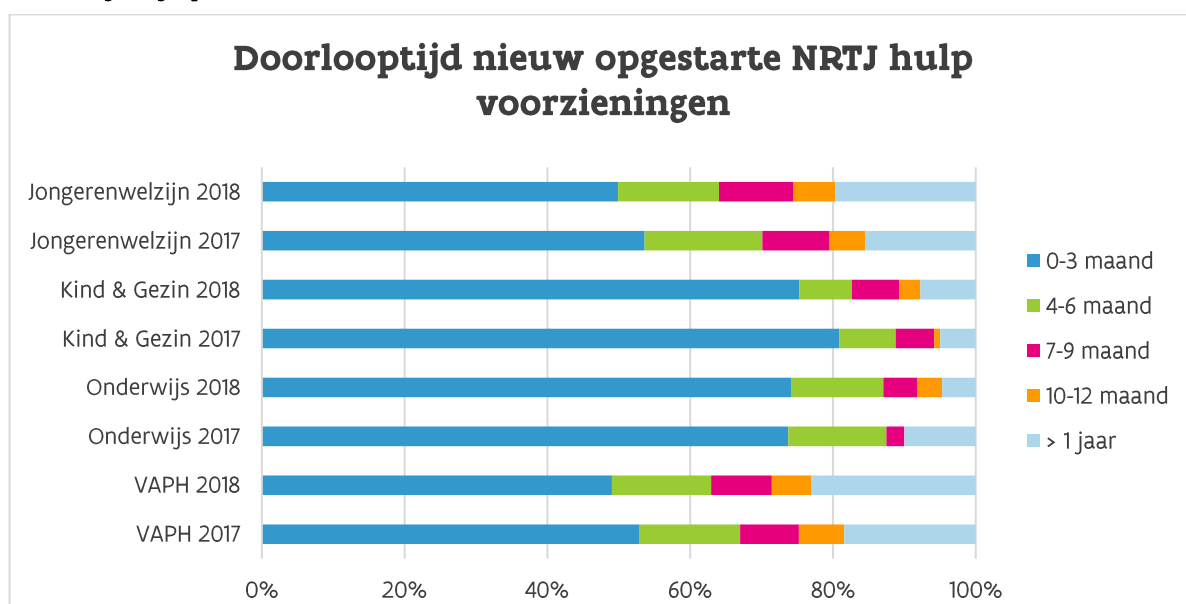
De duurtijd wordt berekend tussen de datum dat de jongere voor een bepaalde typemodule op de wachtlijst van een voorziening komt en de momentopname op 31 december 2018.

Gemiddeld neemt de wachttijd 2,9% toe ten opzichte van 2017.

Minderjarigen met een handicap wachten het langst op hulp in een voorziening. De wachttijd verschilt naargelang het soort hulp waar men op wacht.

Ongeveer een derde van de kinderen en jongeren die wachten op NRTJ (34,2%) krijgen op 31 december 2018 al andere hulp. Nog eens 14,9% van de wachtenden kreeg in het verleden niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning. De overige kinderen en jongeren (51%) hebben geen andere lopende NRTJ, maar krijgen mogelijk wel hulp binnen de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.

Wachttijd bij opstart

Referentietabel 105: doorlooptijd nieuw opgestarte NRTJ hulp voorzieningen (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

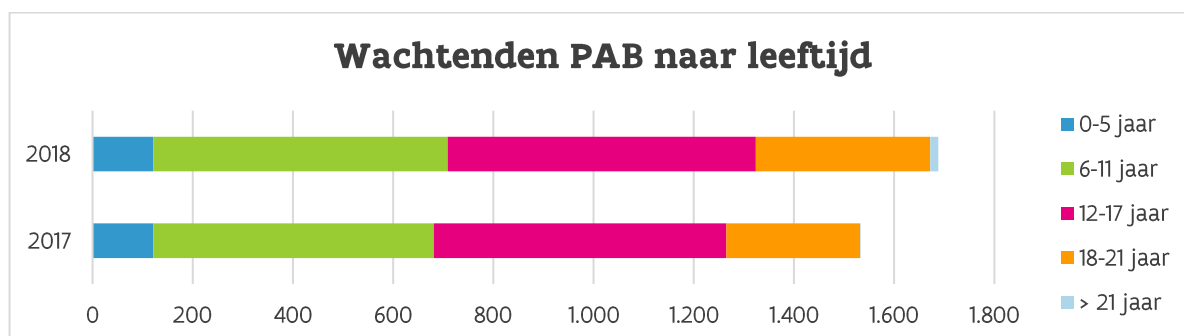
De grafiek toont de spreiding van de **wachttijd** tussen de datum dat de jongere voor een bepaalde typemodule op de wachtlijst van een voorziening komt en de datum van opstart van de hulp in een NRTJ voorziening.

Gemiddeld staat een minderjarige voor wie in 2018 hulp is opgestart, 230 dagen op de wachtlijst van een NRTJ voorziening.

De gemiddelde wachttijd voor nieuw opgestarte hulp ligt lager dan de gemiddelde wachttijd van de groep personen die nog staat te wachten. Dit komt door de snelle opstart van hulp omwille van een vorm van prioritering.

Persoonlijke-assistentiebudget

Aantal wachtenden

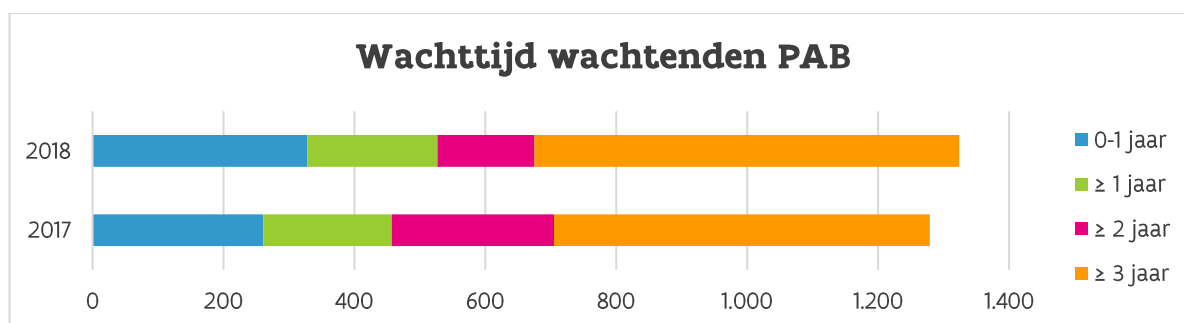

Referentietabel 114: aantal wachtenden PAB naar leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Op 31 december 2018 wachtten 1.689 kinderen en jongeren (1.324 minderjarigen en 364 meerderjarigen) op een persoonlijke-assistentiebudget (PAB).

Het aantal wachtenden neemt toe met 10,2% (n=156), vooral in de groep meerderjarigen (+35,8%). Dat is te verklaren door het optrekken van de leeftijd naar 22 jaar. Hierdoor activeren in 2018 een aantal jongeren hun hulpvraag opnieuw, wat leidt tot een toename van het aantal meerderjarigen dat op hulp wacht.

Wachttijd wachtenden

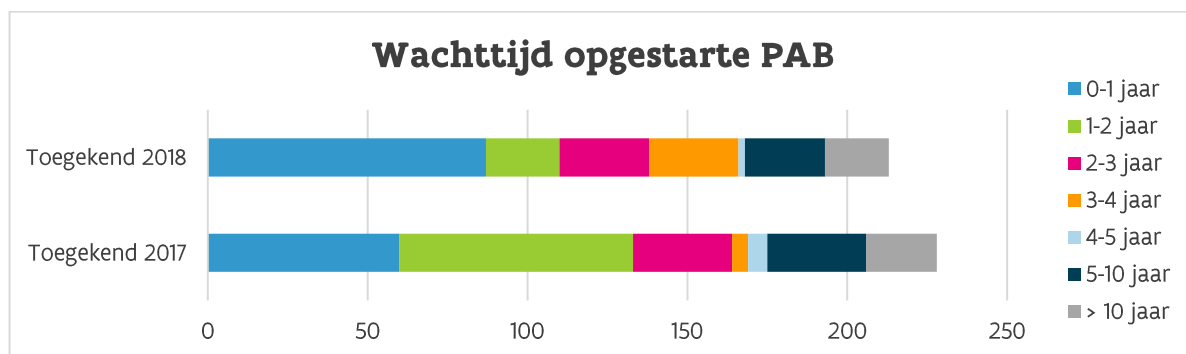

Referentietabel 116: wachttijd wachtenden PAB (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Van alle kinderen en jongeren die op 31 december 2018 wachtten op een PAB, bedraagt de wachttijd gemiddeld 1.492 dagen.

De duurtijd wordt berekend tussen de datum dat de typemodule in regie wordt genomen (het recht op de hulp ingezet wordt) en de momentopname op 31 december 2018.

Wachttijd bij opstart

Referentietabel 207: gemiddelde wachttijd opgestarte PAB
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De **wachttijd voor de PAB** wordt berekend tussen de datum dat de hulpvraag van een kind of jongere in regie komt (recht heeft op deze hulp en deze hulp ook actief wil inzetten) en de datum van de beslissing van de IRPC.

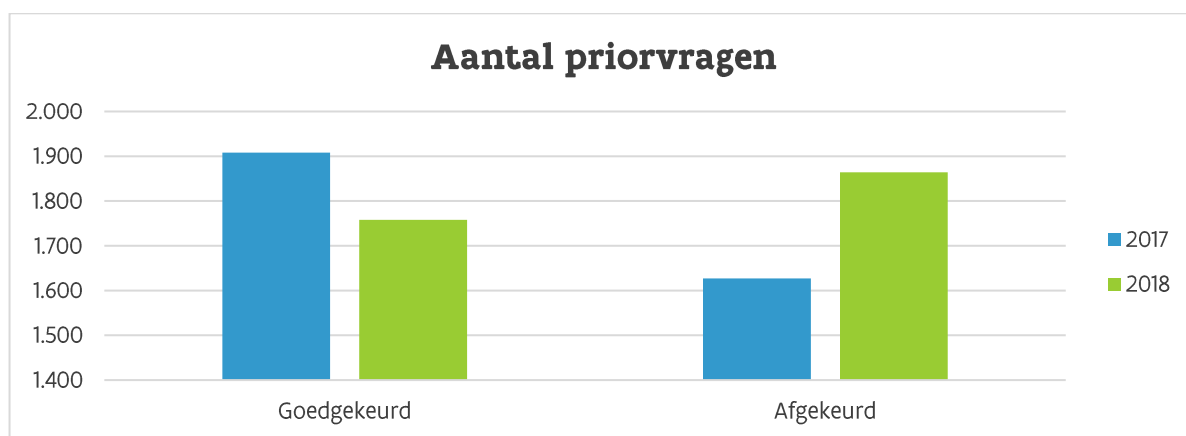
De wachttijd van de minderjarigen aan wie een PAB is toegekend, bedraagt gemiddeld 1.196 dagen.

Prioritering

Binnen jeugdhulpregie is de prioritering van hulpvragen een belangrijk onderdeel. De intersectorale regionale prioriteitencommissie (IRPC) beoordeelt priorchecklists voor kinderen en jongeren met een vrijwillige vraag naar VAPH-ondersteuning. Het team jeugdhulpregie doet hetzelfde voor de andere priorchecklists.

Wie zijn ze?

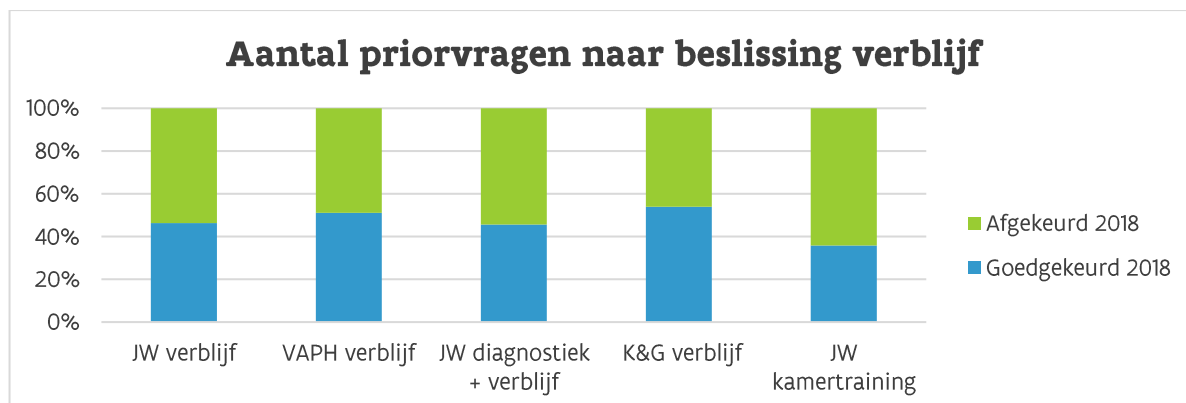
In 2018 worden in heel Vlaanderen 3.622 priorchecklists ingediend, waarvan er 1.758 (48,5%) zijn goedgekeurd. Hiervan behandelt de IRPC er 525, en keurt er 216 (41,1%) goed.

Referentietabel 120: aantal prioraanvragen naar beslissing (teleenheid: prioraanvragen) (Bron: INSISTO)

De meeste priors worden aangevraagd voor (en toegekend aan) kinderen en jongeren met een vraag naar:

- verblijf, zowel in Jongerenwelzijn (n=1.144; 46,3% goedgekeurd) als in het VAPH (n=757; 51,5% goedgekeurd);
- diagnostiek (al dan niet met verblijf) in Jongerenwelzijn (n=438; 45,7% goedgekeurd);
- verblijf in Kind en Gezin (n=202; 47,6% goedgekeurd);
- kamertraining (n=304; 35,9% goedgekeurd).

Referentietabel 120: aantal prioraanvragen naar beslissing (teleenheid: prioraanvragen) (Bron: INSISTO)

Na een serieuze stijging de afgelopen jaren zijn er nu ten opzichte van 2017 maar 2% meer priorchecklists ingediend. Gezien de opstart van hulp niet toeneemt en dus ook het quotum niet toeneemt, zakt het percentage van goedkeuren in 2017 naar 48,5%.

Wat krijgen ze?

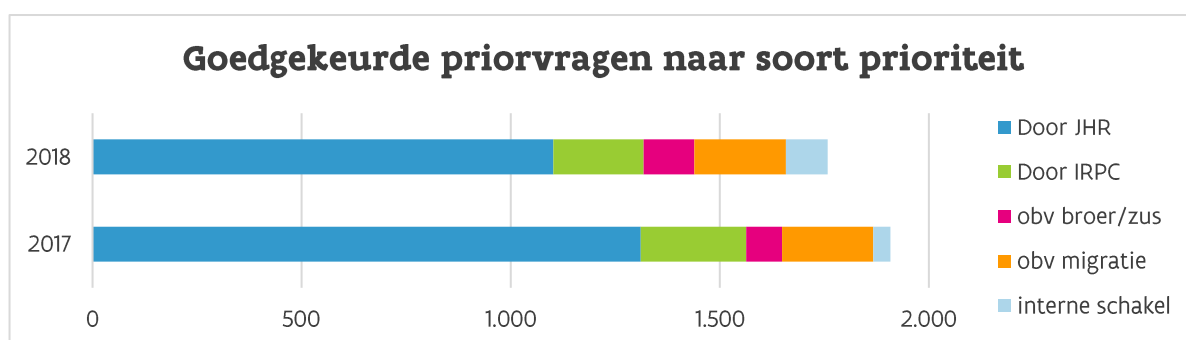
De prioritering gebeurt aan de hand van twee **feitelijke criteria**:

- migratievragen: een zorgvraag van een minderjarige die al gebruik maakt van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en een vraag stelt naar dezelfde module bij een andere jeugdhulpaanbieder;
- het samenhouden van broers en zussen wanneer het aangewezen is dat ze samen gebruik maken van verblijfsmodules bij dezelfde jeugdhulpaanbieder .

Er zijn ook vier **inhoudelijke criteria**:

- de (positieve of negatieve) inschatting of de integriteit van de minderjarige in gevaar is;
- de (positieve of negatieve) inschatting van de aanwezigheid van een netwerk voor de minderjarige en van de eigen krachten in het netwerk;
- de (positieve of negatieve) inschatting van het effect van de huidige, lopende hulpverlening;
- de (positieve of negatieve) inschatting van de al verleende jeugdhulpverlening of hulpverlening (o.a. de historie van de zorgvraag, de continuïteit van de verleende hulp).

De grote meerderheid van de prioraanvragen wordt goedgekeurd omdat ze voldoen aan één of meerdere inhoudelijke criteria (1102 beslissingen door jeugdhulpregie en 216 beslissingen door de IRPC; respectievelijk 62,7% en 12,3% van de toegekende priors).

Referentietabel 121: goedgekeurde priorvragen naar soort prioriteit (teenheid: priorvragen) (Bron: INSISTO)

Aanvragen die voldoen aan de feitelijke criteria zijn eerder beperkt:

- 219 prioraanvragen voldoen aan het migratiecriterium (12,3%);
- 121 prioraanvragen krijgen een prior om broers en zussen samen te houden in eenzelfde voorziening (6,9%).

Er wordt ook bijgehouden hoeveel priors in 2018 worden toegekend om intern te kunnen schakelen in een voorziening wanneer de typemodules die men wil inzetten, nog geen deel uitmaken van de indicatiestelling. Dit gebeurt 100 keer (5,7%), wat meer dan een verdubbeling inhoudt.

Bij prioritering houden jeugdhulpregie en IRPC rekening met een quotum. Slechts 30% van de mogelijke instroom krijgt een prior. Een beperkt aantal priors geeft meer garantie op snelle opstart dan het onbeperkt toekennen van priors. In 55,7% van de afgekeurde priorvragen wordt het quotum als reden aangehaald. Dit wil zeggen dat de priorvraag wel voldoet aan de priorcriteria maar andere vragen (die ook voldoen aan de priorcriteria) ingeschat worden als dringender.

Onvervulde zorgbehoeften

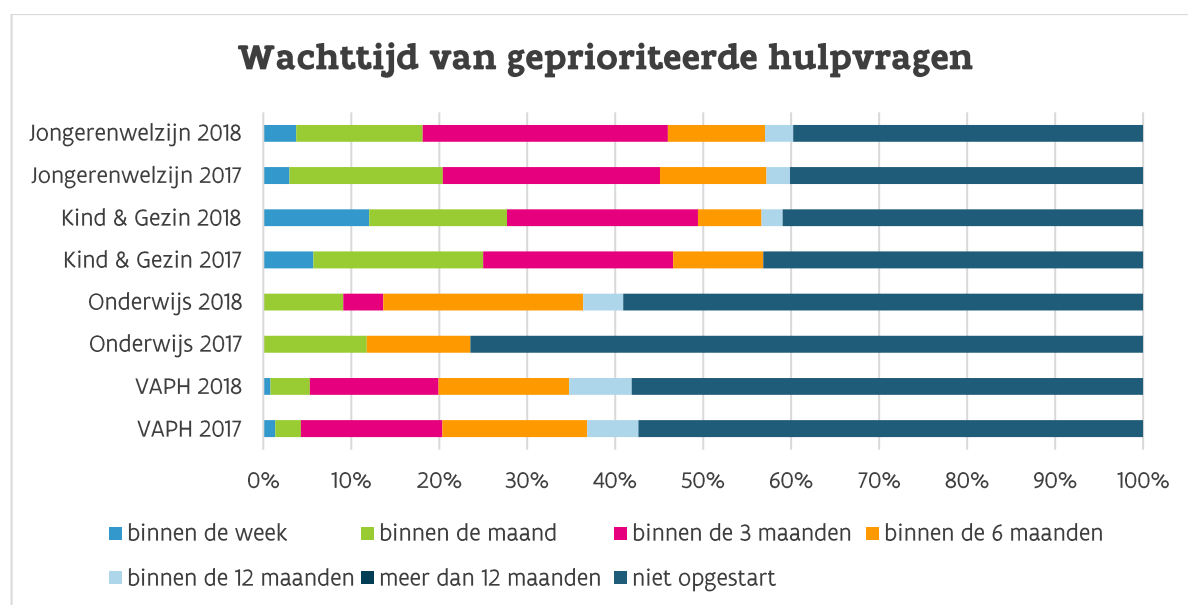
Onderstaande grafiek geeft de wachttijd van de geprioriteerde hulpvragen weer. De grafiek maakt een onderscheid naar wanneer de prior is toegekend, en berekent de wachttijd van de voor 31/12/2018 opgestarte priors.

Sommige jongeren hebben een uitgesproken keuze van voorziening. Wanneer een niet-voorkeursvoorziening aan de prior kan voldoen, resulteert dit dan vaak niet in een opstart.

- In 2018 kan 49,6% binnen de 6 maanden instromen.
- In 2017 kan 51,4% binnen de 6 maanden instromen.

Dit is een stabilisering tegenover de vorige jaren, waardoor de geleidelijke daling van opstartperspectief wordt afgestopt. Het opstartperspectief van priors voor het aanbod van het VAPH is een stuk lager dan in andere sectoren. Voor 2018 ligt het aantal toegekende priors dat binnen de 6 maanden kan instromen op:

- VAPH: 34,7% (36,8% in 2017),
- Jongerenwelzijn: 57,1% (57,2% in 2017),
- Kind en Gezin: 56,6% (56,8% in 2017).

Referentietabel 122: wachttijd van geprioriteerde hulpvragen (teleenheid: priorvragen) (Bron: INSISTO)

Gemandateerde voorzieningen – Ondersteuningscentrum jeugdzorg

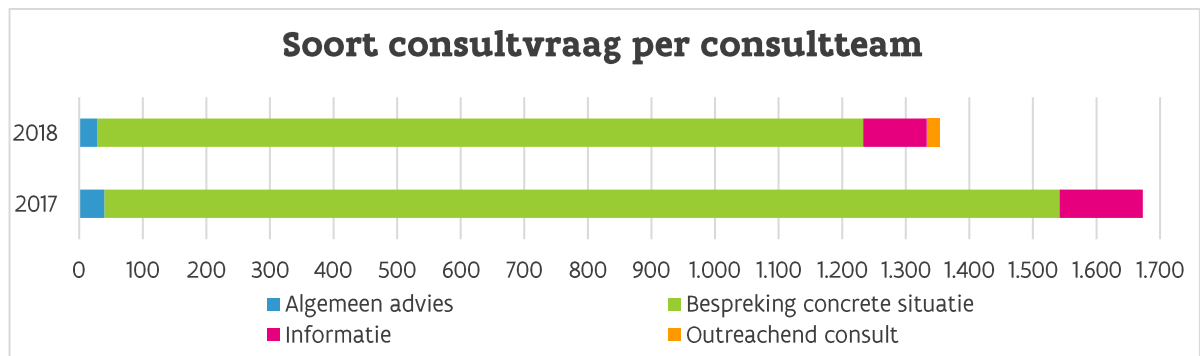
Wie zijn ze?

Consult OCJ

Jeugdhulpaanbieders kunnen telefonisch terecht bij het ondersteuningscentrum jeugdzorg (OCJ) met een consultvraag.

De consultfunctie is erop gericht om de verontrusting helder te krijgen en pistes aan te reiken die de horizon van de consultvrager kunnen verbreden. Zo ziet deze weer openingen en opties om verder aan de slag te gaan. Het 'eigenaarschap' blijft bij de consultvrager.

In 2018 zijn 1.353 consultvragen gesteld, een daling van 19% t.o.v. 2017 (n=1.673). In Limburg blijft het aantal ongeveer stabiel, in Antwerpen en Oost-Vlaanderen daalt het aantal het meest.

Referentietabel 161: soort consultvraag per consultteam
(teenheid: consultvragen) (Bron: Consulto)

Sinds 2018 wordt geëxperimenteerd met het aanbieden van outreachend consult. Dan gaan twee consultgevers ter plaatse en bieden ze consult aan een groep van jeugdhulpaanbieders die vastlopen in hun handelen in relatie tot een casus en een gedeelde vraag hebben voor het consult. In 2018 zijn zo 20 vragen gesteld voor een outreachend consult.

Maatschappelijke noodzaak

De grafiek toont het aantal unieke aanmeldingen bij de OCJ's in 2017 en 2018¹.

Een unieke aanmelding staat voor 1 procedure mano. Indien een jongere meerdere keren wordt aangemeld voor een onderzoek mano, worden meerdere procedures opgestart en ook geteld. Wanneer er verschillende meldingen voor een jongere binnen één procedure zijn, worden deze hier niet geteld.

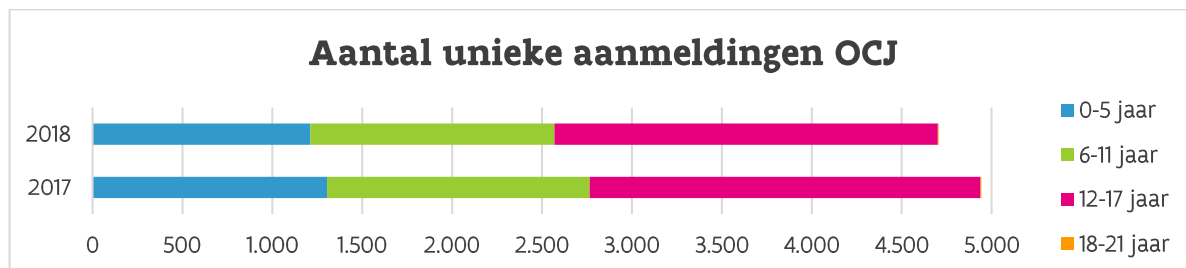
¹ Aanmelden bij het OCJ gebeurt als volgt:

- een partner in integrale jeugdhulp meldt een minderjarige aan via een motivatiedocument (M-doc);
- iemand buiten integrale jeugdhulp meldt telefonisch of schriftelijk aan;
- een cliëntstelsel kan ook zelf aanmelden.

In totaal zijn er 4.706 aanmeldingen, een daling van 5% t.o.v. 2017. De daling toont zich in elke provincie, met de sterkste daling in Oost-Vlaanderen.

In totaal zijn 4.677 unieke minderjarigen aangemeld, dus los van het aantal aanmeldingen voor deze jongere.

54% van de minderjarigen is jonger dan 12 jaar op het moment van de aanmelding, hoewel het aantal aanmeldingen in deze leeftijdsgroep het felst is gedaald. Een vierde van de aanmeldingen is voor kinderen jonger dan 6 jaar.

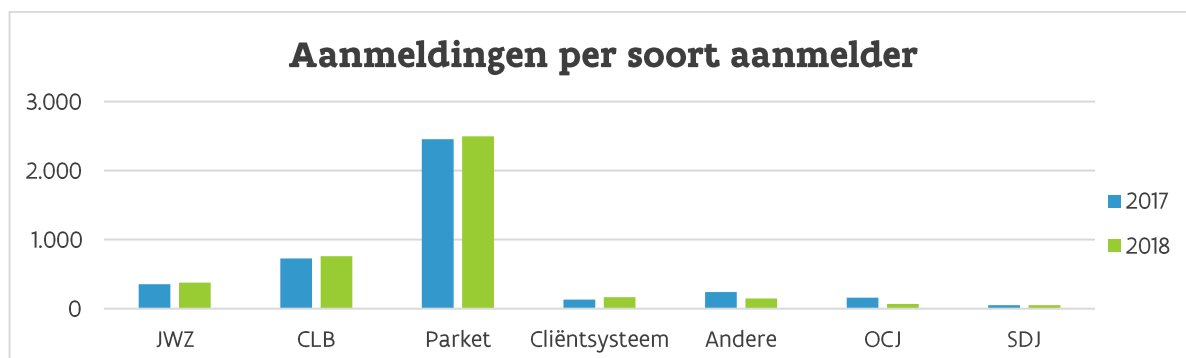
Referentietabel 162: aantal unieke aanmeldingen OCJ (teleenheid: aanmeldingen) (Bron: Consulto)

Wat krijgen ze?

Na aanmelding van een vermoeden van maatschappelijke noodzaak, start het OCJ steeds een onderzoek.

Het beeld van wie aanmeldt bij een OCJ is de voorbije jaren stabiel:

- De helft van de aanmeldingen (n=2.496) gebeurt door het Parket. Dat maakt het Parket de grootste aanmelder sinds de start van integrale jeugdhulp. Er is een stijging van 1,63% t.o.v. 2017.
- De CLB's zijn verantwoordelijk voor 1/4 van de aanmeldingen (n=761), met een stijging van 4,68% t.o.v. 2017.
- Ook voorzieningen Jongerenwelzijn kennen de weg: aanmeldingen vanuit deze hoek (n=377) stijgen jaar na jaar, met 6,20% t.o.v. 2017.
- In tegenstelling tot vroeger is er een stijging van het aantal aanmeldingen door het cliëntsysteem (n=166) met 26,72% ten opzichte van 2017.
- Aanmeldingen door andere sectoren - vooral gezondheidszorg, OCMW's - (n=147) kennen een opmerkelijke daling van 38,75% ten opzichte van 2017.
- Aanmeldingen OCJ en SDJ verwijzen naar aanmeldingen die vanuit deze diensten gebeuren bij een OCJ. Dit is vooral het geval bij dossiers waarin broers of zussen zich ook in een verontrustende situatie bevinden en men eveneens beslist tot het opstarten van de procedure mano. OCJ (n=68) kent een daling van meer dan de helft (57,23%) ten opzichte van vorig jaar, terwijl SDJ (n=49) slechts een daling kent van één persoon.

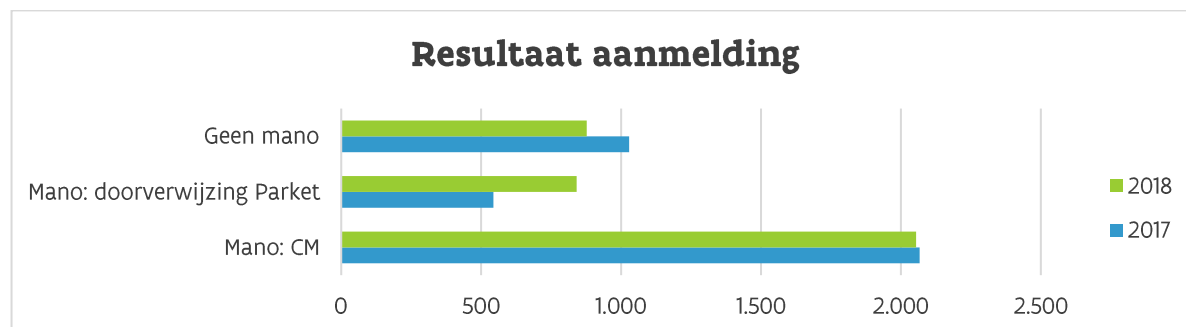
Referentietabel 163: aantal aanmeldingen per soort aanmelder (teleenheid: aanmeldingen) (Bron: Domino)

De grafiek hieronder toont het resultaat van de aanmeldingen:

- het is niet maatschappelijk noodzakelijk om in te grijpen (geen mano);
- het is maatschappelijk noodzakelijk om in te grijpen. Dan zijn er twee scenario's:

- o het casemanagement wordt gestart (mano CM): het OCJ neemt regie en organisatie van de hulpverlening op zich. Dit is het geval wanneer hulp noodzakelijk is, zonder een expliciete hulpvraag.
- o de zaak is doorverwezen naar het Parket.

Voor 77% van de aanmeldingen wordt ingeschat dat de tussenkomst van het OCJ maatschappelijk noodzakelijk is (n=2.895). Dat betekent een stijging t.o.v. 2017 (n=2.611), terwijl er nochtans minder aanmeldingen zijn. Voor bijna 30% van de aanmeldingen (n=841) is men overtuigd van de maatschappelijke noodzaak, maar is het nodig om door te verwijzen naar het Parket. Ook dit aantal is gestegen t.a.v. 2017 (n=544).

Referentietabel 164: resultaat aanmelding (teleenheid: aanmeldingen) (Bron: Domino)

Aantal doorverwijzingen

In heel Vlaanderen wordt in 31% (n=2.015) van alle dossiers (n=6.546) overwogen om door te verwijzen naar het Parket. Dit is 31% meer dan in 2017 (n=1.539). Dit doet zich vaker voor tijdens het casemanagement dan tijdens het case-onderzoek.

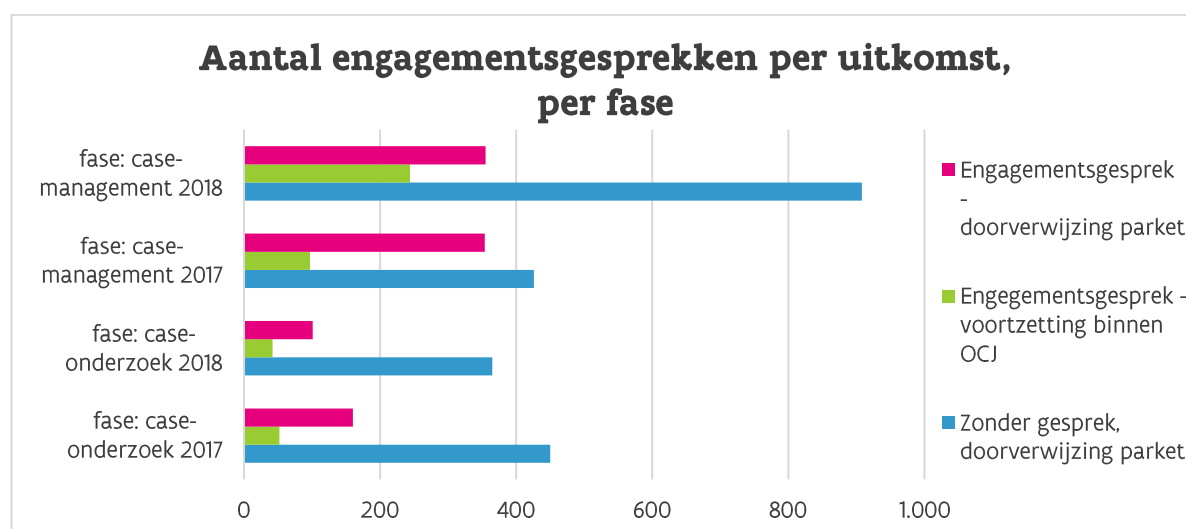
Meestal wordt niet ingegaan op het aanbod van een engagementsgesprek:

- slechts in 20% van de gevallen bij case-onderzoek (n= 143),
- in 40% van de gevallen tijdens casemanagement (n=599).

In 63% van de procedures wordt zonder een gesprek doorverwezen naar het openbaar ministerie. Er is niet ingegaan op het aanbod van een engagementsgesprek omdat:

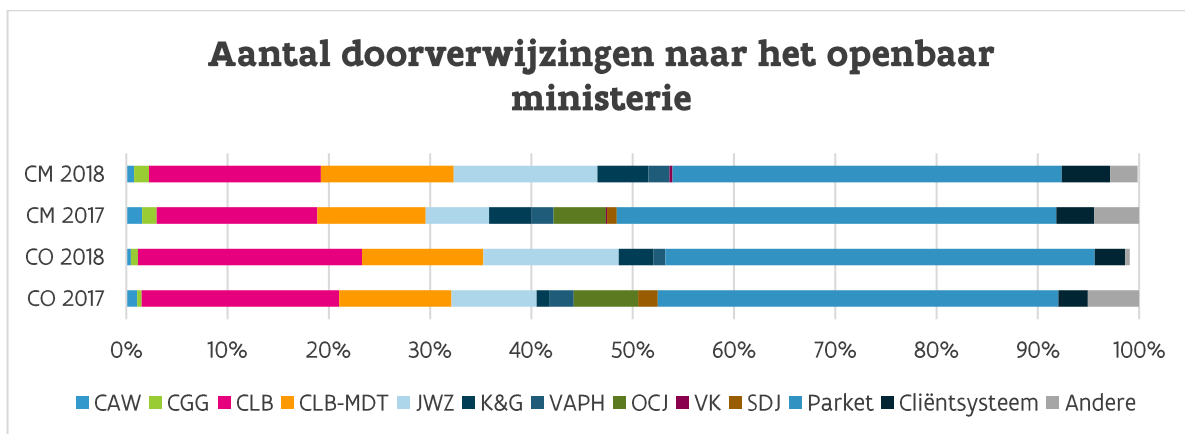
- de minderjarige geen gesprek wil of omdat hij noch gereageerd heeft noch bereikbaar was,
- er geen naleving is van een vorige engagementsverklaring.

De betrokkenheid van het OCJ wordt in 14% van de procedures (n=286) na een engagementsgesprek verder gezet, wat t.o.v. het totale aantal dossiers een percentage geeft van 4%.

Referentietabel 166: aantal engagementsgesprekken per uitkomst, per fase (teleenheid: engagementsgesprekken) (Bron: INSISTO)

De meeste minderjarigen die na een case-onderzoek of tijdens casemanagement worden doorverwezen naar het Parket, zijn oorspronkelijk ook aangemeld door het Parket of door het CLB.

Referentietabel 167: % doorverwijzingen naar het openbaar ministerie naar soort aanmelder en per fase (teleenheid: doorverwijzingen) (Bron: Domino)

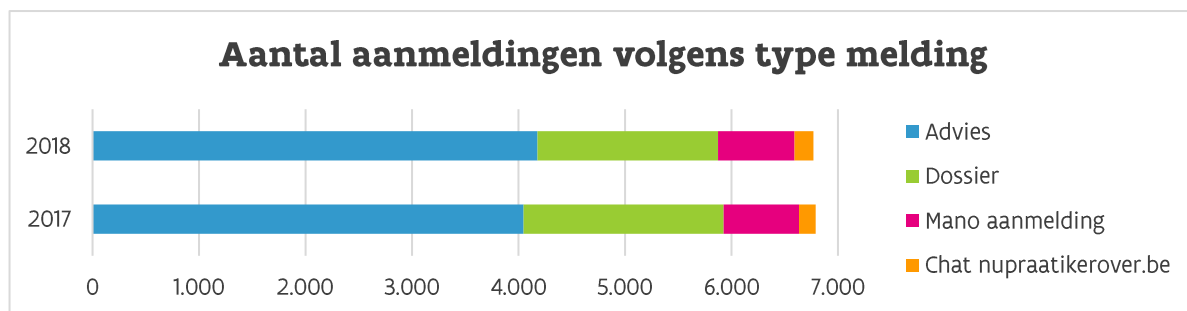
Gemandateerde voorzieningen – vertrouwenscentrum kindermishandeling

Wie zijn ze?

Rechtstreeks toegankelijk

Het aantal meldingen (n=6.769) daalt in 2018 met 0,3% ten opzichte van 2017. Ook het totaal aantal betrokken unieke kinderen (n=8.979) kent een daling van 0,9%. Tot slot daalt het aantal kindregistraties (n=9.725) met 0,3%.

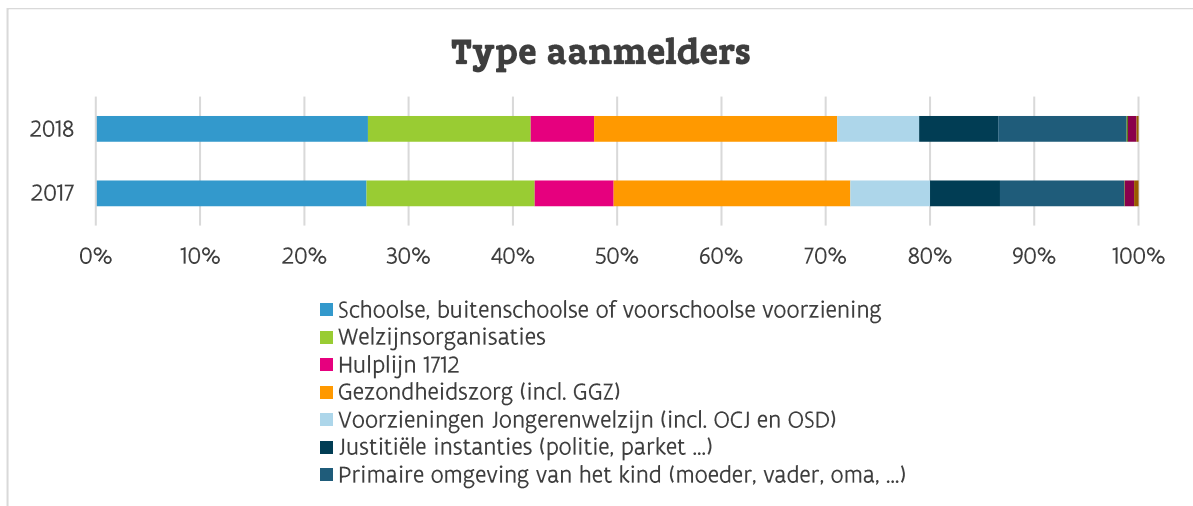
Het vertrouwenscentrum kindermishandeling (VK) registreert elke melding aan de hand van een indeling volgens type melding: nl. advies, dossier en mano aanmelding (maatschappelijke noodzaak). Het gaat om een indicatieve kwalificatie door elk VK, niet gebonden aan strikte, inhoudelijke criteria.

Referentietabel 192: aantal aanmeldingen volgens type melding (teleenheid: meldingen) (Bron: VK e-dossier)

De grafiek biedt een algemeen inzicht in de onderlinge verhoudingen tussen de diverse types van meldingen:

- 6 op 10 van de meldingen bij het VK leidt tot het geven van een advies (61,7%);
- 10,6% van de meldingen zijn meldingen tot onderzoek mano;
- bij 25,1% van de meldingen is er sprake van een 'dossier', waarbij het VK vanuit haar probleemgebonden hulp een actieve rol opneemt in de hulpverlening, met tussenkomst in de betrokken gezinnen;
- 176 oproepers vonden hun weg naar de chatbox nupraatikerover.be (2,6%). Dat is een stijging t.o.v. 2017 (156 meldingen).

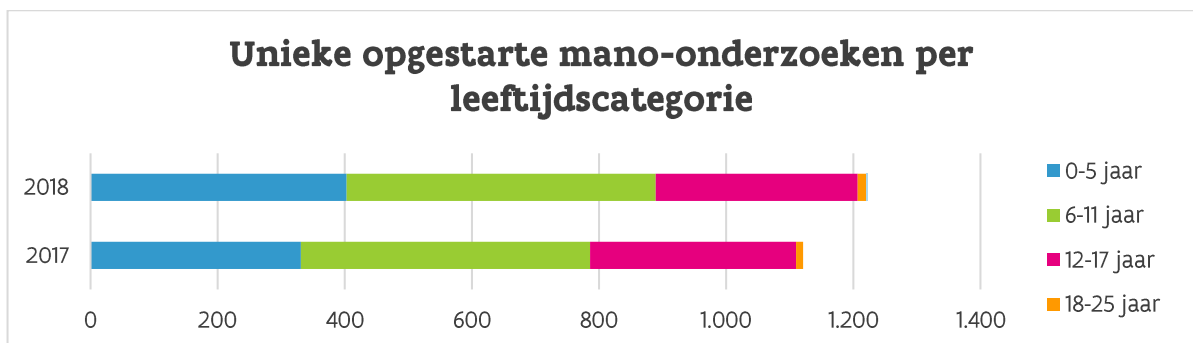

Referentiefiguur 193: wie meldt aan?
(teleenheid: meldingen) (Bron: VK e-dossier)

Er is een grote diversiteit aan aanmelders. Volgende vaststellingen springen in het oog:

- een kwart van alle meldingen komt uit een schoolse, buitenschoolse of voorschoolse voorziening, vooral de CLB (18,8%);
- welzijnsorganisaties en personen of diensten uit de gezondheidszorg zijn samen goed voor 38,9% van de meldingen;
- de meldingen vanuit justitiële instanties staan voor 7,6% van de meldingen. Het gaat vooral om een kennisgeving met het oog op het uitvoeren van een onderzoek maatschappelijke noodzaak (mano).

Niet-rechtstreeks toegankelijk

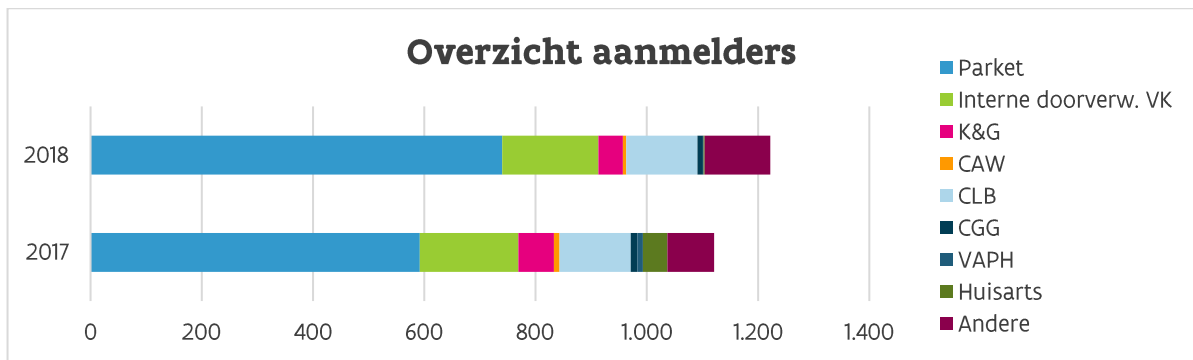

Referentietabel 194: aantal opgestarte mano-procedures per leeftijdscategorie
(teleenheid: unieke opgestarte mano-procedures) (Bron: VK e-dossier)

De grafiek toont het aantal unieke opgestarte procedures 'maatschappelijke noodzaak' (mano) voor kinderen en jongeren in 2018. De meldingen die niet-ontvankelijk verklaard worden, zijn niet mee opgenomen.

In totaal gaat het om 1.222 opgestarte mano-procedures bij het VK, voor 1.125 unieke kinderen, wat een stijging betekent met 101 t.o.v. 2017 (1.121 mano-procedures). Bij een aantal kinderen is dus sprake van 2 of meerdere opgestarte mano-procedures, bv. omwille van een verhuisdossier tussen twee VK of omdat er effectief meerdere mano-procedures doorlopen zijn voor dat kind in hetzelfde jaar, wat eerder uitzonderlijk is.

7 op 10 van de meldingen (72,8%) betreft kinderen jonger dan 12 jaar.

Referentietabel 195: overzicht aanmelders
(teleenheid: opgestarte mano-procedures) (Bron: VK e-dossier)

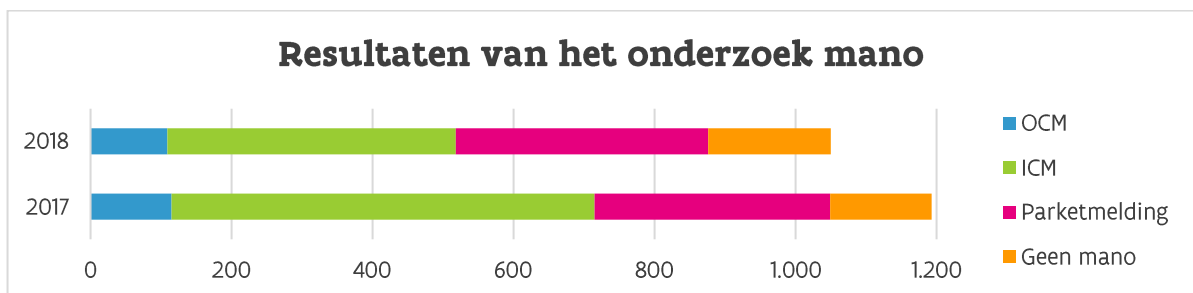
Per aangemeld kind wordt één aanmelder geteld. Een aanmelder die gelijktijdig 2 kinderen aanmeldt, wordt 2 keer geteld, nl. per kind 1 keer.

In zes op tien gevallen (60,6%) komt de aanmelding vanuit het jeugdparquet.

Situaties die initieel aangemeld zijn binnen de probleemgebonden werking van het VK, kunnen intern doorverwezen worden voor een onderzoek mano. Dit gebeurt in 2018 in 173 gevallen (14,2%). Onder de categorie 'andere' vallen actoren uit de gezondheidszorg, het OCMW, kinderdagverblijven enz. De cijfers zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Wat krijgen ze?

Niet rechtstreeks toegankelijk

Referentietabel 196: resultaten van het onderzoek mano
(teleenheid: resultaten mano-onderzoek) (Bron: VK e-dossier)

De grafiek toont de conclusies bij afloop van het onderzoek, niet de mogelijke verschuivingen tijdens het casemanagement (bv. schakeling tussen observerend (OCM) en interveniërend casemanagement (ICM), of alsnog een doorverwijzing naar het Parket).

Van de 1.222 opgestarte procedures in 2018:

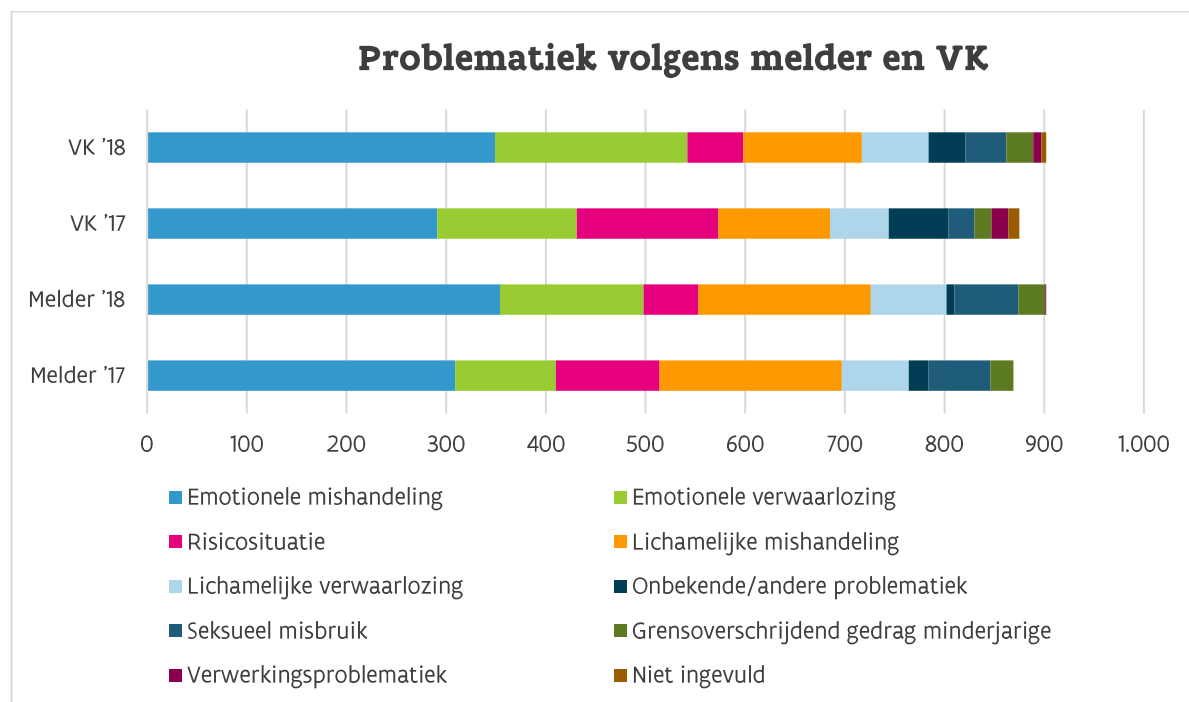
- zijn er nog 29 procedures in onderzoek;
- blijft meer dan de helft bij het VK in casemanagement (59,9% voor OCM en ICM samen);
- eindigt 28% in een doorverwijzing naar het jeugdparquet;
- blijkt 12,1% na afloop van het onderzoek geen mano te zijn.

Emotionele mishandeling en verwaarlozing worden het meest geregistreerd bij zowel de melder (55,2%) als het VK (60,1%). Dit is een toename t.o.v. 2017.

6,1% van de aanmeldingen door de melder en 6,2% van de aanmeldingen door het VK gaan over een risicosituatie, wat een daling is t.o.v. 2017.

Volgens de melder heeft 19,2% te maken met lichamelijk geweld en 8,4% met lichamelijke verwaarlozing. Dit ligt voor het VK op respectievelijk 13,2% en 7,4%, dat is vergelijkbaar met 2017.

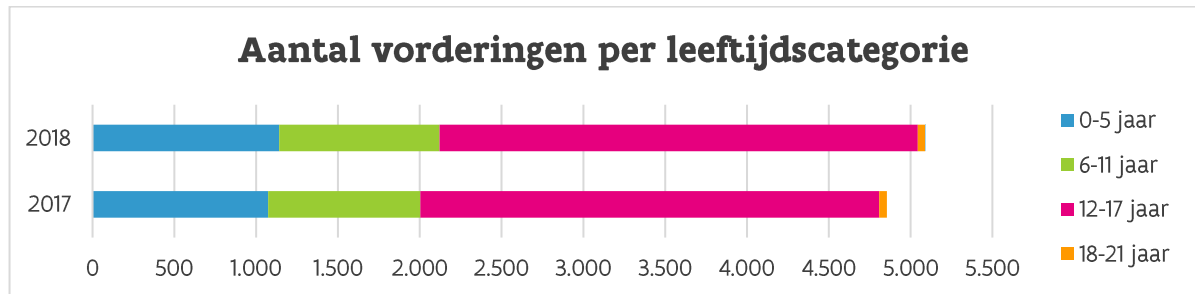
Bij 64 melders (7,1%) is er een vermoeden van seksueel misbruik. Ten opzichte van 2017 blijft dit percentage gelijk. Voor het VK blijkt er na onderzoek voor 41 gevallen (4,5%) effectief sprake te zijn van seksueel misbruik. Dit is ten opzichte van vorig jaar een stijging van 1,5 procentpunten.

Referentietabel 198 & 199: belangrijkste gediagnosticeerde problematiek volgens melder en VK (teenheid: meldingen) (Bron: VK e-dossier)

Gerechtelijke jeugdhulp – sociale dienst jeugdrechtbank

Wie zijn ze?

Referentietabel 168: aantal vorderingen per leeftijdscategorie en per regio (teleenheid: vorderingen) (Bron: Domino)

De instroom bij de sociale diensten jeugdrechtbank (SDJ) is in 2018 opnieuw gestegen. Er stromen 5.091 jongeren in, een stijging van 5% t.o.v. 2017.

Naar leeftijd zijn, in tegenstelling met het OCJ-publiek, de meeste minderjarigen ouder dan 12 jaar.

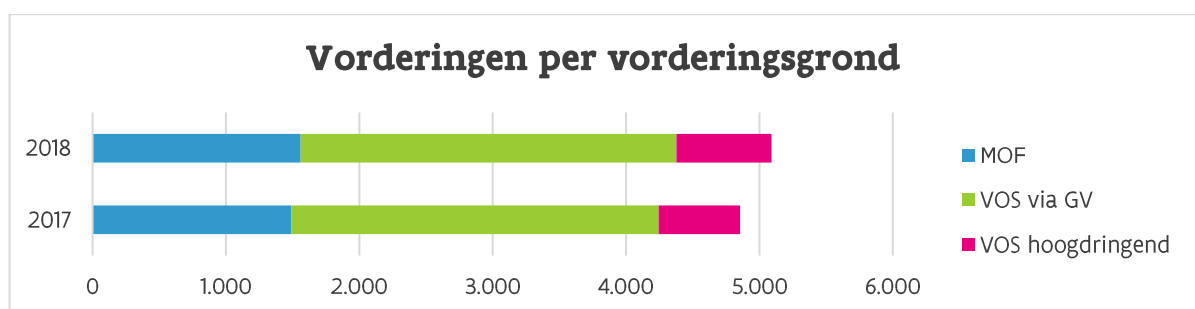
De stijging van de instroom is te zien in alle leeftijdsgroepen, in lijn met de algemene stijging.

De leeftijdscategorie 0-5 jaar kent met 1.141 kinderen procentueel de grootste stijging (+6% t.o.v. 2017: n=1.073).

Voor de kinderen van 0-3 jaar is er over de hele lijn een stijging:

- 23% (n=819) van alle vorderingen VOS (2017: n=769).
- 20% (n=555) van alle vorderingen VOS via GV (2017: n=537).
- 37% (n=264) van alle hoogdringendheden (2017: n=232).

Wat krijgen ze?

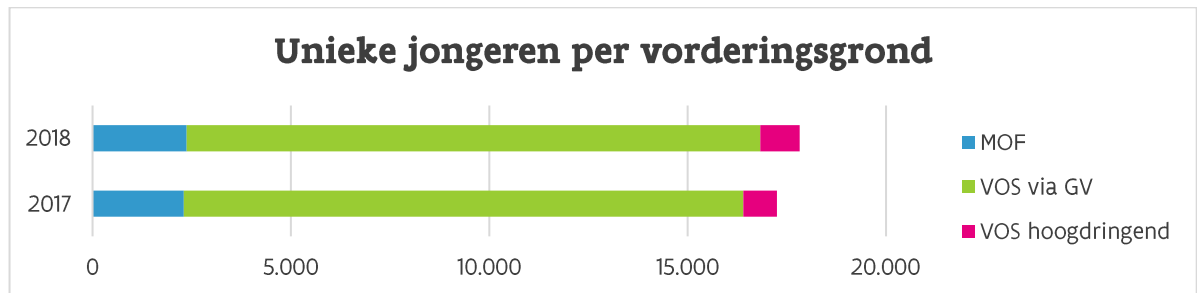

Referentietabel 169: aantal vorderingen per vorderingsgrond (teleenheid: vorderingen) (Bron: Domino)

Meer dan de helft van de vorderingen in 2018 is voor minderjarigen in een verontrustende situatie die worden aangemeld via de gemandateerde voorzieningen (VOS via GV) (n=2.818). Dit is een stijging van 2% t.o.v. 2017 (n=2.754).

De vorderingen VOS hoogdringendheid (n=713) zijn met 17% gestegen t.o.v. 2017 (n=611).

De stijging van het aantal vorderingen MOF (n=1.560) bedraagt 5% t.o.v. 2017 (n=1.490) en is in lijn met de algemene stijging. De verhouding van 30% MOF in het geheel van het aantal vorderingen blijft zo stabiel overheen de jaren.

Referentietabel 170: aantal jongeren met een maatregel in 2018 per vorderingsgrond (teleenheid: unieke jongeren) (Bron: Domino)

De grafiek toont het aantal minderjarigen met een maatregel per vorderingsgrond. In 2018 gaat het over 16.807 minderjarigen.

Het gaat niet enkel over minderjarigen die zijn ingestroomd, maar over alle minderjarigen begeleid door de sociale dienst met een maatregel in 2018.

De grafiek toont aan dat het aantal unieke minderjarigen met een maatregel in het kader van een VOS-vordering het grootste is: het unieke aantal jongeren met een maatregel in kader van hoogdringendheid is het sterkst gestegen (+18% t.o.v. 2017 (n=845)).

In zijn totaliteit is het aantal minderjarigen met een maatregel ten opzichte van 2017 gestegen. Deze stijging is vooral te merken binnen de 'VOS via GV' categorie. Hun aantal stijgt van 14.102 naar 14.456.

Probleemgebonden hulp NRTJ

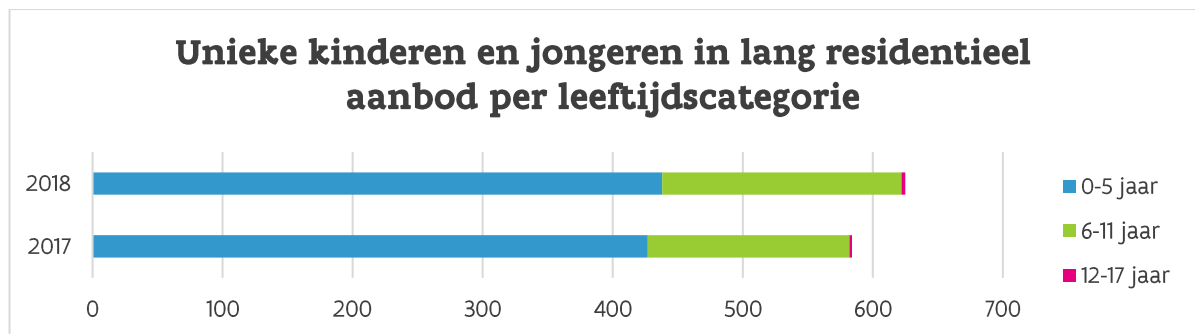
Centra voor kindercare en gezinsondersteuning

De centra voor kindercare en gezinsondersteuning CKG kunnen, onder het niet-rechtstreeks toegankelijke luik binnen de functie verblijf, 1 typemodule lang residentiële opvang inzetten voor kinderen uit gezinnen met meerdere problemen.

Deze module kan, naargelang de inschatting van de situatie, **perspectiefzoekend** of **–biedend** zijn:

- **perspectiefzoekend**: als het perspectief voor het kind bij aanvang niet duidelijk is. Tijdens de opvang moet worden gezocht naar een langetermijnoplossing en is begeleiding van de thuissituatie nodig. Deze opvang kan maximaal één jaar duren (dag en nacht, tot 7/7);
- **perspectiefbiedend**: als het vanuit het oogpunt van het kind duidelijk is dat het na zes maanden niet terug naar huis kan en er behoefte is aan een stabiel leefklimaat buiten het gezin. Deze opvang wordt in het CKG enkel aangeboden aan kinderen tot maximaal zes jaar.

Wie zijn ze?

Referentietabel 201: aantal kinderen en jongeren in lang residentiële aanbod, per leeftijdscategorie (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: registratiesysteem CKG's)

Met het lang residentiële aanbod vangen de CKG in 2018 in totaal 625 kinderen op – een stijging van 7% t.o.v. 2017 (584 kinderen):

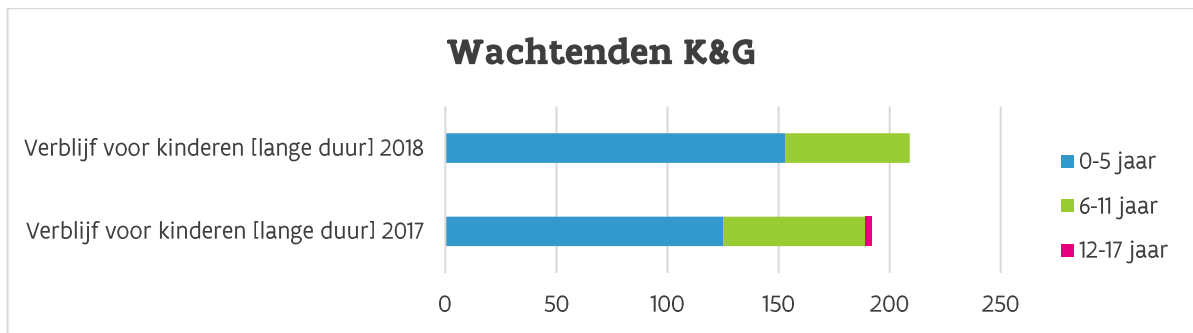
- 70% van de kinderen is jonger dan zes jaar,
- 184 kinderen zijn tussen zes en elf jaar (29%),
- drie kinderen zitten in het secundair onderwijs (+12jaar) (0,5%).

Ten opzichte van 2017 is er een daling in de leeftijdscategorie 6-11 jaar. Deze daling (-12,50%) is kleiner dan de stijging (+22,40%) in de jongste leeftijdscategorie.

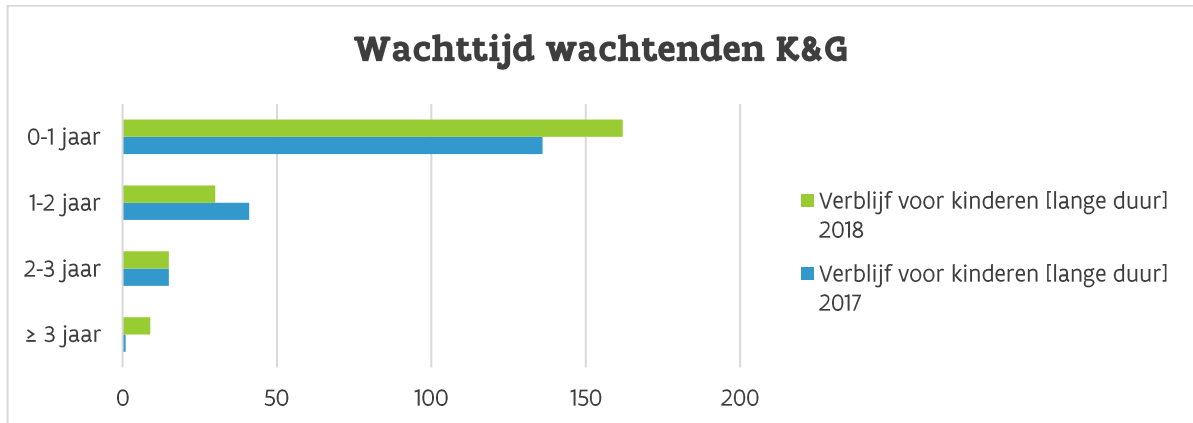
Onvervulde hulp

Ten opzichte van 2017 is er een stijging met 17 wachtenden.

De wachttijden kennen een tweeledig verhaal. De wachttijd van 1-2 jaar daalt ten opzichte van 2017 met 26,82%, terwijl er voor de kortste categorie een stijging is van 19,11%. Kinderen die langer dan 3 jaar moeten wachten, stijgt van 1 kind in 2017 naar 9 kinderen in 2018. Tot slot blijft de categorie tussen de 2 en 3 jaar gelijk ten opzichte van 2017.

Referentietabel 110: wachtenden NRTJ hulp naar leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Referentietabel 112: wachttijd wachtenden NRTJ hulp voorzieningen (teleenheid: unieke minderjarigen en dagen) (Bron: INSISTO)

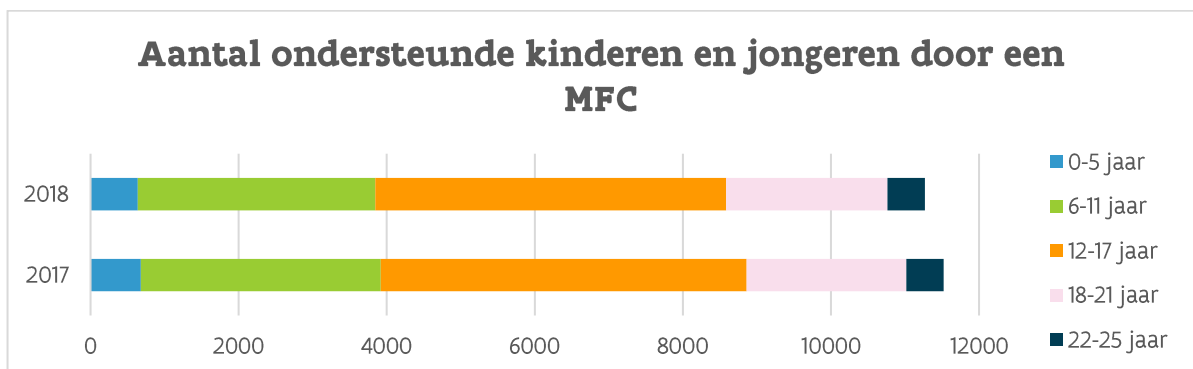
Capaciteit

De CKG hebben in 2018 een capaciteit van 351 lang residentiële opvangplaatsen. In vergelijking met 2017 stijgt het aantal plaatsen met 3.

Met 104% realiseren de CKG een meer dan complete bezetting o.b.v. het aantal dagen dat een kind lang residentieel wordt opgevangen.

Multifunctionele centra

Wie zijn ze?

Referentietabel 151: aantal ondersteunde kinderen en jongeren door een MFC (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Geïntegreerde registratietool)

De multifunctionele centra (MFC) hebben als opdracht om vraaggestuurde en flexibele ondersteuning te voorzien aan minderjarigen met een handicap tot en met 21 jaar (en maximaal verlengbaar t.e.m. 25 jaar).

Zij bieden hiervoor functies verblijf, dagopvang (schoolvervangend en schoolaanvullend) en begeleiding aan.

Het aantal MFC is afgenomen met 2. Dit komt neer op een totaal van 96 erkende MFC in 2018.

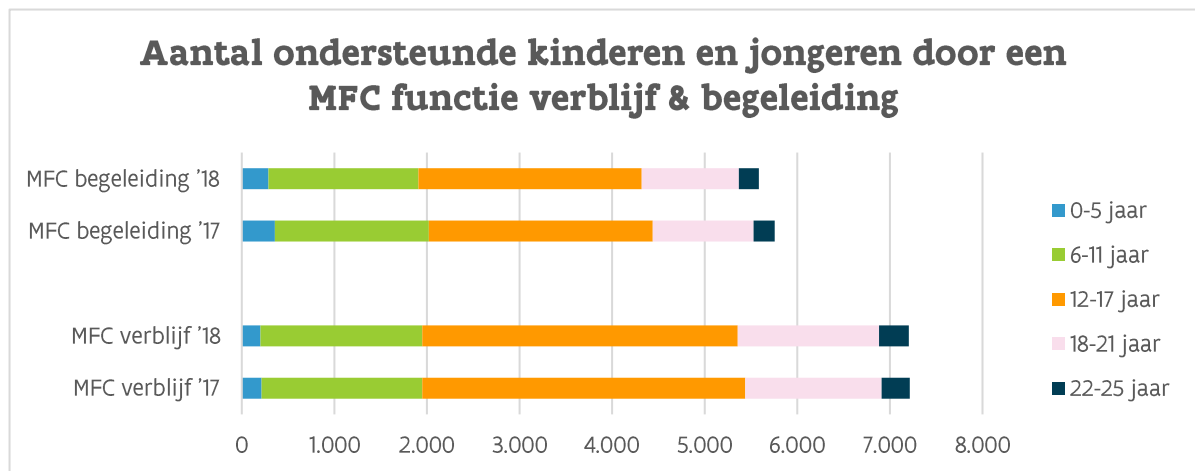
In 2018 hebben 11.270 kinderen en jongeren gebruik gemaakt van de ondersteuning van een MFC, vergelijkbaar met 2017 (n=11.523).

Het aanbieden van flexibele, vraaggestuurde trajecten vertaalt zich onder meer in kortere ondersteuningstrajecten of samenwerking met andere diensten, waardoor meer kinderen en jongeren kunnen worden ondersteund.

De verdeling over de leeftijdsgroepen blijft stabiel, de grootste leeftijdsgroep zijn nog steeds de gebruikers tussen de 6-17 jaar.

Wat krijgen ze?

Verblijf en begeleiding

Referentietabel 152 & 155: aantal ondersteunde kinderen en jongeren door een MFC functie verblijf & begeleiding (teleenheid: kind of jongere maakt minstens 1 keer gebruik van functie begeleiding) (Bron: VAPH)

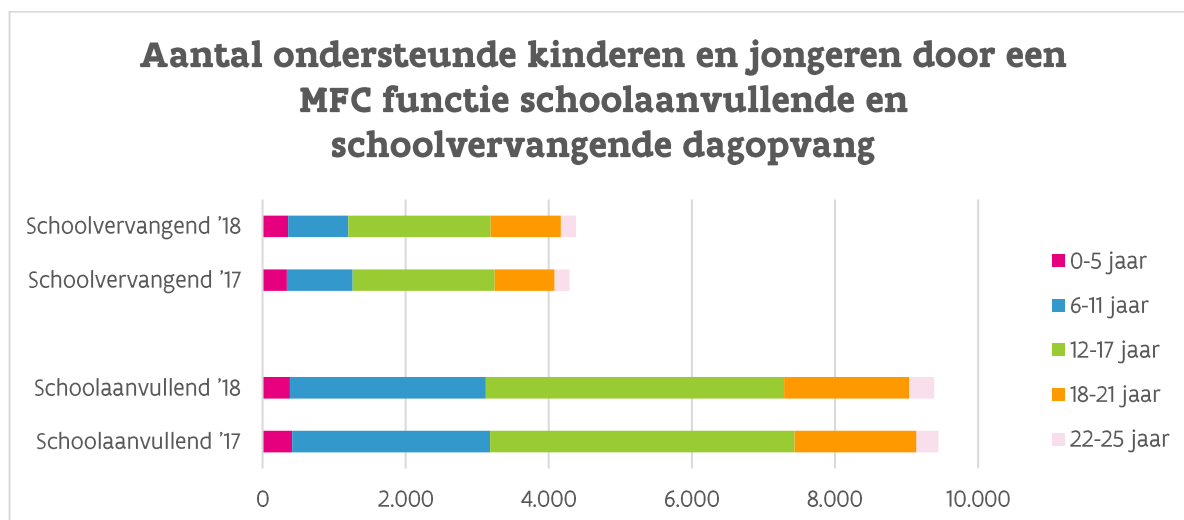
Verblijf in een MFC betekent het aanbieden van nachtopvang met inbegrip van ondersteuning in de avond- en ochtenduren.

De cijfers van 2018 t.o.v. 2017 blijven stabiel: zowel qua totale aantal als qua verdeling over de leeftijdsgroepen.

Voor de MFC met functie begeleiding daalt het totaal aantal begeleidingen lichtjes: 5.585 in 2018 t.o.v. 5.755 in 2017.

Qua leeftijdsgroepen blijft de relatieve verdeling stabiel. De daling komt voor bij elke leeftijdscategorie.

Dagopvang schoolaanvullend

Referentietabel 153 & 154: aantal ondersteunde kinderen en jongeren door een MFC functie schoolaanvullende en schoolvervangende dagopvang (teleenheid: kind of jongere maakt minstens 1 keer gebruik van functie begeleiding) (Bron: VAPH)

2018 toont dezelfde trend als 2017. Het totale aantal daalt licht: van 9.444 in 2017 naar 9.386 in 2018.

Net als vorig jaar dalen alle leeftijdscategorieën, behalve de categorie 18-25 jaar.

Dagopvang schoolvervangend

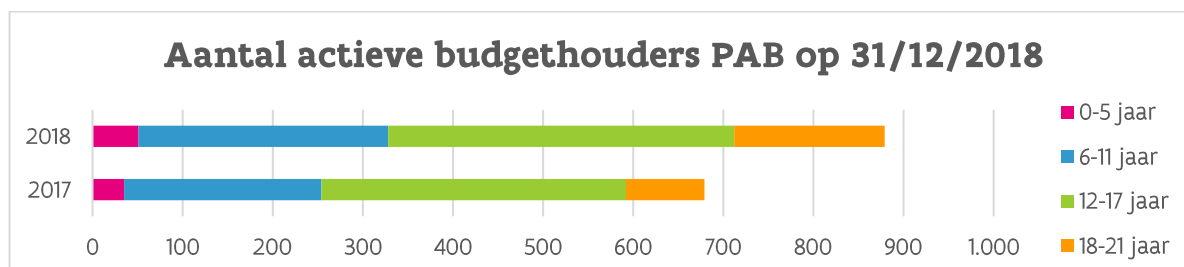
Ten opzichte van 2017 stijgt de functie dagopvang schoolvervangend. Dat is vooral toe te schrijven aan de groei bij de groep 18-21 jaar. De andere leeftijdscategorieën stagneren of dalen (6-11-jarigen).

Net zoals in 2017 gaat het dus nog steeds om een hoog aantal kinderen en jongeren bij schoolvervangende dagopvang, met als mogelijke verklaringen:

- Een aantal gebruikers gaat nooit naar school (vrijstelling van leerplicht).
- Een groep jongeren is geschorst of kan om een andere reden tijdelijk niet naar school.
- Alle werkingen met een geïntegreerd aanbod worden als schoolvervangende dagopvang geregistreerd (bv. verregaande samenwerking tussen school en MFC, waar bv. ook begeleiders mee participeren in de lessen).
- Er zijn combinaties tussen schoolaanvullende en schoolvervangende dagopvang mogelijk.

Persoonlijke-assistentiebudget

Een grote groep (ouders van) kinderen en jongeren met een handicap verkiest om geen of slechts minimaal gebruik te maken van het aanbod van de voorzieningen. Zij verkiezen de ondersteuning thuis te organiseren. Om ook aan hun vraag tegemoet te komen, is het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) ontwikkeld.

Referentietabel 157: aantal actieve budgethouders PAB op 31/12/2018 (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: VAPH)

Er zijn op 31 december 2018 in totaal 879 actieve PAB-budgethouders tot en met 21 jaar.

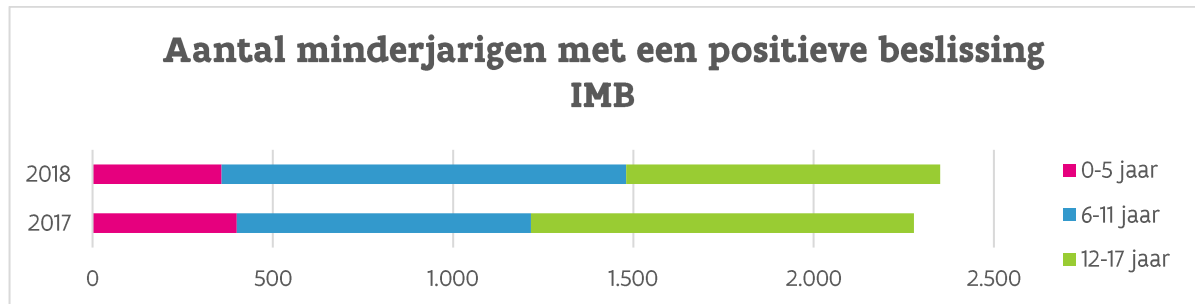
Dat is een sterke stijging in vergelijking met 2017 (679). Dat is te verklaren door de keuze van het persoonsvolgend inzetten van het uitbreidingsbeleid voor NRTH minderjarigen in 2018.

Het hoogste aantal PAB-gebruikers bevindt zich nog steeds in de leeftijdsgroep 12-17 jaar (384 personen), al is er een relatieve daling ten aanzien van het totale aantal budgethouders in vergelijking met 2017.

Er is quasi een verdubbeling van het aantal budgethouders in de leeftijdsgroep 18-21 jaar (167 versus 87 in 2017). Dat komt omdat in 2017 nog tot maximaal 18 jaar een PAB-budget werd toegekend. Vanaf 2018 is de grens verlegd naar 22 jaar.

De groep met het laagste aantal PAB-gebruikers is 0-5 jaar. Deze groep kent een lichte relatieve stijging in vergelijking met 2017.

Individuele materiële bijstand

Referentietabel 160: aantal minderjarigen met een positieve beslissing IMB 2018 (teleenheid: unieke minderjarigen)

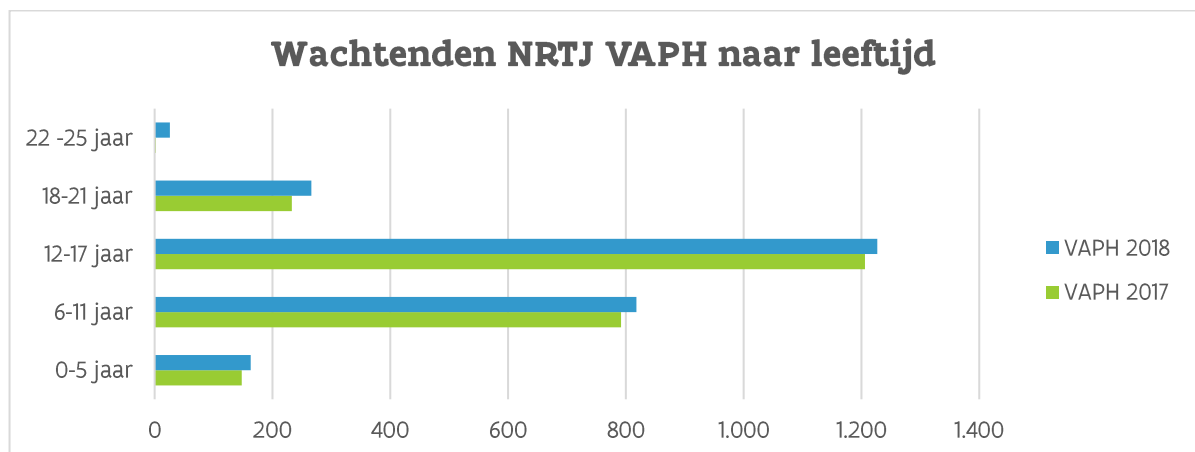
De grafiek toont per leeftijdscategorie hoeveel minderjarigen tussen 1 januari en 31 december 2018 een goedkeuring krijgen voor de tegemoetkoming voor een hulpmiddel of een aanpassing.

Deze cijfers bevatten geen goedkeuringen voor doventolkuren in de leefsituatie, noch voor vervoers- en verblijfskosten voor het volgen van gewoon onderwijs.

De cijfers tonen over het geheel genomen een lichte toename van het aantal goedkeuringen ten opzichte van 2017.

Onvervulde hulp

Wachtenden binnen VAPH

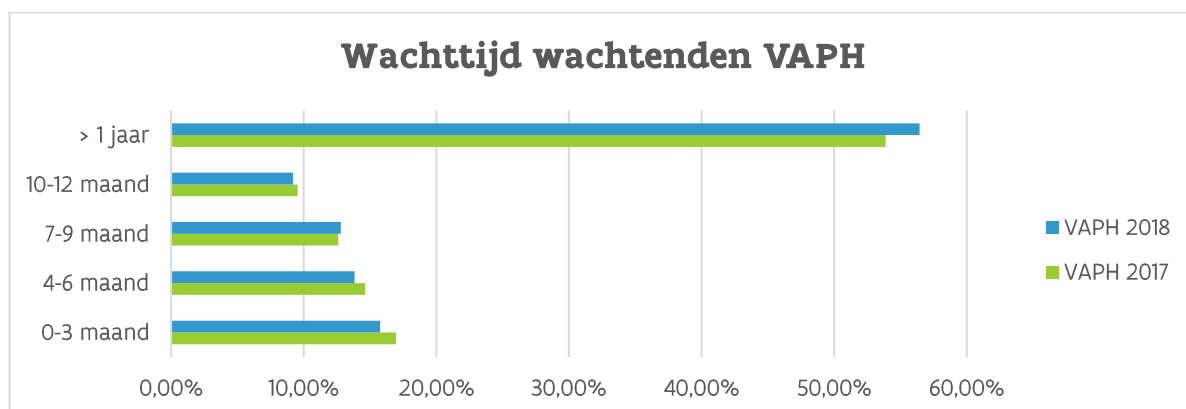

Referentietabel 110: wachtenden NRTJ hulp naar leeftijd (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De grafiek toont een stijging in elke leeftijdscategorie van het aantal wachtenden.

De grootste stijging is terug te vinden binnen de leeftijdscategorie van 12-17 jaar (van 1.206 jongeren naar 1.227, of +1,74%).

Procentueel gezien vindt de grootste stijging plaats bij de categorie 22-25 jaar. Waar deze categorie in 2017 slechts 2 jongeren telde, zijn daar in 2018 24 jongeren bijgekomen.

Referentietabel 112: wachttijd wachtenden NRTJ hulp voorzieningen (teleenheid: unieke kinderen en jongeren en dagen) (Bron: INSISTO)

De wachttijd van de wachtenden in verschillende categorieën daalt, behalve bij:

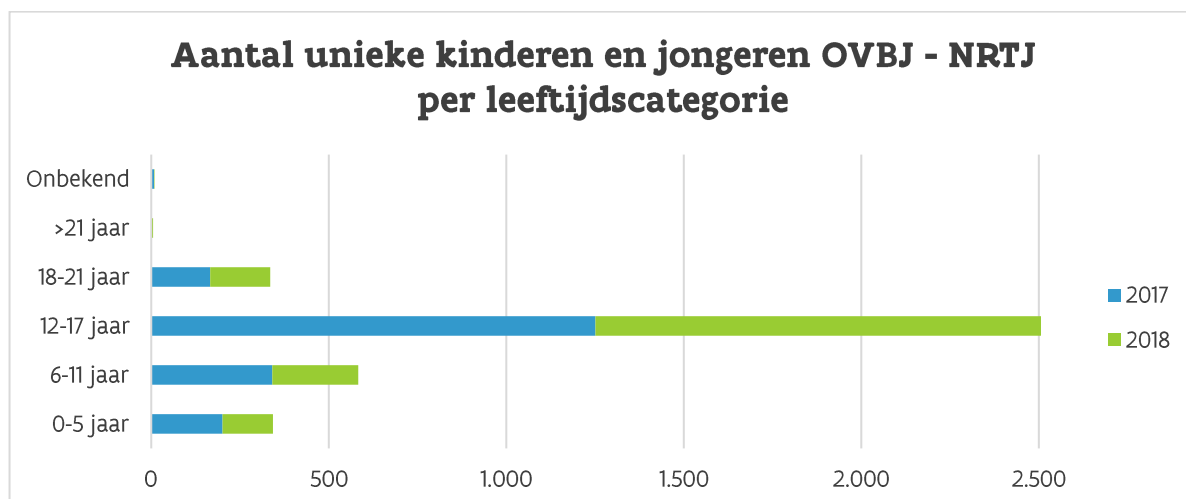
- de jongeren die langer dan een jaar moeten wachten (+2,56%),
- de jongeren die tussen de 7 en 9 maanden moeten wachten (+0,2%).

Organisatie voor bijzondere jeugdzorg

Wie zijn ze?

Aangezien een verblijfsmodule altijd wordt ingezet in combinatie met een module contextbegeleiding, zijn quasi alle dossiers in dit hoofdstuk steeds een mengvorm van rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules. Dit met uitzondering van dossiers waar contextbegeleiding kortdurend intensief en contextbegeleiding in functie van autonoom wonen zijn ingezet. Deze modules contextbegeleiding zijn niet-rechtstreeks toegankelijk en kunnen afzonderlijk worden ingezet.

De grafiek toont het aantal unieke minderjarigen met leeftijd bij opstart van het dossier.

Referentietabel 30: aantal kinderen en jongeren in OVBJ - NRTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

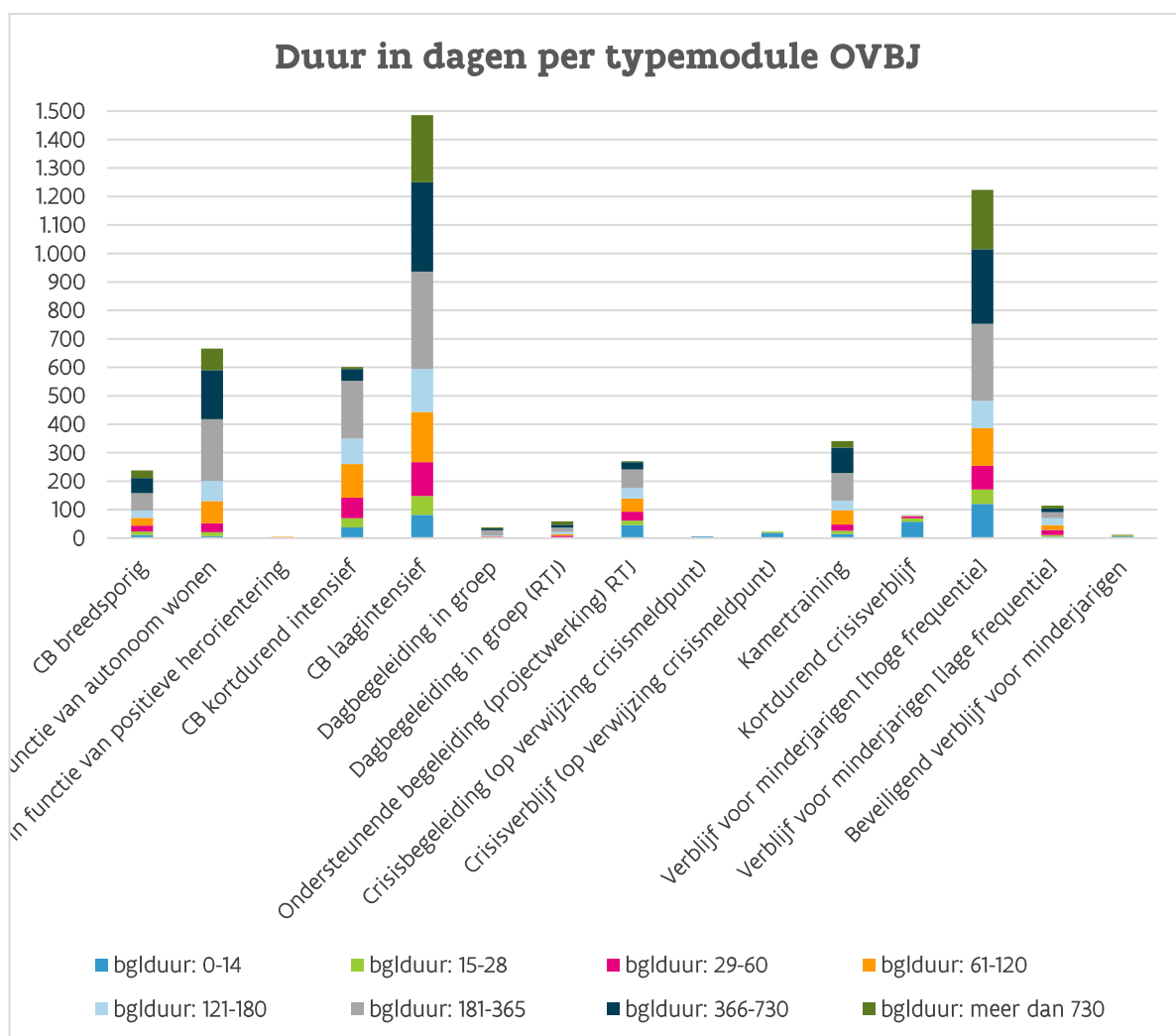
In 2018 zijn 1.890 dossiers afgesloten binnen de organisaties voor bijzondere jeugdzorg (OVBJ) met minimaal 1 niet-rechtstreeks toegankelijke module. Dit voor 1.810 unieke kinderen en jongeren. Dat betekent dat een klein deel van hen twee of meerdere dossiers heeft in het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod van de OVBJ. Na een stijging in 2017, is er in 2018 een daling van 7% (aantal dossiers) en 8% (aantal minderjarigen).

De meeste kinderen en jongeren die niet-rechtstreeks toegankelijk aanbod nodig hebben binnen een OVBJ, zijn tussen 12 en 17 jaar bij instroom in de organisatie (70%), een stijging met 6% t.o.v. 2017. Ook in de categorie 18-21 jaar is er een lichte stijging. Het aandeel 0-11 jaar neemt af.

Wat krijgen ze?

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers met minimaal 1 niet-rechtstreeks toegankelijke module bij een OVBJ is 668 dagen (22 maanden), dit is identiek aan 2017. De begeleidingsduur per categorie is gelijklopend met 2017. Er is wel een kleine stijging van dossiers met een begeleidingsduur van minder dan 2 maanden (van 9,5% naar 12%). Een daling zit bij de dossiers met een duurtijd van langer dan 6 maanden.

Aangezien deze dossiers zowel rechtstreeks toegankelijke als niet-rechtstreeks toegankelijke modules bevatten, worden beide in deze tabel getoond. Zo worden hier ook modules dagbegeleiding in groep en ondersteunende begeleiding weergegeven, wanneer deze worden ingezet in een dossier waar in de loop van het traject ook niet-rechtstreeks toegankelijke modules nodig waren voor het kind of de jongere.

Referentietabel 33: gemiddelde duur in dagen per typemodule in OVBJ - NRTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

De module contextbegeleiding laagintensief wordt het meest ingezet in deze dossiers (54%) en het vaakst gecombineerd met de verblijfsmodules. De module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen wordt in 32% van de dossiers ingezet. De meeste modules worden afgerond tussen 6 maanden en 1 jaar.

In een dossier kunnen modules afgerond worden om na een tijdelijke inzet van een andere (combinatie van) module(s) terug te worden ingeschakeld. Deze flexibiliteit heeft impact op de gemiddelde begeleidingsduur.

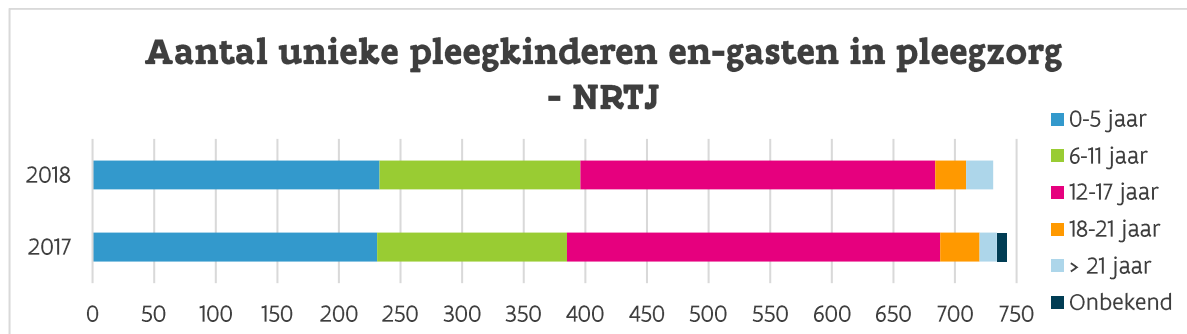
Capaciteit

Voor de erkende capaciteit en de bezettingsgraad wordt verwezen naar de toelichting bij het hoofdstuk RTJ.

Pleegzorg

Wie zijn ze?

In 2018 zijn 739 dossiers afgesloten binnen de diensten voor pleegzorg met minimaal 1 niet-rechtstreeks toegankelijke module. Dit voor 729 unieke pleegkinderen en -gasten, wat betekent dat een klein deel van hen twee of meerdere dossiers heeft in het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod van de diensten voor pleegzorg.

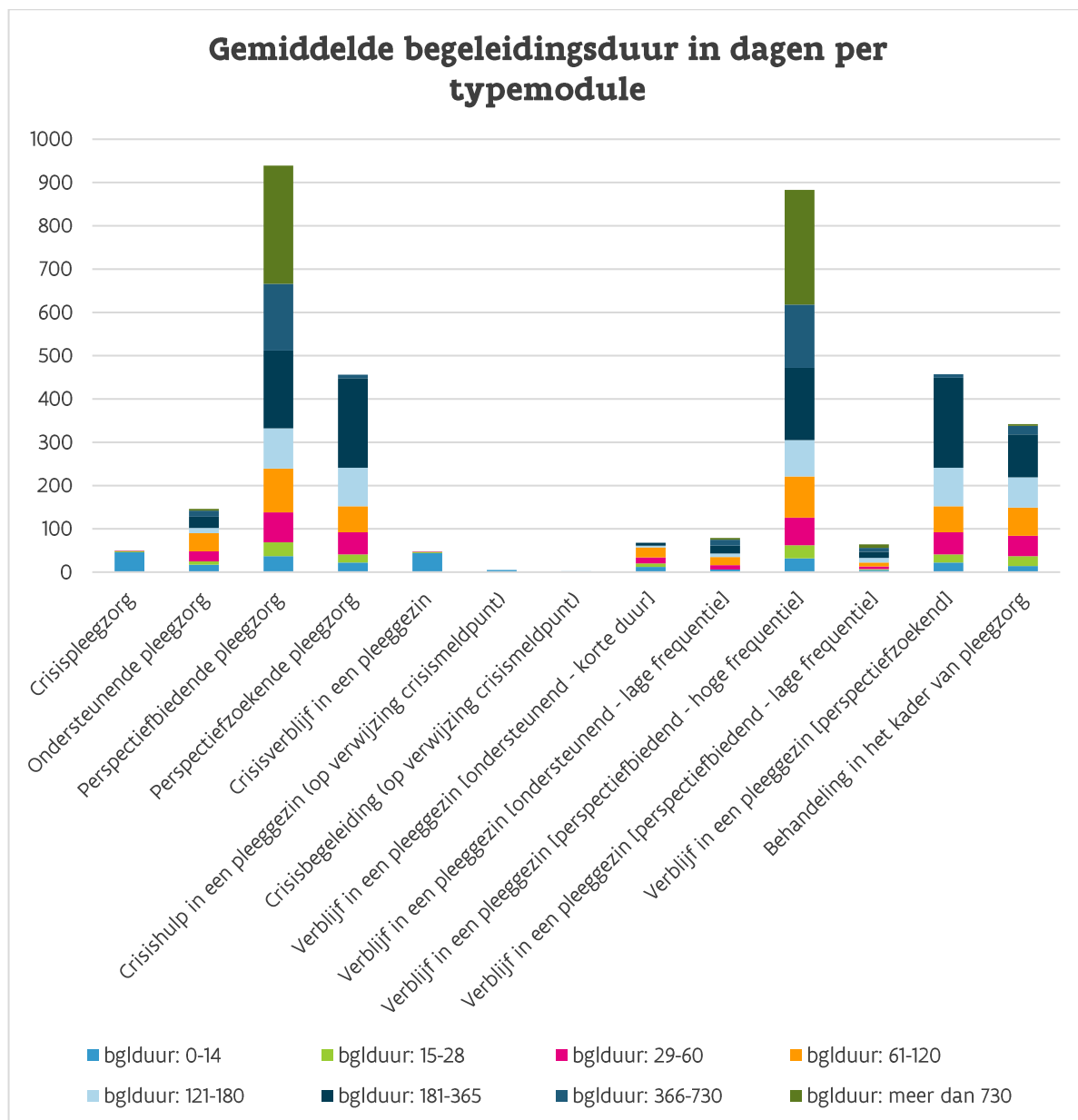
Referentietabel 37: aantal pleegkinderen en -gasten in pleegzorg - NRTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) met leeftijd bij opstart van het dossier (teleenheid: unieke pleegkinderen en -gasten) (Bron: Domino-Binc)

De meeste pleegkinderen en -gasten die een aanbod nodig hebben binnen het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod van de diensten voor pleegzorg, zijn tussen 12 en 17 jaar (39,5%) of tussen 0 en 5 jaar (32%) bij instroom in pleegzorg. Dit is verschillend van de instroomleeftijd in het RTJ aanbod van pleegzorg, waar het zwaartepunt duidelijk bij de 0-5 jarigen ligt.

Wat krijgen ze?

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers met minimaal 1 niet-rechtstreeks toegankelijke module bij een dienst voor pleegzorg is 1.517 dagen. Na de forse stijging in 2017, is de begeleidingsduur weer vergelijkbaar met die van 2016.

De percentages per categorie zijn vergelijkbaar met 2017, al is er een kleine verschuiving naar de langere begeleidingsduur (4 maanden tot 2 jaar).

Referentietabel 40: gemiddelde duur in dagen per typemodule in pleegzorg – NRTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

Aangezien deze dossiers zowel rechtstreeks toegankelijke als niet-rechtstreeks toegankelijke modules bevatten, worden beide in de tabel getoond. Elke verblijfsmodule van pleegzorg wordt gecombineerd met een begeleidingsmodule. Het aantal begeleidingsmodules moet in principe gelijk zijn aan het aantal verblijfsmodules binnen een bepaalde typemodule (bv. het aantal dossiers begeleiding ondersteunende pleegzorg is de som van de aantallen binnen ondersteunend – korte duur en deze van ondersteunend lage frequentie). Indien hier toch verschillen zijn (bv. het verschil tussen het aantal dossiers bij begeleiding crisispleegzorg en bij verblijf crisispleegzorg), is dat enkel te wijten aan een registratiefout.

Behandelingspleegzorg wordt steeds ingezet in combinatie met een perspectiefzoekende of een perspectiefbiedende module. De meeste modules perspectiefzoekende pleegzorg worden afgerond tussen 6 maanden en 1 jaar, wat ook de bedoeling is van deze module. De modules perspectiefbiedende pleegzorg hebben de langste verblijfsduur. Deze modules hebben als doel continuïteit te geven aan het pleegkind of de pleegvast, en worden dan ook langdurig ingezet.

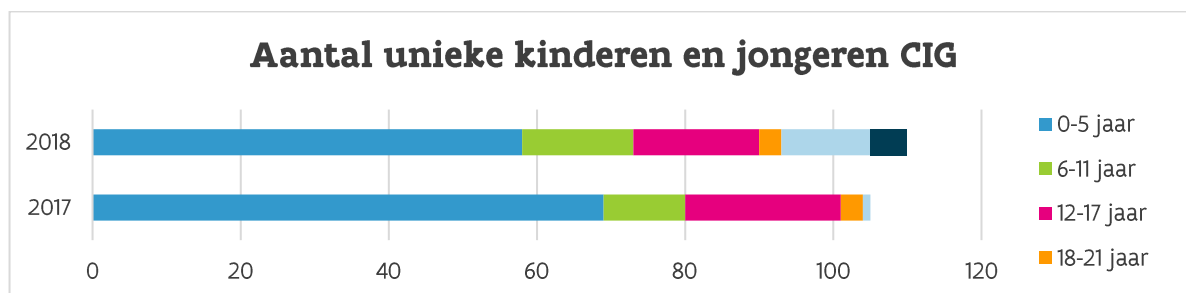
Perspectiefbiedende pleegzorg wordt het meest ingezet, daarna volgt perspectiefzoekende pleegzorg.

Centra integrale gezinszorg

Wie zijn ze?

In 2018 zijn 110 dossiers afgesloten binnen het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod van de centra integrale gezinszorg (CIG). Dit voor evenveel unieke kinderen en jongeren.

53% van de kinderen en jongeren die een niet-rechtstreeks toegankelijk aanbod nodig hebben binnen een CIG, zijn tussen 0 en 5 jaar bij instroom in de organisatie. Dit is een duidelijke daling t.o.v. 2017. Vooral de instroom van 'ongeboren kinderen' is gestegen: van 1% in 2017 tot 11% in 2018. 4,5% is 'onbekend'. Het gaat hier weliswaar over kleine absolute waarden.

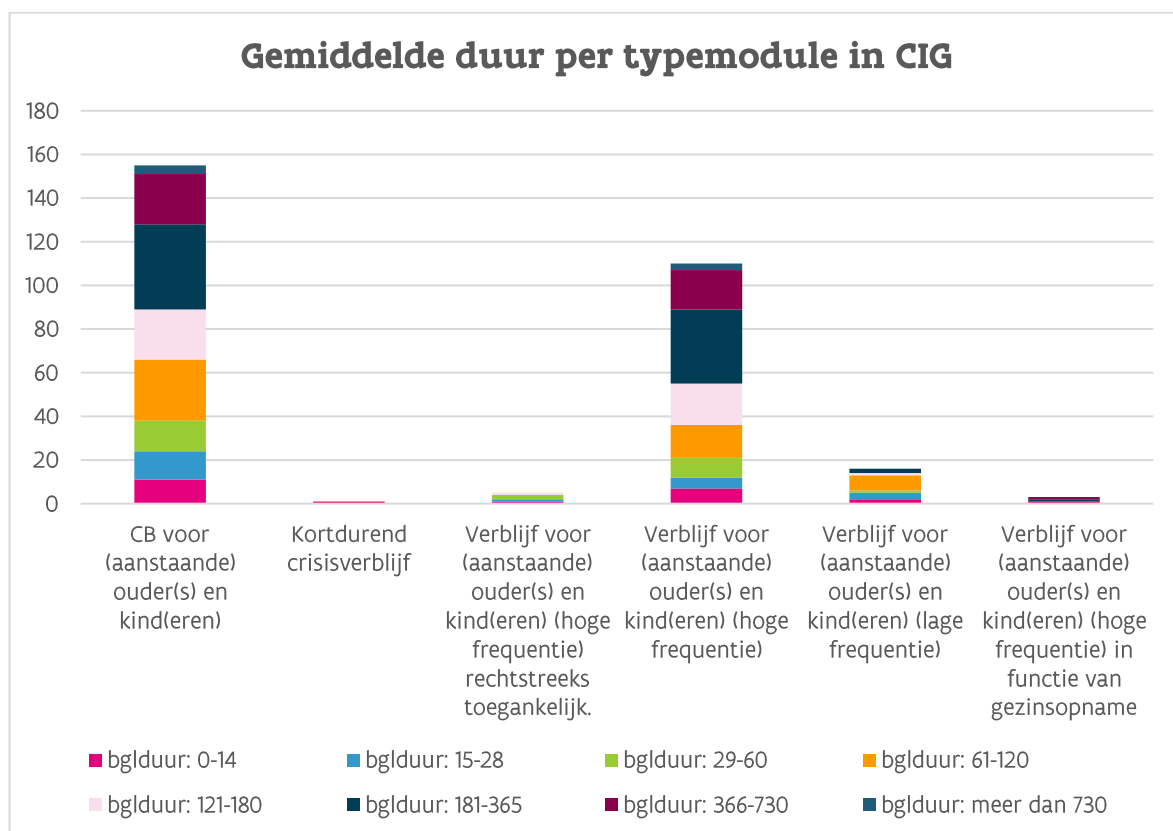

Referentietabel 43: aantal kinderen en jongeren in CIG - NRTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) met leeftijd bij opstart van het dossier (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

Wat krijgen ze?

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers met minimaal 1 verblijfsmodule in het dossier bij een CIG is 333 dagen (t.o.v. 322 in 2017):

- 28% van de dossiers wordt afgesloten tussen de zes maanden en een jaar na opstart (31% in 2017);
- 31% van de dossiers duurt langer dan een jaar, waarvan 10% langer dan 2 jaar (vergelijkbaar met 2017).

Referentietabel 46: gemiddelde duur per typemodule in CIG – NRTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

Opmerkelijk is de stijging dossiers met een duurtijd van 0-28 dagen (12% t.o.v. 2% in 2017, maar het gaat hier over kleine absolute getallen).

Aangezien deze dossiers zowel rechtstreeks toegankelijke als niet-rechtstreeks toegankelijke modules bevatten, worden beide in de tabel getoond. Een dossier kan meerdere modules bevatten, daarom is de som van de aparte categorieën niet gelijk aan het totaal en zijn de percentages opgeteld niet 100%.

Een derde van de modules wordt afgerond tussen de zes en twaalf maanden (35,5%). De module verblijf in functie van gezinsopname kan ingezet worden voor minderjarigen die mee verblijven in het CIG bij een ander gezinslid voor wie een niet-rechtstreeks toegankelijke verblijfsmodule wordt ingezet. Deze module is in 3% van de dossiers ingezet.

Capaciteit

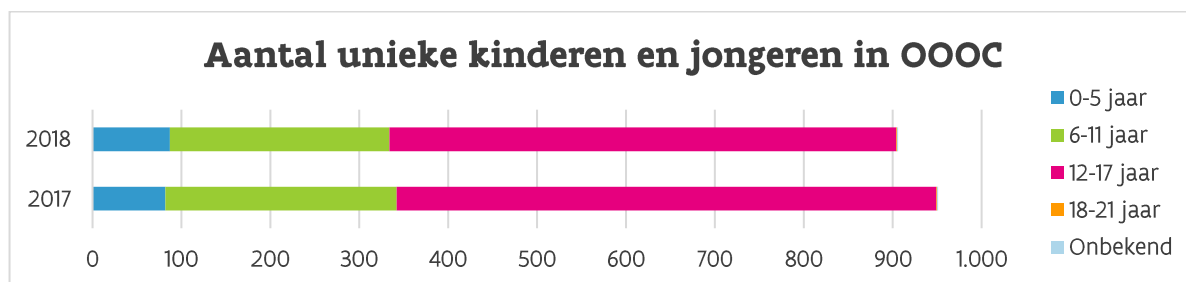
Zie de toelichting bij hoofdstuk RTJ CIG.

Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra

Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra (OOOC) zijn erkend voor de modules:

- handelingsgerichte diagnostiek,
- verblijf in het kader van diagnostiek met gemiddeld een tot drie nachten,
- verblijf met gemiddeld vier tot zeven nachten,
- kortdurend crisisverblijf.

Alle dossiers stromen in via de toegangspoort, aangezien de modules niet-rechtstreeks toegankelijk zijn. Met uitzondering van de crisisdossiers, die stromen in via het crisismeldpunt of de time-out-dossiers, waarbij tussen voorzieningen afspraken worden gemaakt voor tijdelijke opvang van een minderjarige.

Referentietabel 52: aantal kinderen en jongeren in OOOC - NRTJ per leeftijdscategorie (afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren met leeftijd bij opstart van dossier) (Bron: Domino-Binc)

Wie zijn ze?

Voor de OOOC zijn er 1.514 unieke minderjarigen geregistreerd in 2018 (ten opzichte van 1.829 dossiers)¹. Deze verhouding toont dat een relatief grote groep minderjarigen twee of meer (opeenvolgende) dossiers heeft binnen een OOOC. Vergeleken met 2017 is er een daling van 3%, zowel wat aantal dossiers als aantal unieke minderjarigen betreft.

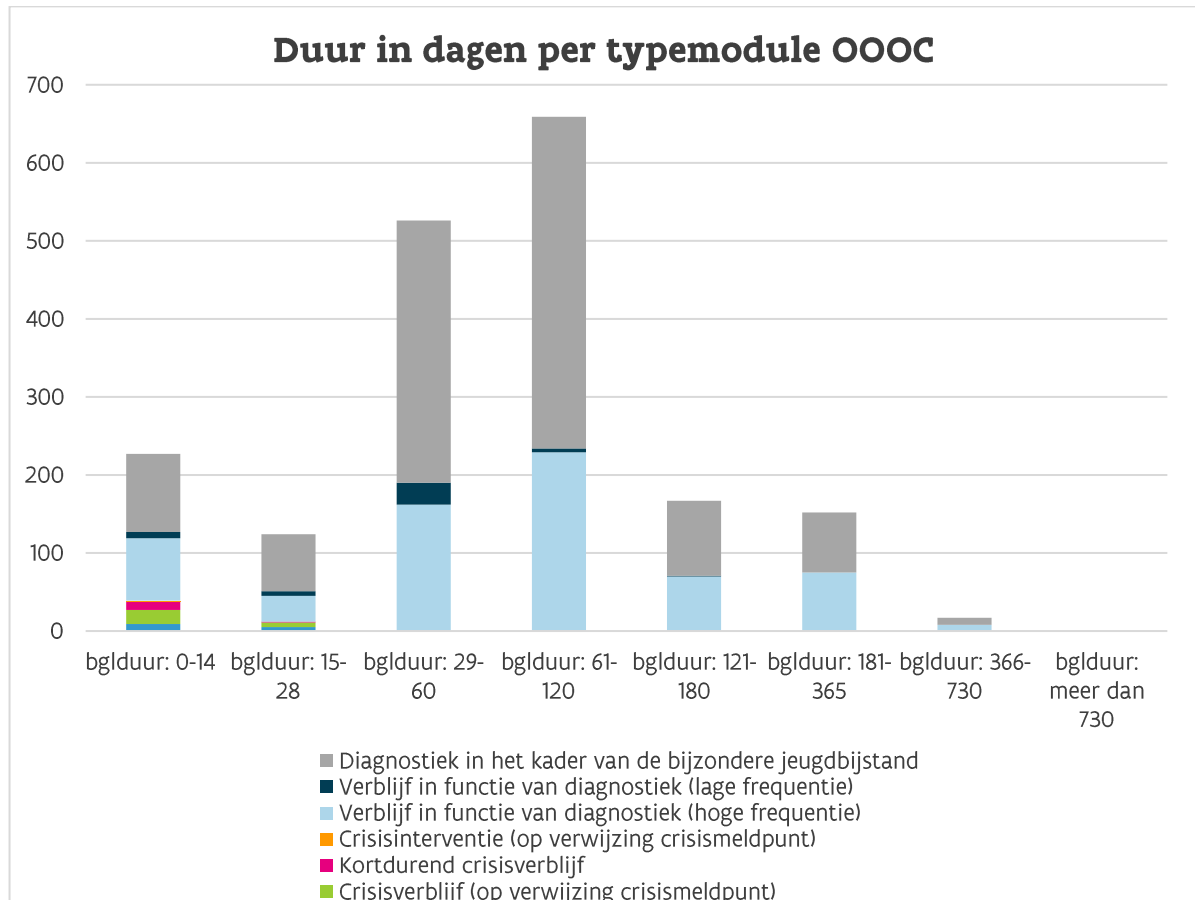
63% van de kinderen en jongeren die een beroep doen op een aanbod van een OOOC, zijn tussen 12 en 17 jaar bij instroom in de organisatie. 27% is tussen 6 en 11 jaar. De cijfers blijven min of meer gelijk ten opzichte van 2017, met enkel een lichte daling voor de leeftijdscategorie 12-17 jaar.

Wat krijgen ze?

De gemiddelde begeleidingsduur van de afgesloten dossiers binnen een OOOC (NRTJ) is 125 dagen, dit is iets langer dan in 2017 (118 dagen). 73% van de dossiers heeft een (vooropgestelde) begeleidingsduur van maximaal 4 maanden. Dit percentage neemt licht af (75% in 2017). Het percentage dossiers met een duurtijd van 4 maanden tot een jaar neemt licht toe.

¹ Een dossier is een aaneengesloten periode van hulpverlening in eenzelfde voorziening voor een kind of jongere. Deze kan opeenvolgend of tegelijk in verschillende organisaties meerdere dossiers hebben. Vandaar dat het zinvol is te kijken naar zowel het aantal unieke minderjarigen (op basis van rijksregisternummer) die zijn geregistreerd als het aantal dossiers.

In principe zouden crisisdossiers en dossiers met een regulier aanbod in de OOC als aparte dossiers geregistreerd moeten worden. Uit de registratie blijkt dat dit niet steeds zo gebeurt. Dit maakt dat in deze tabel zowel crisis- als reguliere modules worden getoond. De crisismodules hebben uiteraard steeds een korte duurtijd. De module diagnostiek wordt het vaakst ingezet, aangezien elke verblijfsmodule gecombineerd wordt met een module diagnostiek en ook afzonderlijk inzetbaar is.

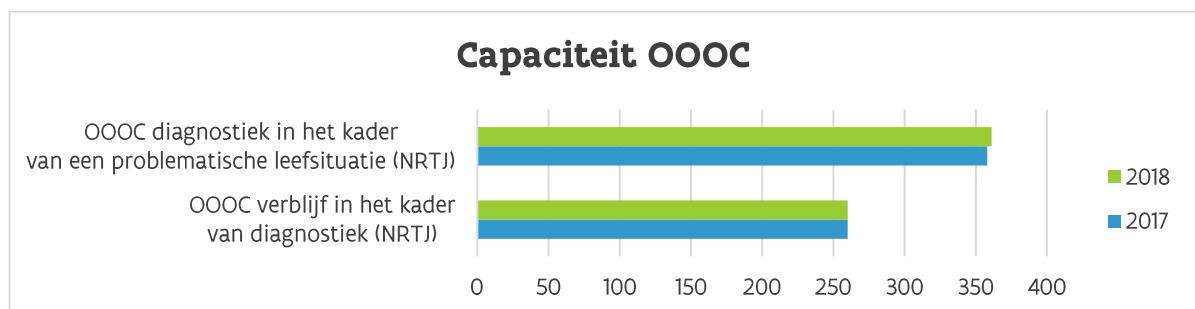

Referentietabel 54: gemiddelde duur in dagen per typemodule in OOC – NRTJ (van afgesloten dossiers) (teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: Domino-Binc)

De duurtijd van de modules is vergelijkbaar met de duurtijd in 2017. Bijna de helft van de modules (47%) heeft een duurtijd van 2 tot 4 maanden. 37% van de modules wordt afgerond tussen 1 en 2 maanden.

Capaciteit

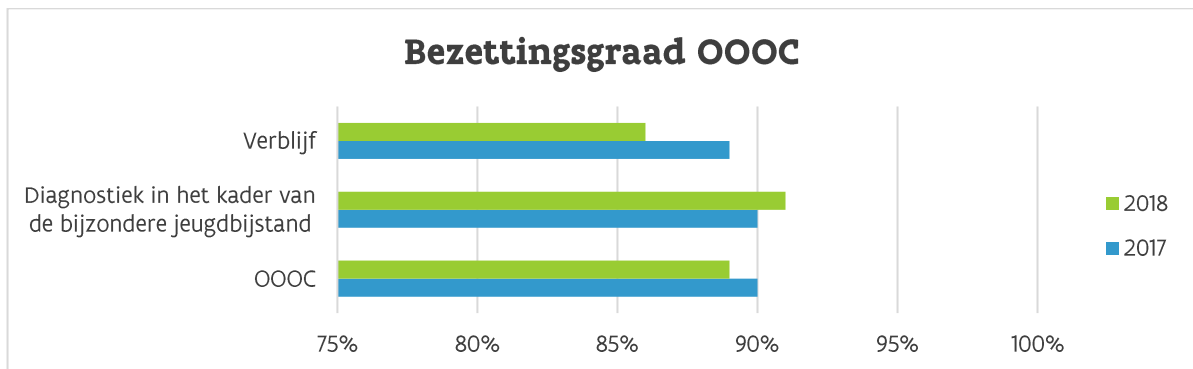
De erkende capaciteit voor de OOC wordt uitgedrukt in inzetbare modules. De typemodule diagnostiek kent een uitbreiding van 3 modules in functie van één gezin één plan.

Referentietabel 47: erkende capaciteit in modules OOC (teleenheid: aantal erkende modules) (Bron: Domino-Binc)

De bezettingsgraad geeft aan in welke mate de totale capaciteit van een module daadwerkelijk bezet wordt gedurende een bepaalde periode. Dit percentage wordt bepaald door de effectieve inzet te delen door de beschikbare capaciteit in die periode.

De gemiddelde bezetting van de OOC is 89%. De bezetting blijft stabiel over de jaren. De bezetting van de module diagnostiek stijgt met 1% en de bezetting van de module verblijf daalt met 3% t.o.v. 2017.

Referentietabel 48: bezetting OOC
(Bron: Domino-Binc)

Crisisjeugdhulp

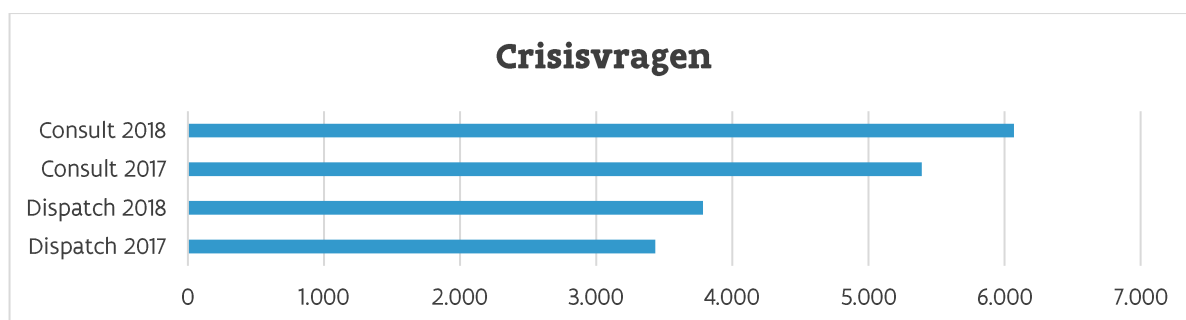
Crisisvragen

Voor crisisjeugdhulp worden 2 soorten crisisvragen geregistreerd, die niet bij elkaar opgeteld kunnen worden:

- crisisvragen waar consult afdoende is om de aanmelder en minderjarige verder te helpen. Deze vragen kunnen anoniem worden gesteld en zijn dus per gestelde vraag geteld.
- crisisvragen geteld per unieke minderjarige. Dit kan omdat voor iedere crisisvraag waar crishulp geïndiceerd is, een identificatie aanwezig is. Een uniek kind of jongere kan meerdere keren worden aangemeld bij het crisismeldpunt. Dit wordt verder in het hoofdstuk als dispatch benoemd.

Wie zijn ze?

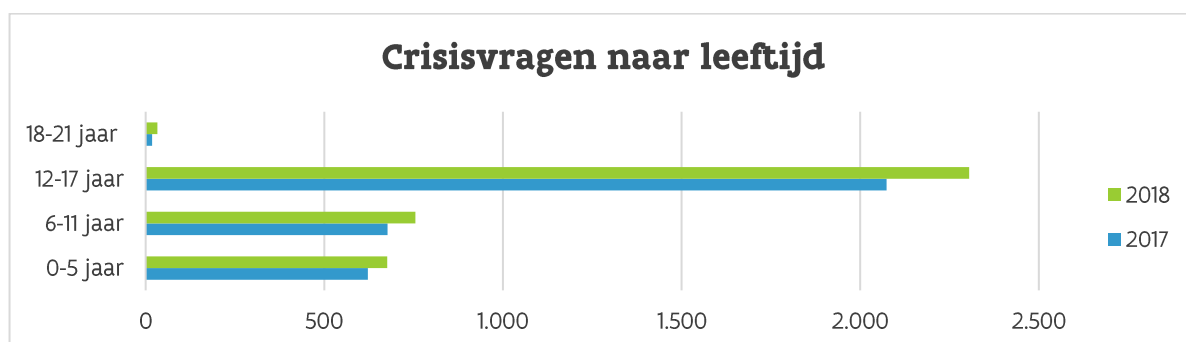
Het totaal van beide soorten crisisvragen neemt in 2018 toe met ongeveer 12%. Deze stijging is deels te verklaren door een betere registratie van de ontvangen vragen.

Referentietabel 74: crisisvragen
(teleenheid: aanmeldingen en kinderen of jongeren) (Bron: INSISTO)

De stijging heeft ook te maken met het feit dat de verwijzingen door het crisismeldpunt naar de netwerken crisis van de geestelijke gezondheidszorg sinds midden 2018 uniform worden geregistreerd. Deze nemen een aanzienlijk deel in van de aanvragen bij de crisismeldpunten in Vlaanderen (36%). Tussen de regio's zijn er wel verschillen, omdat de samenwerking regionaal anders georganiseerd is.

Voor consultvragen kan enkel voor de kinderen en jongeren voor wie het crisismeldpunt crishulp noodzakelijk acht, gerapporteerd worden over de leeftijd van de minderjarige.

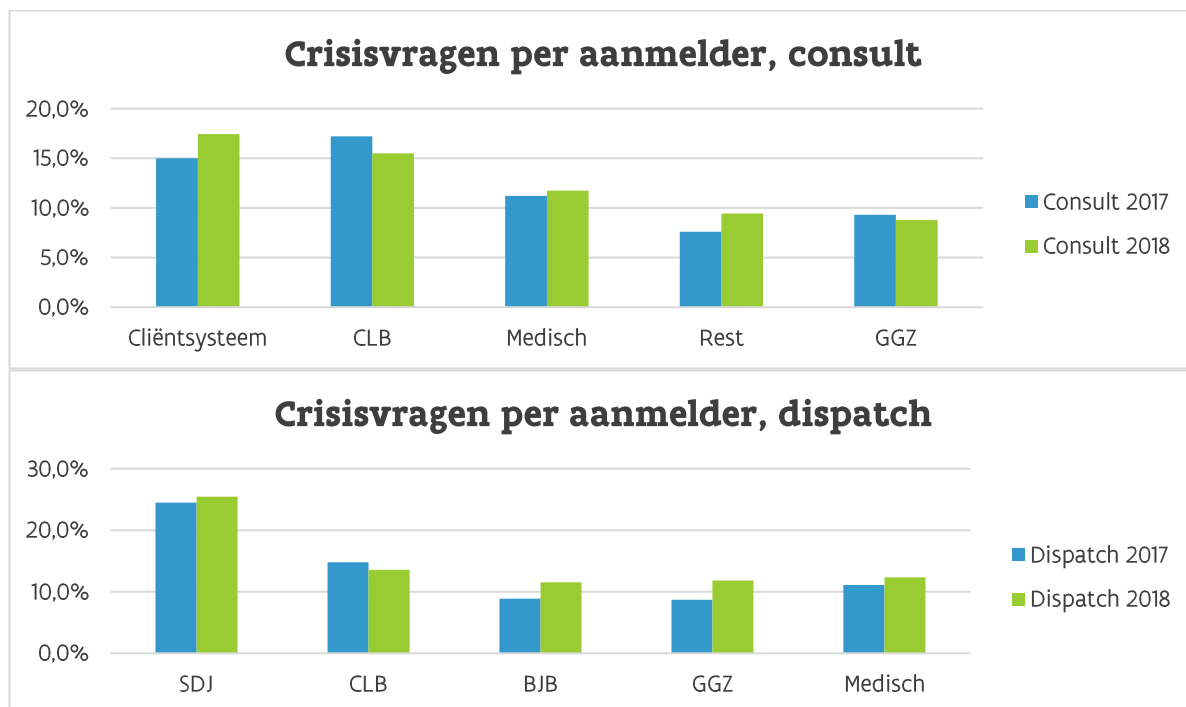

Referentietabel 75: crisisvragen per leeftijd
(teleenheid: aanmeldingen) (Bron: INSISTO)

Hoewel elke leeftijdscategorie in absolute aantallen stijgt, is er een stabilisatie van de procentuele verdelingen in vergelijking met 2017.

Het cliëntsysteem zelf meldt in 2018 nog vaker aan bij de crisismeldpunten, voor consultvragen wordt dit de belangrijkste aanmelder. De vragen gebeuren vaak na kantooruren en krijgen regelmatig een indicatie voor crisisjeugdhulp (dispatch).

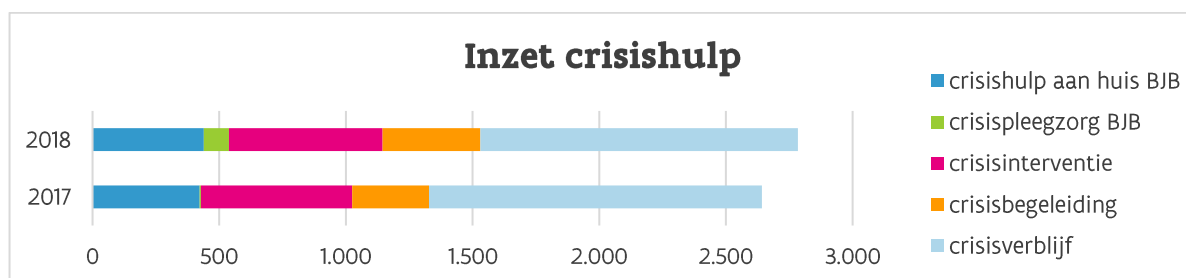
Voor de verwijzing naar crisisjeugdhulp achter het meldpunt blijven SDJ en CLB de twee grootste aanmelders. Daarnaast blijven de vragen van de voorzieningen BJB en de medische of GGZ-actoren stijgen.

Referentietabel 76: crisisvragen per crisismeldpunt en aanmelder (teleenheid: aanmeldingen en kinderen of jongeren) (Bron: INSISTO)

Wat krijgen ze?

De belangrijkste verandering in 2018 is dat crisispleegzorg nu in alle regio's operationeel is via het crisismeldpunt.

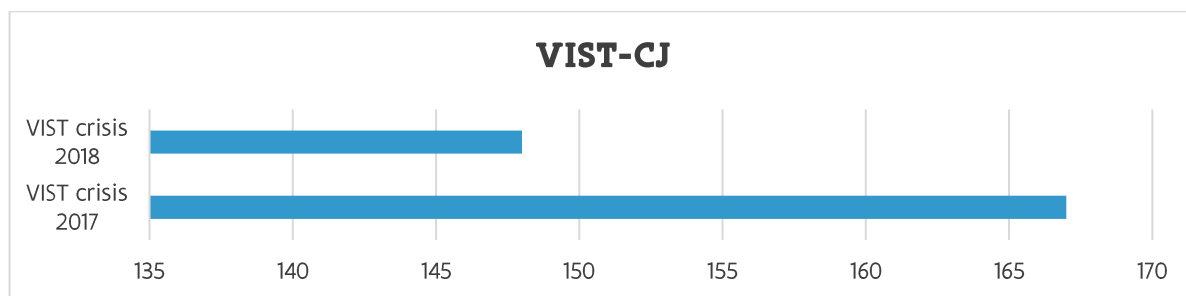

Referentietabel 78: inzet crisis hulp naar sector en crisismeldpunt (teleenheid: kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

Daarnaast heeft Limburg ervoor gekozen om de opstart van de mobiele teams crisis van LIGANT (netwerk geestelijke gezondheid) via het meldpunt in INSISTO te registreren, wat ook zorgt voor een significante stijging.

Voor crisis hulp aan huis, interventie en crisisverblijf zijn er kleine schommelingen in vergelijking met 2017.

Het crisismeldpunt kan een versnelde indicatiestelling crisisjeugdhulp (VIST CJ) indienen bij de intersectorale toegangspoort, voor minderjarigen die een dispatch naar verblijf krijgen voor 7+7 dagen en bij wie een terugkeer naar huis volstrekt onmogelijk is.

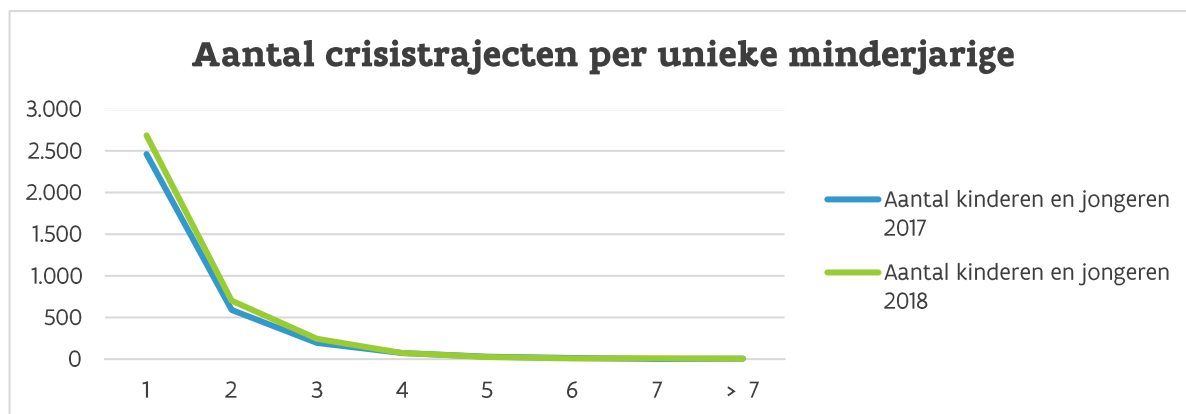

Referentietabel 79: VIST-CJ
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren) (Bron: INSISTO)

De afname in 2018 kan verklaard worden doordat er in Oost-Vlaanderen en Limburg een stevige afname is van ingediende VIST crisis. Daar is een traject gelopen om zo spaarzaam mogelijk om te gaan met VIST crisis.

Een kleine 30% van de minderjarigen wordt opnieuw aangemeld in hetzelfde jaar. Meestal gaat dit over 1 tot 3 heraanmeldingen. Dit heeft meerdere redenen:

- een registratie-effect, door 'administratieve herindicaties', om een rechtzetting te doen in INSISTO van een opstart/einde begeleiding;
- een heel aantal jongeren komt weer in de crisisjeugdhulp terecht omdat er zich opnieuw een crisis voordoet.
 - o doordat minderjarigen nog aan het wachten zijn op RTJ of NRTJ vervolghulp, en er zich in die wachperiode opnieuw een crisis voordoet;
 - o doordat, eens de crisis gaat liggen, de gemaakte afspraken niet steeds worden opgevolgd en er zich op termijn een nieuwe crisis voordoet.

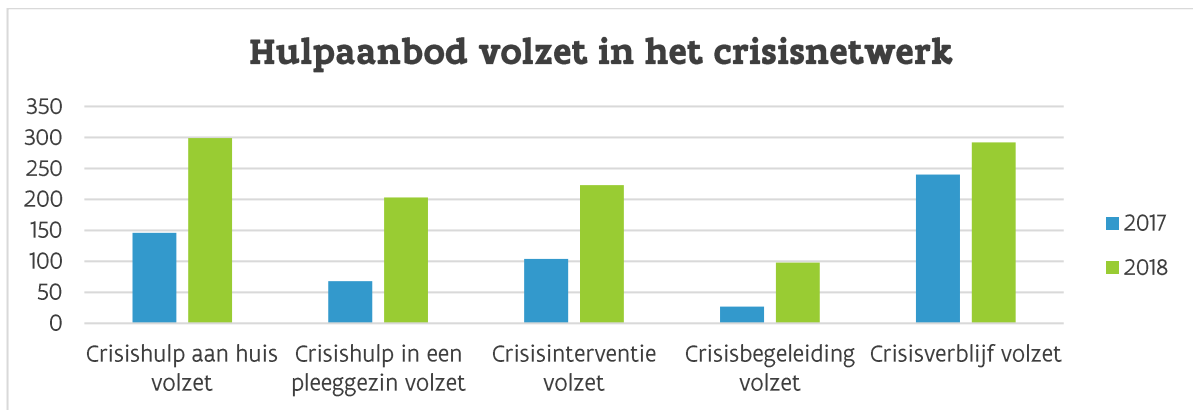
Referentietabel 77 (2): aantal crisistrjecten per unieke minderjarige
(teleenheid: unieke minderjarigen) (Bron: INSISTO)

Dit aandeel neemt nog toe als de aanmeldingen uit 2017 mee in rekening worden gebracht. Bijna 40% van de aanmeldingen in 2018 gebeuren voor een minderjarige die de afgelopen 2 jaar reeds is aangemeld.

Onvervulde zorgbehoeften

Een dossier waarvoor crisisjeugdhulp geïndiceerd wordt, leidt niet steeds tot een opstart van die hulp. De redenen hiervoor zijn in hoofdzaak dat de hulpvraag wordt ingetrokken of dat de hulp niet beschikbaar is (capaciteit). Het feit dat de benodigde crisis hulp geen deel uitmaakt van het netwerk komt, net als in 2017, nog maar zelden voor.

De hulpvraag kan worden afgebroken omdat de minderjarige verdwenen is, er toch een andere oplossing is gevonden of dat de jongere niet langer akkoord is met de voorgestelde hulp. In grote lijnen loopt dit gelijk met 2017.

Referentietabel 77: hulpaanbod volzet in het crisisnetwerk
(teleenheid: aanmeldingen) (Bron: INSISTO)

Wat betreft de capaciteit van crisisaanbod neemt de registratie van aanbod volzet overal toe. In 2017 leek er sprake van een onderschatting en dit wordt bevestigd door de cijfers van 2018.

Aanbod volzet neemt het meeste toe voor crisispleegzorg. Aangezien dit aanbod in 2018 in alle regio's opstart, is het logisch dat de nood nu pas in beeld komt. Daarnaast verdubbelt aanbod volzet registratie voor crisisbegeleiding en crisisinterventie. De stijging voor crisisverblijf is beperkter.

Centraal aanmeldpunt

In 2018 heeft het centraal aanmeldpunt CAP een grondige transformatie ondergaan. Er is beslist om de toepassing – die tot dan niet gekoppeld was aan één van de informaticasystemen – te integreren in Domino, de gebruikerstoepassing waar ook alle consulenten (de voornaamste gebruikers van CAP) dagelijks mee werken.

Deze migratie zorgt voor heel wat voordelen. Zo is het systeem nu een stuk gebruiksvriendelijker voor consulenten, kunnen ze zelf hun aanvragen uit het systeem halen, kunnen ze aanduiden of hun jongere in een voorziening zit en deze makkelijk invullen en zijn heel wat uitvallijsten gecreëerd waardoor verwijzers snel en makkelijk zaken kunnen invullen.

Deze beweging leidt er echter toe dat er nog geen betrouwbare cijfers voor 2018 zijn.

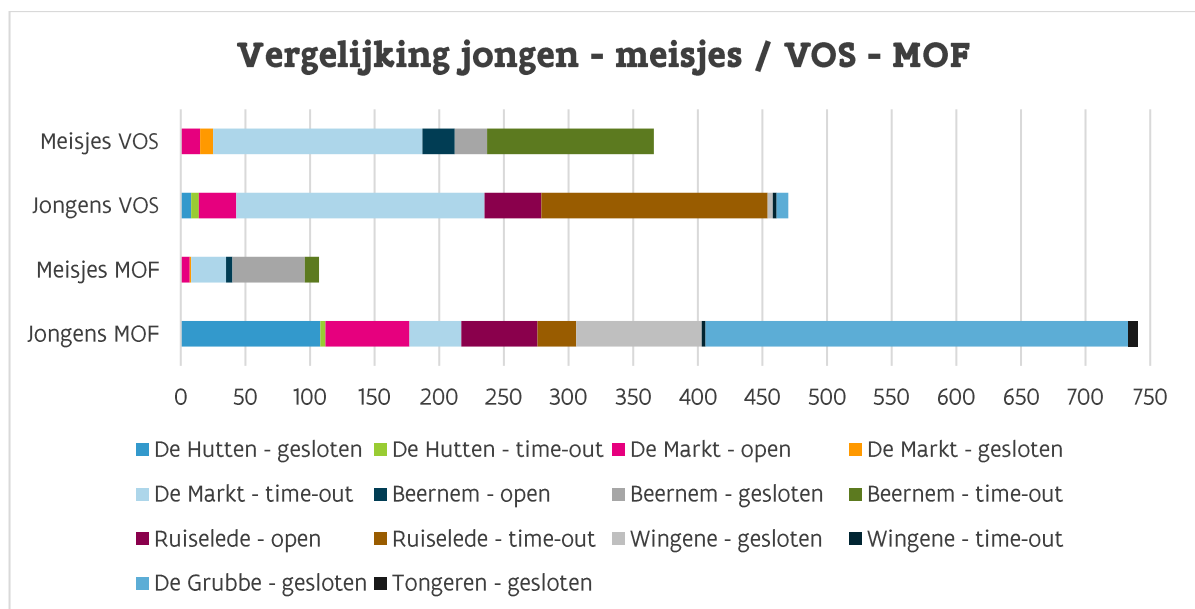
Gemeenschapsinstellingen

Wie zijn ze?

Op de site van het Jaarverslag Jeugdhulp zijn tal van gedetailleerde tabellen te vinden, met het aantal opnames van jongens en meisjes, per regime en per campus.

Daarbij moet opgemerkt worden dat de gemeenschapsinstellingen ook 40 time-outplaatsen organiseren:

- 10 voor open meisjes in campus De Markt
- 10 voor open meisjes in campus Beernem
- 10 voor open jongens in campus Ruiselede
- 10 voor open jongens in campus De Markt

Referentietabel 69: aantal opnames per campus
(teleenheid: opnames) (Bron: Domino)

Zoals uit de grafiek blijkt, kunnen de andere campussen (De Hutten en Wingene) ook een time-out (TO) organiseren, maar dan enkel in het kader van een GES+ TO. Deze campussen beschikken niet over een specifieke time-outleefgroep.

Vergeleken met 2017 zijn er minder reguliere opnames, maar is er wel een stijging in TO's: van 1.194 in 2017 naar 1.213 in 2018. Er zijn een hoog aantal time-outs waar te nemen voor 2018, nl. 784. Het gaat hierbij om alle time-outs waaronder ook de GES+ TO.

De uithandengeving

Uithandengeving (UHG) is een beslissing van de jeugdrechter ten aanzien van jongeren die na de leeftijd van 16 jaar, en voor hun 18^e, een als misdrijf omschreven feit plegen, en die – na een grondig expertise-onderzoek – beschouwd worden als niet langer vatbaar voor de maatregelen die de jeugdrechter kan opleggen. In dergelijke gevallen kan de jongere terecht worden als een volwassene.

In 2018 zijn er 6 jongeren opgenomen in VDC De Wijngaard.

In 2018 verblijft het grootste deel (29%) van de jongeren die uit handen zijn gegeven met een strafmaat tussen de 5 en 10 jaar. Bijna een kwart van de jongeren (24%) verblijft tussen de 3 en de 5 jaar in VDC de Wijngaard. 18% van de jongeren heeft een strafmaat van minder dan drie jaar. De kleinste fractie bedraagt 6%, dit gaat over één jongere die is geïnterneerd.

Aantal uit handen gegeven jongeren die in 2018 in het VDC de Wijngaard verblijven

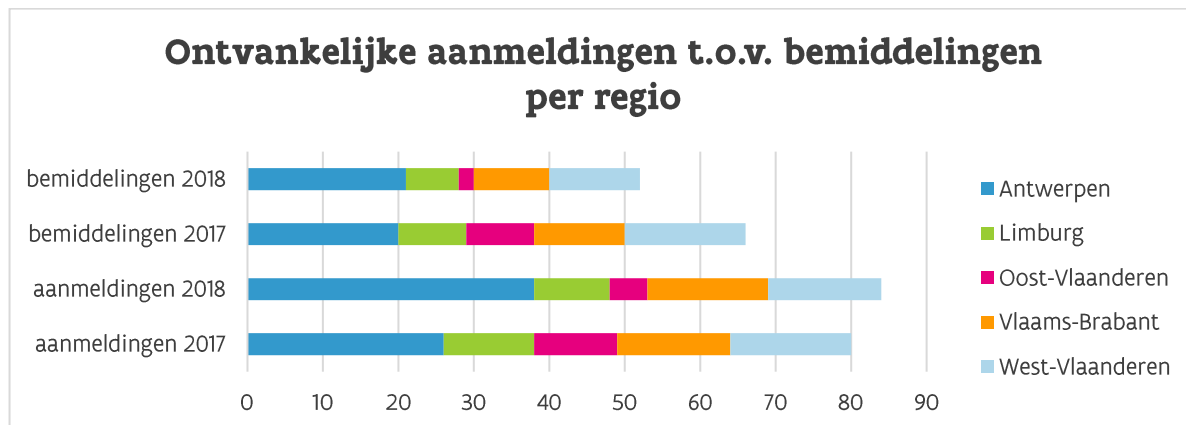

Referentienummer 70: aantal uit handen gegeven jongeren VDC de Wijngaard (teleenheid: aantal uit hand gegeven jongeren) (Bron: VDC de Wijngaard)

Continuïteit

Bemiddeling

Wie zijn ze?

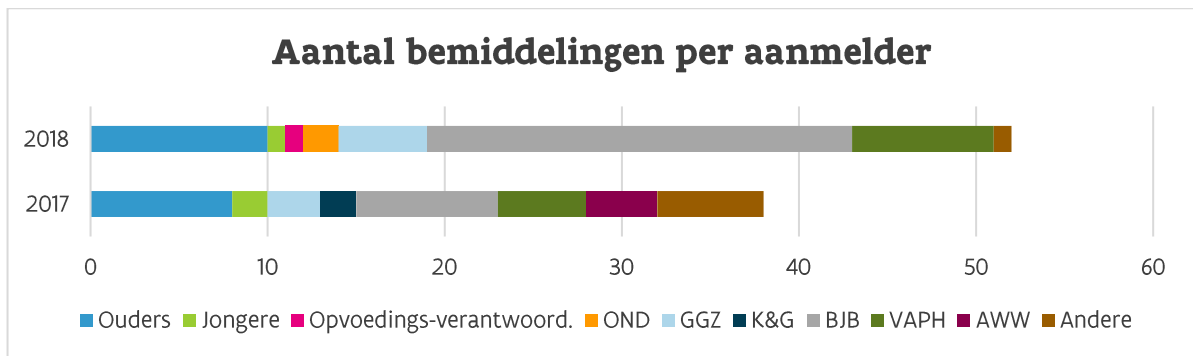
Referentietabel 81, 82: ontvankelijke aanvragen bemiddeling, bemiddelingen per regio (teleenheid: bemiddelingen) (Bron: INSISTO)

Het totale aantal ontvankelijke aanvragen voor bemiddeling blijft stabiel met 84 aanvragen in 2018.

Regionaal is er een sterke groei (+13%) in Antwerpen (tot 45% van de ontvankelijke aanvragen). In Oost-Vlaanderen zet de terugval van 2017 zich door. Limburg ziet het aantal aanvragen ook dalen. De neerwaartse trend in West-Vlaanderen is gestabiliseerd.

De inkanteling van bemiddeling in de afdeling Continuïteit en toegang (ACT) van het agentschap Jongerenwelzijn kan een verklaring zijn voor de daling in de regio's Oost-Vlaanderen en Limburg. De overname van de provinciale loketten en dat van de VGC door ACT ging gepaard met personeelwissels. Hierdoor verdween niet alleen het 'vertrouwde gezicht' van het loket, maar moest opnieuw kennis en expertise worden opgebouwd. Bovendien hebben niet alle provincies een link gelegd met het nieuwe aanvraagadres van ACT, waardoor ongetwijfeld een aantal aanvragers de weg naar ACT niet vonden. Regio's die wel investeren in bekendmaking, plukken daar ook de vruchten van.

Het aantal afgewerkte bemiddelingen - aanvragen in 2018 die ook zijn afgerond in 2018 - is gedaald. Dit is te wijten aan het feit dat meer aanvragen op het einde van het jaar niet afgewerkt zijn in 2018, die bemiddelingsgesprekken lopen nog door in 2019.

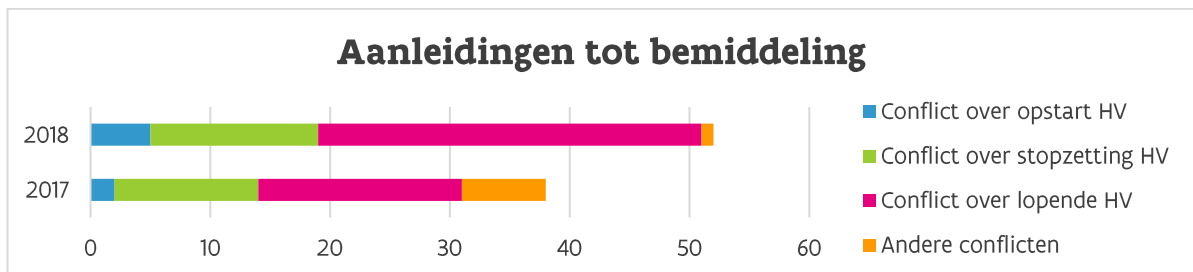
Referentietabel 83: aantal bemiddelingen per aanmelder
(teleenheid: bemiddelingen) (Bron: INSISTO)

In 23% van de gestarte bemiddelingen (n=12) komt de aanvraag rechtstreeks van jongeren, ouders en opvoedingsverantwoordelijken:

Het aantal aanvragen van ouders (19%) blijft nagenoeg stabiel.

Het aantal aanvragen van jongeren is nog verder gedaald, van bijna 10% (6) in 2016 naar bijna 2% (1) in 2018. Het effect van de campagne 'sociaal incapabele Michiel' van eind 2015 is weggeëbd.

Voorzieningen zijn met 77% (40) de grootste aanvragers. Jongerenwelzijn is koploper met 46% (24).

Referentietabel 84: aanleiding tot bemiddeling per regio
(teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

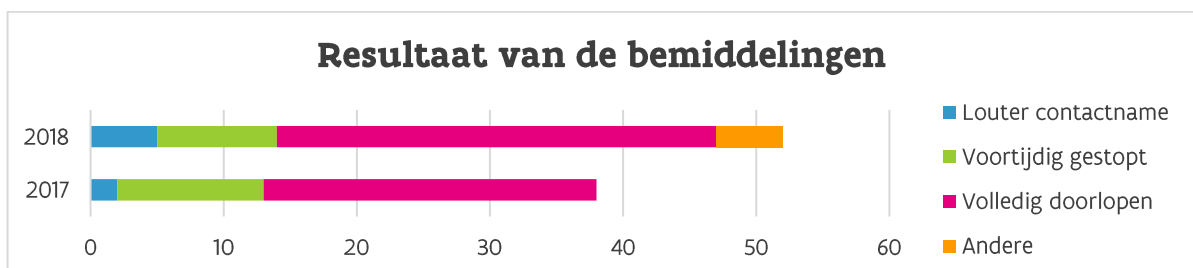
61,5% (n=32) van de bemiddelingen betreft een conflict in lopende hulpverlening. Dit blijft het grootste aantal over de jaren heen.

Bemiddeling naar aanleiding van een dreigende stopzetting in de jeugdhulp staat voor 27% (n= 14) van de bemiddelingen. Een lichte daling ten opzichte van 2017.

Wat krijgen ze?

Bij een bemiddeling kan elke partij, op gelijk welk moment, zich terugtrekken uit het bemiddelingsproces.

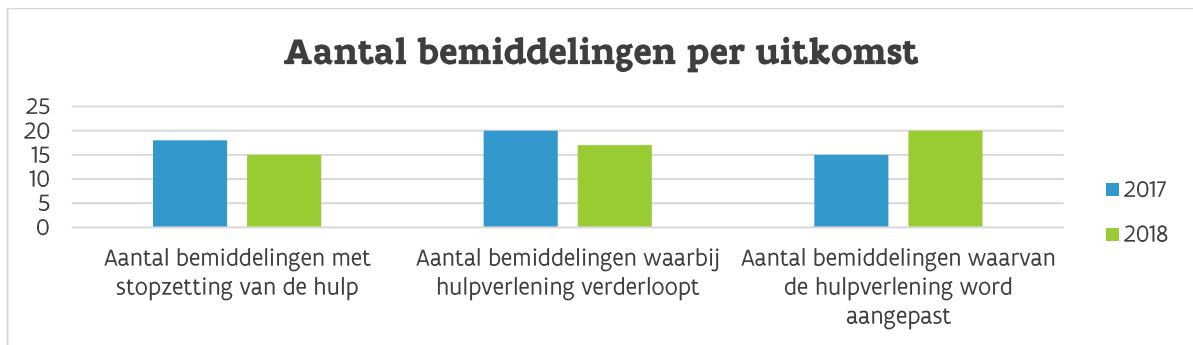
Dit kan al snel, wanneer een partij bij contactname door de bemiddelaar het aanbod weigert, of als hij wel op het aanbod ingaat, maar het traject voortijdig stopt.

Referentietabel 85: verloop van de bemiddelingen per regio
(teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

In 63,5% (33) van de gestarte bemiddelingstrajecten hebben de partijen het proces volledig doorlopen en afgewerkt. Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Er is een daling van bijna 12% in aantal trajecten dat voortijdig stopt op vraag van één van de partijen.

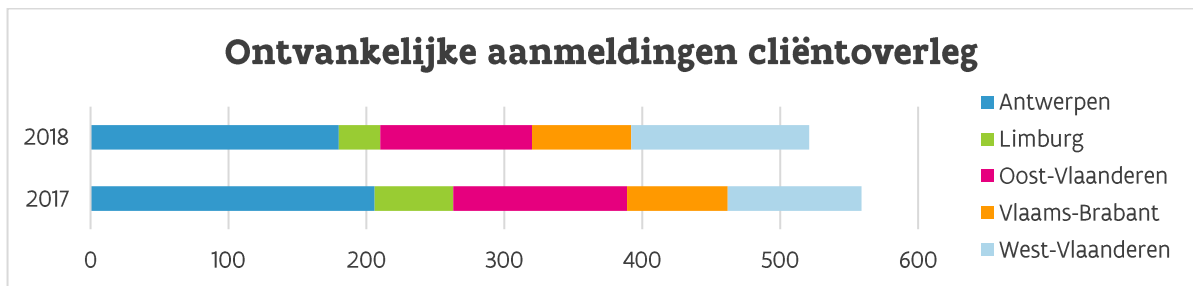
Referentietabel 86: volledig doorlopen bemiddelingen per uitkomst per regio (teleenheid: bemiddelingen) (Bron: INSISTO)

In 71,2% (n= 37) van de trajecten kan de hulpverlening verder lopen en zorgt het conflict dus niet voor een breuk in de hulpverlening.

Vergeleken met 2017 is dit percentage nog gestegen met 15%.

Clïentoverleg

Wie zijn ze?

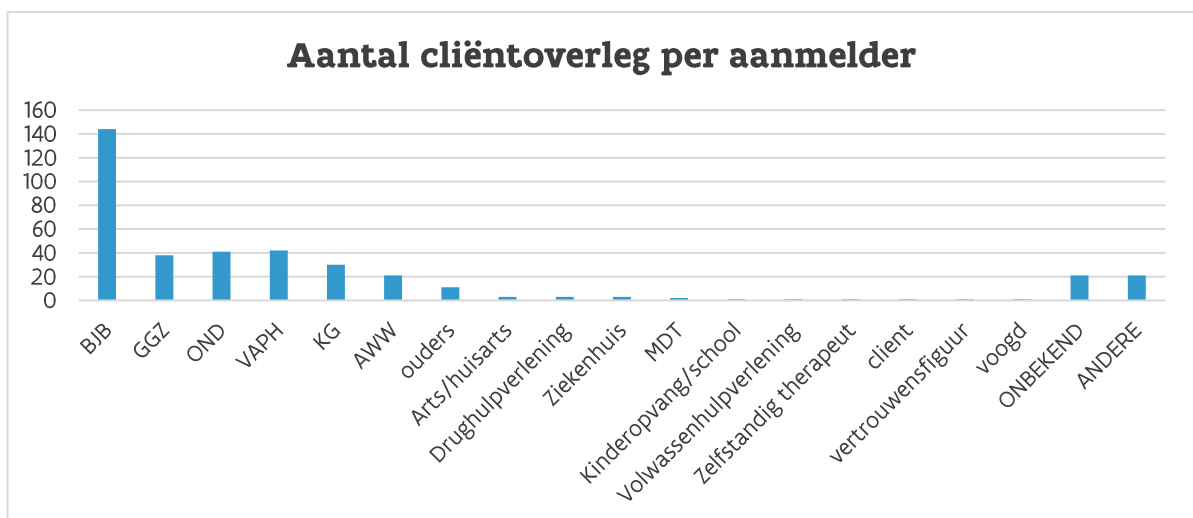

Referentietabel 87: ontvankelijke aanvragen cliëntoverleg (teleenheid: cliëntoverleg) (Bron: INSISTO)

In 2018 is er een lichte terugval tot 521 aanvragen (559 in 2017).

De verklaring hiervoor ligt eveneens bij de overname van de provinciale loketten en dat van de VGC door ACT, en de groei van het aantal rondetafels jongvolwassenen in Antwerpen en Oost-Vlaanderen.

West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant realiseren wel een stijging van het aantal aanvragen. Beide regio's investeren in de bekendmaking van dit instrument bij voorzieningen.

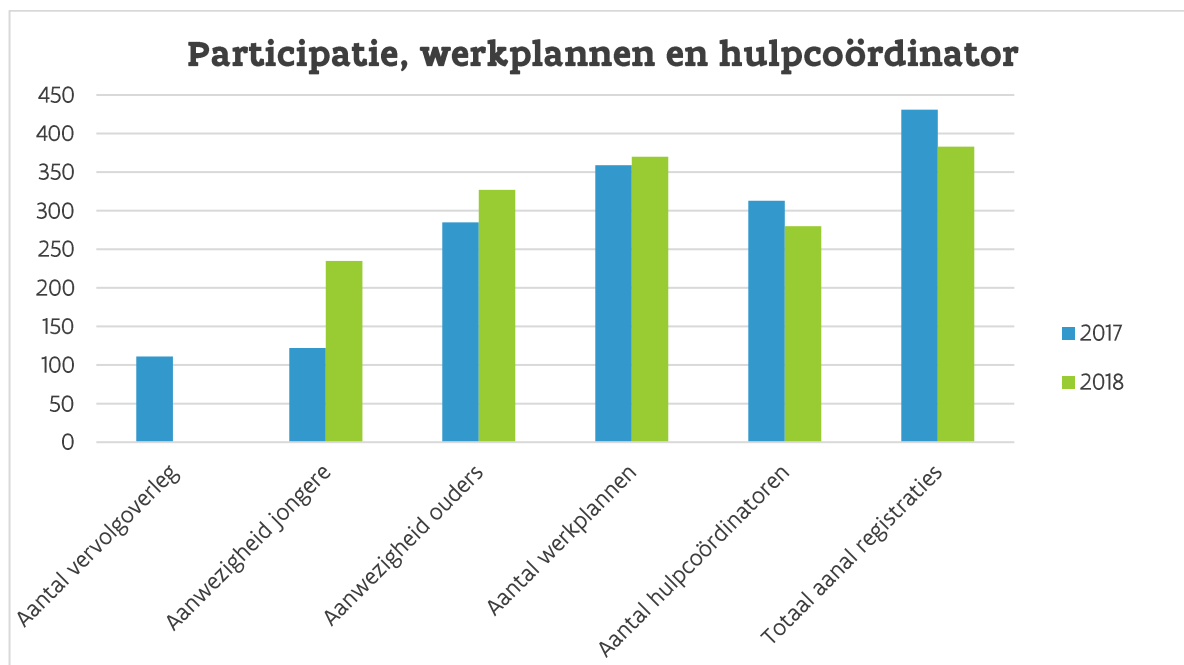

Referentietabel 88b: aantal cliëntoverleg per aanmelder (teleenheid: cliëntoverleg) (Bron: INSISTO)

Met bijna 38% (144) van de aanvragen¹ is de sector BJB de grootste aanvrager (de helft daarvan door consulenten), gevolgd door VAPH (11%), onderwijs (11%, meestal CLB) en GGZ (10%).

Jongeren, ouders of opvoedingsverantwoordelijken vragen in slechts minder dan 4% van de gevallen het cliëntoverleg aan.

Wat krijgen ze?

Referentietabel 88: aantal registraties / vervolgoverleg / cliënt- en ouderaanwezigheid / uitkomst overleg (teleenheid: cliëntoverleg) (Bron: INSISTO)

Het is een werkpunt in 2018 om de participatiegraad van jongeren én ouders omhoog te krijgen. Met succes:

- In 2018 is de jongere in 61% van de gevallen aanwezig op het overleg, t.o.v. 28% in 2017.
- Dezelfde tendens is te zien bij de ouders. Daar klimt het percentage van aanwezigheid van 66% naar ruim 85%.

Elk cliëntoverleg wordt in principe afgerond met een **werkplan**. In 2018 is dat doel bijna bereikt: het aantal werkplannen klokt af op ruim **96%**.

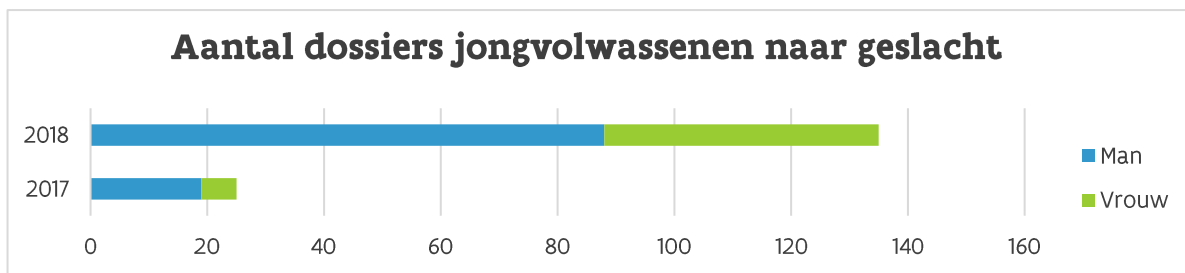
Om de uitvoering van het werkplan op te volgen, moet elk overleg afsluiten met de **aanstelling van een hulpcoördinator**. In 2018 blijft dit echter - net zoals in 2017 - hangen rond maar **73%**.

Rondetafels jongvolwassenen

Wie zijn ze?

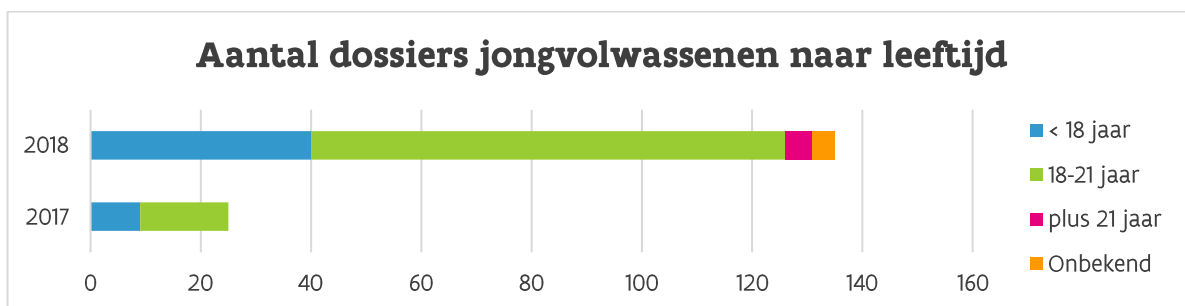
In 2018 is het aantal dossiers opgenomen door de teams continuïteit gegroeid van 27 tot 135. Daarvan zijn 9 dossiers 'meegenomen' uit 2017.

¹ De grafieken tonen het aantal dossiers waarvoor het cliëntoverleg volledig is afgerond in 2018. Na volledige registratie konden de voorzitters deze dossiers afsluiten in INSISTO (383). Het gaat dus niet over het totaal aantal aanvragen (521).

Referentietabel 203: aantal dossiers jongvolwassenen naar geslacht (teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

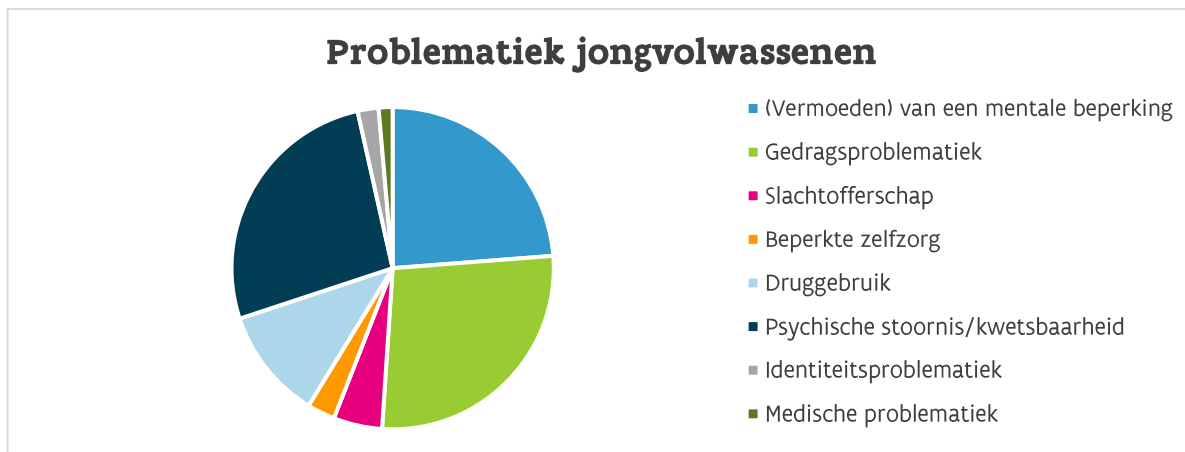
Ruim 63% van de dossiers gaat om jongeren tussen de 18 en 21 jaar. Bijna 30% betreft jongeren die nog geen 18 jaar zijn.

Referentietabel 204: aantal dossiers jongvolwassenen naar leeftijd (teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

Wat krijgen ze?²

Gedragsproblemen en psychische of psychiatrische problemen zijn het vaakst geregistreerd, gevolgd door een (vermoeden) van mentale beperking.

Referentietabel 204c: problematiek jongvolwassenen (teleenheid: dossiers) (Bron: INSISTO)

² Het aantal geregistreerde problematieken is groter dan het aantal jongvolwassenen. Een aantal jongeren cumuleert immers meerdere problematieken. Meestal gaat het om een samenhang met een verslavingsproblematiek.